DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 258. SZÁM. *Debrecen, 1937 november 14 vasárnap* ÁRA: 24 FILLÉR.

Karácsonyi segélyt a közalkalmazottaknak és nyugdíjasoknak

A minisztertanács foglalkozott az állami alkalmazottak illetményrendezésével és mint jelentettük, felhatalmazta a pénzügyminisztert megfelelő rendelet előkészítésével. A sok sürgető szó nem maradt hatástalan, a kormány gondoskodik arról, hogy a drágaság elleni küzdelemben segítséget nyujtson az állami tisztviselőknek és alkalmazottaknak.

Megnyugvásul szolgálhat, hogy hosszú idő után végre történik intézkedés ezen a téren, de bizony a kiszivárgott hírek szerint a segítés mértéke alig fog arányban állani a drágulás mértékével. Arról van szó, hogy egyik fizetésesökkentő rendeletet módosítják, illetve érvényességét megszűntetik, úgyhogy öt-hat százalékkal kapnának majd többet az állami közalkalmazottak, mint eddig.

A kormányzat fokozott óvatossággal őrködik az állami háztartás egyensúlyán és ezt a szempontot meg lehet és meg kell érteni, de az is bizonyos, hogy a közalkalmazottak nagy hányada apró kis háztartásainak helyzete is figyelemreméltó szempont. Itt tehát az állam, a nagy közösség érdekeit kell összeegyeztetni a közalkalmazottak jogos kívánságaival.

Az ötszázalékos illetményemeléssel szemben áll az a tény, hogy a drágaság az utóbbi időben huszonöt százalékkal emelkedett és hogy nem áll meg, azt mutatja, hogy Debrecenben éppen tegnap drágult meg újólag a kenyér. Egészen bizonyosra vehető, hogy más vonatkozásban is újabb drágasági hullám következik be, drágulni fog más élelmiszer is, mint ahogy ennek már előjelei mutatkoznak. A bekövetkező téli időben a tüzelőszer ára is újabb emelkedésbe kezd, már jelek mutatkoznak az újabb drágításra. Ilyen körülmények között a közalkalmazottak elmondhatják, hogy *az a segítség, amit kapnak, elenyészik a drágulási hullámban.* Néhány hét mulva ott lesznek anyagi helyzetüket illetőleg, ahol eddig voltak. A kétszer kettő négy elvénél fogva *az öt százalék fizetésemelés semmivé válik, ha az árak ugyanennyivel emelkednek.*

A fixfizetéses réteg számára pedig a téli hónapok a legnehezebbek. Ilyenkor legtöbb a kiadás, ilyenkor legnehezebb a közalkalmazott családok helyzete.

Közeledik a karácsony. A folyton súlyosbodó drágaság nyilván éppen karácsony havában fog leginkább tobzódni és még jobban megnehezíteni a kötött javadalmazásúak helyzetét. Még a régi jó világban is meg volt, hogy a tisztviselők és a közalkalmazottak karácsonyra segélyt kaptak. A jó gazda méltányosságával és jóindulatával igyekezett az állam és minden közület rendkivüli segítséget nyujtani alkalmazottainak. Ezt a jó szokást a válságos esztendők elsodorták, míg most mégha nem is bedorták, míg most mégha nem is bedorták, a kényszerítő körülmények újra előhozzák ezt a megoldást.

Miután állandó jelleggel nagyobb mértékben nem emelik a közalkalmazottak javadalmazását, *felmerül az a kívánság, hogy legalább karácsonyra nyujtson az állam és minden közület segítséget tisztviselőinek, alkalmazottainak és nyugdíjasainak.* Több város máris határozatot hozott ezirányban. Igy legutóbb Makó 25—30 százalékos karácsonyi segélyt szavazott meg. Budapest hasonló határozatra készül.

Ha a közalkalmazottak karácsonyra segélyt kapnak, akkor valahogy keresztül húzzák a telet és a tisztviselőcsaládokban otthonos gond csökkenne és a nélkülözés rémétől legalább rövid időre megszabadulna ez az értékes társadalmi réteg.

De itt tulajdonképpen nemcsak a közalkalmazottak érdekéről van szó, hanem az ipar és kereskedelem jól felfogott érdekeiről is. *Aligha lehet karácsonyi forgalomra számítani, ha a tisztviselők karácsonyi segélye elmarad.* Megmutatták ezt a mult évek tapasztalatai. A fixfizetésü réteg sohasem rakja félre, mert nem is teheti, azt a pénzt, amelyet kap. Forgalomba hozza különösen most, mikor ruhára, cipőre, közszükségleti cikkre kell. A karácsonyi segély tehát a forgalomba kerül, nyomban a belső fogyasztást emeli, igy tehát az állam és a városok, ha karácsonyi segélyt adnak alkalmazottaiknak, tulajdonképpen közvetve a termelő rétegeken is segítenek, a nagyobb kereskedelmi és ipari forgalmat mozditják elő.

A román Tatarescu kormány lemondott

Michalache, a román Nemzeti Parasztpárt elnöke kapott megbizást kormányalakitásra Vajda Sándorral együtt

Bukarest, okt. 13. Romániában kormányválság tört ki. A Tatarescu kormány lemondott. A kormányválság oka egyelőre ismeretlen, de azzal számolnak, hogy teljes rendszerváltozás következik be és a Nemzeti Parasztpárt kerül uralomra.

Tatarescu miniszterelnök délután egy órakor jelentkezett a királynál kihallgatáson, aki a miniszterelnököt ebéden magánál tartotta. 3 órakor hagyta el a királyi palotát. Délután 4 órakor **Michalache-t, a Nemzeti Parasztpárt elnökét fogadta a király kihallgatáson. A kihallgatás háromnegyed 5 órakor ért véget. Michalache lakásán a következőket mondotta az ujságíróknak:**

— Az uralkodó megbizott a kormány megalakitásával azzal a feltétellel, hogy Vajda Sándorral együtt alakitsam azt meg.

Tatarescu volt miniszterelnök este a miniszterelnökségen egybegyült ujságirók előtt ezeket mondotta:

— A mostani parlament megbizatási határideje 1938 februárjában lejár. Tekintettel az idő rövidségére, lehetetlen a további bármilyen törvényhozói, vagy költségvetési akció. Ezért szükségesnek tartottam lemondásomat benyujtani, hogy az uralkodónak még ideje legyen az általános politikai helyzet megvizsgálására és a szükséges intézkedések megtételére. **Michalache kapott megbizatása birtokában egybehivta a nemzeti parasztpárt tanácsát és eléje terjesztette az uralkodónak azt az óhaját, hogy kormányát Vajda Sándor bevonásával alakitsa meg.**

Bukarest, nov. 13. Michalache **vasárnap délelőtt jelenik meg kihallgatáson a királynál. Ha addig nem sikerül a feltételeknek megfelelni, vagyis Vajdával az együttmüködést megteremteni, ami valószinü, akkor bizonyosra vehető, hogy megbizatását visszaadja. A válság megoldására irányuló tárgyalások vasárnap dél előtt folytatódnak.**

A Sajó áradása fenyegető méreteket ölt

Több község határa tengerré változott — Az ár a vasuti töltést is több helyen átszakitotta

Miskolc, november 13. A Sajó áradása egyre fenyegetőbb méreteket ölt, mert az eső pénteken egész éjjel és szombat délig szakadatlanul zuhogott. Délben rövid szünet után ismét megkezdődött az eső. *A trianoni határ mellett levő Bánréve füleki oldala teljesen viz alatt van. Az ár a vasuti pályatestet több helyen átszakitotta úgy, hogy a forgalom teljesen szünetel. Csch területen Dobsina és Fülek közt az utasokat a közbeeső állomásokon leszállitották. Körülbelül két napig kell ott vesztegelniök. Igen veszélyes a helyzet Bánréve és Ózd között, ahol 300 méter hosszúságban az ár elmosta a pályatestet. Putnok és Bánréve között a pályatest kavicsrétegén átszivárog a viz.* Ha az esőzés nem szünik meg, ott is szüneteltetni kell a forgalmat.

A kora délutáni órákban Bánréről 10 centiméteres apadást jelentettek, de este hét órakor csehmegszállt területről újabb árhullámról érkezett jelentés a magyar hatóságokhoz. *A beérkezett jelentések szerint Ózd, Bánréve, Putnok, Hét, Hoszúrév, Dubocán és Sajónémedi községek határa egyetlen tengerré változott.* Az erősen veszélyeztetett községekben a mentési és védőmunkálatok elvégzésére katonaságot vezényeltek ki. *A putnoki gőzmalom viz alá került. Most azon dolgoznak, hogy a felhalmozott 400 vagon búzát megmentsék.*

Putnoknál négy helyen át kellett vágni a gátat, hogy biztositsák a viztömeg lefolyását. Hét községnél is több helyen átvágták a gátat. Hosszúrév községben gróf Serényi Ödön kastélyát és birtokának egy

Szomszédja, kollégája, rokona rádióját, kerékpárját, csillárját szakszerü és előzékeny kisZolgálásáról közismert cégemnél vásárolta.

Győződjön meg ön is, hogy cserét, vásárlást, javitást legelőnyösebben nálam eszközölhet.

KATZ ANDOR
Piac ucca 60.

Tüzifát és szenet
a legjobb minőségben, legolcsóbb napiárban szállit a
Békési és Lőw fa- és szénkereskedők,
a Salgó-Tarjáni Kőszénbánya R. T. debreceni képviselője.
Telep: Bánffy-utca 4. szám. Hungária malom mellett. **Telefon: 19-45.**

Borotvaköszörülés
jótállással
Erdélyi műköszörüsnél Csapó u. 41.

részét körülzárta a víz. A katonaság igyekszik a kastélyt és a gazdasági épületeket, az épületekben maradt cselédeket kimenteni. *Az állatok az istállóban hasig vízben állanak.* Szombat este újabb katonaságot vezényeltek ki a víz által veszélyeztetett területre.

Vitéz *Borbély-Maczky* főispán szombat délután *Sándor István* vezérkari őrnagy kíséretében a veszélyeztetett területre utazott s az éjszakát is kint tölti, hogy személyesen irányítsa a mentési munkálatokat. Este hét órára beérkezett jelentés szerint a Sajó vízmagassága *45 centiméterrel mulja felül a tavaszi áradáskor mért legmagasabb vízállást.* Miskolc alatt, Zsolcánál, szombat délután 56 centiméterrel áradt a Sajó. A városi mérnöki hivatal készültséget rendelt ki a Csorba-telepre, amely tavasszal sokat szenvedett az áradás miatt. Itt az emelkedést az éjszakai órákra várják.

Öt-hat százalékkal emelik a közlisztviselők fizetését, de csak január elsejétől

Mint már jelentettük, a pénteki minisztertanács foglalkozott a köztisztviselők fizetésrendezésének ügyével és felhatalmazta *Fabinyi Tihamér* pénzügyminisztert arra, hogy az erre vonatkozó rendelettervezetet készítse el és terjessze a 33-as országos bizottság elé.

A 33 as bizottságot még ebben a hónapban összehívják és a köztisztviselői fizetéseket rendező intézkedés január elsején lép életbe.

A köztisztviselői fizetéseket utoljára 1933-ban csökkentették és most arról van szó, hogy ezt a legutóbbi fizetéscsökkentést mérsékeljék vagy esetleg teljesen hatályon kívül helyezzék az erre vonatkozó rendelkezést. Lényegében tehát *nem fizetésemelés készül, csupán egy fizetéscsökkentő rendelet módosítása.*

Ez a rendelet csökkentéseket tartalmazott mind a tisztviselők, mind a nyugdíjasok illetményeire nézve. Az 1925 július elseje előtt nyugdíjazott tisztviselők nyugdíját 3 százalékkal, az 1925 július elseje után nyugdíjazott tisztviselők nyugdíját 2 százalékkal csökkentették és csupán a 100 pengőn aluli nyugdíjakat hagyták érintetlenül.

A tényleges szolgálatban lévő tisztviselőkre vonatkozóan úgy intézkedett a rendelet, hogy a I—IV. terjedő fizetési osztályokban az illetmények 7 százalékkal csökkentek, az V—VII. fizetési osztályban 6 százalékkal. A 100 pengőn aluli fizetések itt is mentesültek a csökkentés alól.

Ezek után arról van szó, hogy az itt felsorolt fizetéscsökkentéseket megszüntessék, illetőleg mérsékeljék, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy *a köztisztviselők január elsején átlagban körülbelül 5 százalékkal kapnak nagyobb fizetést, mint kaptak 1933 óta s mint amelyet kapni fognak még december elsején is.*

A köztisztviselőknek ezen túlmenően még az a kívánságuk, hogy *a 100 pengőn aluli fizetéseknél,* amelyeket az 1933. évi csökkentés nem érintett és amelyek szerint továbbra is változatlanok maradnának, *legalább mérsékelt emelést léptessen életbe az új rendelet.*

A MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK ÉPÜLET Piac u. 47. sz.

bontásából

kikerült téglák, faanyagok, ajtók, ablakok, vasgerendák, falkötővasak, vasablakok, vasajtók, vízvezeték és vasablakok, vasajtók, katedrál üveg terméskő lépcsők, műkőlépcsők lábazatnak való terméskövek, portálék, 2 drb. nagy kapu rendkívül olcsó árban kaphatók még a helyszínen.

Magyar gazdasági vezetők Becsben

Nagybákay Sesztina Jenő előadást tart

Bécs, november 13. A magyar gazdasági élet több vezető személyisége, *Nagybákay Sesztina Jenő* felsőházi taggal, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés elnökével az élén, november 18-án Bécsbe érkezik, hogy viszonozza az osztrák kereskedők látogatását, amelyet annakidején dr Herbert Lajosnak, a bécsi könyvkereskedők testülete elnökének vezetésével Budapesten tett. *Nagybákay Sesztina Jenő a magyar kereskedők bécsi tartózkodása során a bécsi kereskedőtestület nagytermében előadást tart.* A magyar küldöttségben résztvesz többek között a magyar kereskedelmi kamarák hat elnöke, három felsőházi tag és a vezető kereskedelmi szövetségek három elnöke.

A kilenchatalmi értekezlet Kina javát szolgáló rendszabályokat határozott el

Brüsszel, november 13. A kilenchatalmi értekezlet eddigi megbeszéléseit, hír szerint, elvi megállapodás eredményezte, *Kina javát szolgáló rendszabályok jöttek létre.* Itt különösen a fegyver- és lőszerszállítás, valamint a hitelnyujtás kérdéséről van szó. Ez intézkedéseket minden ország külön és a maga felelősségére tenné meg, de Franciaország kívánságára kölcsönös segélynyujtást terveznek arra az esetre, ha az akció surlódásokra vezetne. A következő összejövetelig a vezető hatalmak kidolgozzák a megállapodásokat s az újabb összejövetelen a többieknek is ajánlani fogják a csatlakozást.

A „Turul" követtábor feltünéstkeltő határozatai

Sopron, nov. 13. A Turul 18. országos főiskolai követtábora a következő határozatokat hozta: 1. A Turul Szövetség táviratban üdvözli dr Borbély Maczky Emil főispánt, dr Kiss Endre kecskeméti polgármestert és dr Fekete Imre miskolci h. polgármestert, mert ők megértően támogatják az ifjuságot. Hasonló irányu tevékenységéért Turul dominisszá avatták dr Lázár Ferenc szegedi kir. járásbirót. 2. Harcot inditanak a zsidószármazásu egyének névmagyarositása ellen, 3. a legitimista párt tevékenysége veszélyezteti külpolitikai helyzetünket, a Turul bajtársi egyesületek kimondják, hogy **az ónodi, az 1849. debreceni és az 1920. évi országgyülési törvények alapján állanak**, 4. a budaőrsi csatában elesettek emlékére emlékmüvet állitanak, 5. elhatározták, hogy egyetemi szervezeteiket külön válasszák a már végzettek és nem egyetemi jellegü egyesületektől, külön-külön országos vezér, de egy fővezér irányitása mellett. 6. Elhatározták a női alosztály felállitását és végül kimondták, hogy a jövő évben erőteljes mozgalmat inditanak **a zsidóság faji különállását megállapitó uj törvény megvalósitása érdekében. Mozgalmukhoz való csatlakozásra kérik fel a törvényhozás két házának tagjait is.**

Csak kérni kell és
ingyen kap rádiót bemutatásra
Földestől Püspöki palota
Rádió szaküzlet — Előnyös csere

Vígszinház
A leghangulatosabb magyar film
Bónyi Adorján, Ábrahám Pál zenés vígjátéka:
Viki
JAVOR, BARSONY RÓZSI
KABOS, RÓZSAHEGYI
CSORTOS.
Előadások: ma 3—5—7—9-kor
holnap 5—7—9 órakor.

Rádiók eladása
Kerékpárok cseréje
javítása
Soltész - Kálvintér 2.

Jól öltözködni

nem luxus - sokkal inkább

kötelesség önmagunk iránt.

Kedves kötelesség akkor, ha van egy üzletünk, ahol bundát, kabátot, ruhát, cipőt

olcsón szépet és jót vásárolhatunk.

Áruházunk ilyen beszerzési forrás.

Benyáts ÁRUHÁZ

Hóman miniszter szózata a külföldön élő magyarokhoz

A magyar rádió vasárnap közvetiti rövid hullámon Hóman Bálint kultuszminiszter beszédét, melyben a miniszter rámutat arra, hogy Szent Istvánnak köszönheti a magyar nemzet azt, hogy beleilleszkedett a nyugati müvelődés közösségébe. Felismgerte s megvalósitotta az uj életformát, a magyar államot, mely szervesen illeszkedik bele az európai államrendszerbe. Politikájának eredménye a Kárpát-medence és a benne lakó népek politikai, gazdasági müvelődése, egységének megteremtése volt. Az ország gyéren lakott területeire idegen faju népeket fogadott be, akik részben megmagyarosodva, részben megőrizve nemzjetiségüket, beleolvadtak a magyar politikai és müvelődési közösségbe. A török háboruk nagy vérvesztesége nyomán a nemzetiségek száma nagyon megnövekedett s ez volt az oka annak, hogy a világháboru után több mint 3,500.000 magyar idegen uralom alá került. Ezeket a magyarokat rajtuk kivülálló okok kényszeritették idegen uralom alá. Mások viszont önként hagyták el hazájuk földjét, hogy más európai országokban, vagy a tengerentulon keressék boldogulásukat.

A trianoni béke felbontotta Szent István birodalmának politikai és gazdasági egységét. Szent István nehéz válságból vezette ki, a lét, vagy nemlét határáról hozta vissza népét. Az ő előreláto intézkedéseinek köszönhető, hogy a magyarság — többi keleti rokonaitól eltérően — nem pusztult el Európa földjén és nem olvadt be más nemzetbe.

Hóman miniszter azzal fejezi be szózatát, hogy bizik benne, hogy idegenben élő magyar véreink teljes komolysággal érzik át együvétartozandóságukat és nem feledkeznek meg az óhazáról.

AMATŐR ALBUMOK
óriási választékban és olcsón kaphatók a „MÉLIUSZ" könyvkereskedésben.

Dreher ÉDESSÉGEK A JÓIZLÉSŰ URI KÖZÖNSÉG ÉLELMI CIKKEI

Sanghái teljesen japán uralom alá került

Páris, november 13. Henée Laurnes, a Paris Soir megsebesült sanghái tudósítója a kórházból újabb táviratot küldött, amelyben közli, hogy *Sanghái tegnap este óta teljesen japán katonai uralom alatt áll.* Az engedélyes területeket csak a japán főhadiszállás külön engedélyével lehet elhagyni. Sanghái és Nanking között minden távíró és távbeszélőösszeköttetés megszakadt.

A Domei iroda jelenti Sanghájból, hogy a japán haderő 100 ezer főnyi kinai hadsereget fogott közre, Csancsungcsiannál, a Csucsao folyótól délre.

A varsói és berlini szovjet követet letartóztatták

Moszkvai jelentés szerint Dawtint, a varsói szovjet nagykövetet, aki három héttel ezelőtt Oroszországba utazott, szovjet területen letartóztatták. Letartóztatták a feleségét is, valamint Podolszki varsói nagykövetségi tanácsost. Mindhármójuk ellen forradalmi összeesküvés és trockijista mozgalmakban való résztvétel miatt emeltek vádat. A Paris Soir rigai tudósítója szerint Juernev volt berlini szovjet orosz nagykövet letartóztatása most már bizonyos. Azzal vádolják, hogy hadititkokat árult el egy idegen hatalomnak.

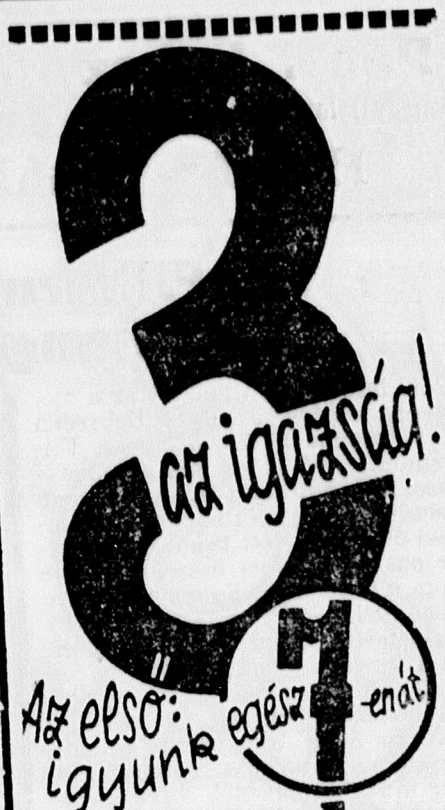

Egy román diák rémtette

Bukarest, november 13. A bukaresti esküdtszék többnapos tárgyalás után most hozott ítéletet Constantinescu Vaszilo diák bünügyében, aki fejszével meggyilkolta az apját, majd saját nyakkendőjével fojtogatta, eközben lépett a szobába édesanyja, akit fejszecsapásokkal meggyilkolt, később vegyi útou akarta megsemmisiteni a holttesteket, feldarabolta és bedobta a kazánba, rájuk öntötte a vegyszert, hogy megsemmisitse. Az elvetemült diákot életfogytiglani kényszermunkára itélték.

Elfogták a sopron-kőhidai fegyház szökött fegyencét

Szekszárd, nov. 13. Molnár Sándor az ármentesitő társulat igazgatója tegnap délután vinceléjjével kiment a szőlőhegyen levő présházba. Amikor bement, észrevette, hogy valaki felszaladt a padlásra s a tanya másik oldalán leugorva, menekülni akart. A közelben tartózkodok segitségével sikerült elfogni. A rendőrségen megállapitották, hogy az elfogott ember a sopron-kőhidai fegyházból megszökött Páncél János, akit rablógyilkosságért és egyéb büncselekmények miatt tiz évi szigoritott dologházra itéltek. A rendőrségnek már korábban tudomása volt arról, hogy Páncél özv. Nagy Károlyné szül. Beke Teréz házában volt elrejtőzve. Az asszonyt 5 nappal ezelőtt letartóztatták és bár ez minden adatot megadott Páncél rejtegetésére vonatkozóan, a mai napig nem tudták elfogni.

Folyósitják az önállósitási kölcsönöket

Mint ismeretes, a kormány szociális programjába beillesztette a Nemzeti Önállósitási Alap létesitését. Kétmillió pengővel teremtik meg ezt az alapot, amely kezdő egzisztenciákat segit elindítani és talpraállítani. A kérvényezők rendelkezésére hosszúlejáratú kölcsönöket bocsátanak ki.

Mint értesülünk, *a nemzeti önállósitási kölcsönök folyósitását már meg is kezdték.* Főleg ügyvédek, orvosok, mérnökök és mezőgazdaságban elhelyezkedni akaro fiatalok fordulnak kérvényeikkel a Nemzeti Önállósitási Tanácshoz. A fiatal orvosoknak és ügyvédeknek rendelőik, illetve irodáik berendezésére 3000 pengő kölcsönt kapnak. Viszont azok, akik a mezőgazdaságban kívánnak maguknak egzisztenciát teremteni, többet kapnak, mivel a mezőgazdasági felszerelések többe kerülnek. Értesülésünk szerint a kérvények 30 százalékét kedvezően intézték el.

Férfikozmetika

Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz felkapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

TÉLI MOSÓKELMÉK
MELEG ALSÓRUHÁZAT!
Kardos Lászlónál

Pécsi koksz, tojásszén a legmagasabb hőértékű
magyar tüzelőanyag. Kapható a képviseletnél
Bódy Pál, Hunyadi-utca 20. Telefon 14-89.

A Filharmonikusok mai hangversenye

Mindenképpen indokolt az a meleg érdeklődés, amelyet Debrecen város zenebarát közönsége a Filharmonikusok idei hangversenyszezonja iránt tanusít. A zenekar vezetősége diszkrét és komoly művészi érzékéről tett tanuságot, amikor az idei műsort összeállította s maga a zenekar is *Sauerwald Géza* karnagy kiváló vezetése alatt nagy lelkesedéssel készült a hangversenyre s annak sikere nem is fog elmaradni.

Az est szólistája dr Molnár Imréné *Hir Sári*, aki mint Szendy és Sauer tanítvány, a mai magyar művésznemzedék kiváló reprezentánsa és legelsőrangú Liszt specialistája, Liszt A-dur zongoraversenyét adja elő. A szellemesen csillogó, nagy virtuózitást követelő mű előadása bizonyára sok érdeklődőt fog vonzani erre a hangversenyre.

A műsor többi számai: Erkel brilliáns alkotása, az ünnepi nyitány, Beethoven különlegességében egyedülálló IV. szimfóniája. A műsor második részét a francia impresszionizmus kiváló mesterének, Ravelnek egyik műve, a Pavane vezeti be, mely után Borodin egyik legérzékelhetőbb programzeneműve: A pusztai vázlatok Közép-Ázsiából című darabja következik, míg a műsort Saint Saens Haláltánc című misztikus szimfonikus költeménye zárja le. A darab hegedűszólóját Buza Gábor, a zenekar kiváló koncertmestere játsza.

Az egyesület által készített ízléses műsor ismertetése kiválóan alkalmas a zenedarabok megértéséhez és a zenei műélvezet elősegítéséhez.

A Háztulajdonosok Egyesületének választmányi ülése

A burkolási és tatarozási szabályok reformját és politikamentes működést kívánnak a házbirtokosok

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesületének választmánya e hó 12-én ülést tartott, melyen dr *Hódy Béla* elnök, dr *Csáthy Dezső* alelnök, dr *Kovács Béla* ügyész és a vezetőség több más tagja vett részt.

A választmány kimondta, hogy *a burkolási szabályrendelet módosítása érdekében Fáy István főispánhoz és dr Kölcsey Sándor polgármesterhez a közeljövőben küldöttséget vezetnek s e tárgyban nagygyűlést is fognak tartani.*

Határozatba ment a pénzügyigazgatósághoz intézendő megkeresés az iránt, hogy a külsőségeken és kertségekben fekvő *kis házakra kivetett és behajthatatlannak bizonyuló adóhátralékokat hivatalból töröljék.*

A továbbiakban foglalkozott a választmány az átalakítási és tatarozási rendeletek reformjával és javasolta az adókedvezményre jogcímet szolgáltató építkezési munkálatok körének kiterjesztését, az eljárás egyszerűsítését és illetékmentessé tételét, valamint *a légvédelmi és tűzrendészeti berendezések költségeinek 100 százalékig adókedvezményben való részesítését.* E kérdésekkel kapcsolatban mozgalmat indít az egyesület az iránt, hogy az építőiparosok, szükség esetén az ipartestület segítségével, teljes jártasságot szerezzenek az átalakítási és tatarozási szabályokban és propagálják az adókedvezményes építkezéseket. *Az uccaszabályozási vonalakat a jelenlegi fekvés szerint kellene lerögziteni*, kivéve azokat az eseteket, melyekben az eltérést fontos közérdek indokolja.

A kormányhoz intézendő országos emlékirat aláírása a háztulajdonosok csoportjai részéről folyamatban van. Az emlékirat a házbirtokosság összes fontosabb sérelmeit és orvoslási módjait tartalmazza.

Végül kimondta a választmány, hogy a miniszterelnök előtt megjelenő országos vidéki küldöttség összeállítását és a kormánynak átnyujtandó határozatok végleges megszövegezését a maga érdekképviseleti szervei útján kívánja eszközölni, súlyt helyezvén arra, hogy amennyiben a küldöttségben országgyűlési képviselők is részt vesznek, az összes polgári politikai pártok képviselői egyenlő szerephez juthassanak, mert *az érdekképviseletek működésének pártpolitikai színezete nem lehet.*

Ezek a fontos kérdések egyébként a legközelebb tartandó közgyűlésen a nagy nyilvánosság előtt is tárgyalva lesznek.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme, Piac u. 58. I. em. Elsőosztályu munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállitás.

Tánc és estélyi ruhaselymek
a legdivatosabb kivitelben, gyapjuszövet és kabátanyagok legnagyobb választékban, megbizható, olcsó árakon
Kontsek Kornél
divatáruházában.

Kiss Ernő cukrászmester
ujonnan átalakított cukrászdájában
reggeli, uzsonna kávé
állandóan friss sütemények, gesztenyepürék
Batthyányi-utca 26.

Anna főhercegasszony ma, vasarnap érkezik Debrecenbe

Hírt adtunk már róla, hogy Anna főhercegasszony Debrecenbe jön és szemlét tart a leányeserkész csapatok felett. A főhercegasszony vasárnap délután érkezik a sínautóval. Az állomáson ünnepélyesen fogadják a leányeserkészek és a főispán, valamint a város vezetősége Az állomásról a főhercegasszony Fáy főispánhoz megy, ahol egészen szűk körű uzsonna lesz. Utána autón végigjárja a leányeserkészcsapatok állomáshelyeit és szemlét tart a leánycsapatok felett.

A szemle után a Déri muzeumba megy s ha még lesz idő, a város egyébb nevezetességeit tekinti meg.

Este Fáy István főispán és neje teát adnak a főhercegasszony tiszteletére. Ezen már részt vesznek a leányeserkészek vezetői is, valamint az ezekkel kapcsolatos funkcionáriusok, iskolaigazgatók.

Anna főhercegasszony este a sin autóval utazik el Debrecenből.

Finom
Puplin Oxford Sport **ING 5·90**
Frank Imrénél
Arany Bika

Szabó Lőrinc, Tuster Jolán és Rácz Jancsi a Csokonai-ünnepély műsorán

Szerdán délután 6 órakor lesz a Déri-múzeumban a Csokonai-Kör pompás műsorú Csokonai-ünnepélye. Szabó Lőrinc, a Kisfaludy-Társaság most beiktatott új tagja arról a sokoldalú, művelt Csokonairól fog előadni, akinek körvonalait a gorán elhalt költő művei hatalmas méretekben mutatják. Nádory István, aki legutóbb a Városi Dalegylet és a Csokonai-színház operaelőadásán szerepelt nagy sikerrel, Csokonai-dalokat énekel Rácz Jancsi kísérete mellett, Tuster Jolán Csokonai-verseket mond a maga frappánsan egyszerű, művészi módján. Az ünnepélyt a Csokonai-Kör elnöke, Pap Károly nyitja meg. A Kántus, Szigeti Gyula vezetésével Csokonai két legszebb dalát adja elő. A belépőjegy ára 1 pengő, A Csokonai-Kör tagjainak 50 fillér. Aki a Csokonai-Körnek nem tagja, de ezerkilencszázharminchétre befratkozik, pontos címének feldiktálása mellett már most félárú jegyet válthat úgy előre a Csáthy- és Méliusz könyvkereskedésekben, mint az ünnepély napján a pénztárnál.

A Csokonai-Kör évi tagsági díja két pengő. (:)

— **Markovits Béla előadása Egyiptomról.** F. hó 17-én szerdán d. u. 6 órakor a Népszerű Főiskola előadásai keretében, a Kereskedő Társulat díszermében dr. Markovits Béla Athénből „A mai Egyiptom" címén és az egyiptomi kir. kereskedelmi és ipari minisztérium megbizásából előadást tart 120 vetített képpel és több gramofonlemezzel. (Eredeti arab zene.) Az előadó nyíregyházi születésű és több éven át külföldön tartott előadásokat nagy sikerrel: Ausztriában, Svájcban, Németés Görögországban stb. Előadásai oly sikeresek voltak, hogy azokat több izben meg kellett ismételnie. Több izben járta be Egyiptomot is. Tudományos munkája révén mint első fedezte fel 1928-ban Görögország legrégibb kultúráját: az általa „Megarien"-nek nevezett kőkorszakbeli korszakot, melynek nyomait előtte számos angol, német és francia expedició eredmény nélkül keresett.

Függöny-anyagok
legolcsóbban
Erdélyi szőnyegházban
Piac u. 34.

Kéthónapi fogház a „Magyar Nemzet őszinte története" című könyvért

Itélet vitéz Málnási nyilas történetiró ügyében.

Szombaton folytatta a budapesti törvényszék a tárgyalást vitéz Málnási Ödön egri tanítóképzőintézeti tanár bűnügyében, aki ellen nemzetgyalázás miatt indult meg az eljárás, mert a »Magyar nemzet őszinte története« című könyvében a magyarságra sértő kijelentéseket használt.

Szombaton a vádlott az utolsó szó jogán beszélt és azt bizonyítgatta, hogy

könyve nem egyéb, mint egy nagy figyelmeztetés az utolsó Mohács megelőzésére.

— A történetíró — mondotta Málnási — nem tévedhet sem felfelé, sem lefelé a demagógia ösvényére.

Elismerem, hogy könyvemben talán nem fejeztem ki magam néhol szabatosan, de a tények, amelyeket felsorakoztattam, megfelelnek az igazságnak.

Délben hirdették ki az ítéletet, amely szerint

a bíróság Málnási Ödönt sajtó útján elkövetett nemzetrágalmazás vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért kéthónapi fogházra és 500 pengő pénzbüntetésre ítélte.

A hivatalvesztést és politikai jogvesztést mellőzte a bíróság, de elrendelte a könyv elkobzását és az ítéletnek a Vitézi Székkel, a kultuszminiszteriummal és a vádlott felettes hatóságával, az egri érseki hatósággal való közlést.

Az indokolásban a bíróság a következőket állapítja meg:

Vakmerő torzrajz ez a munka a magyar nemzet ezeréves történetéről. A nemzeti szocialista diktatúrás törekvések szolgálatában és a politikai elfogultság jármában íródott ez a munka.

A szerző nem a történettudós alaposságára, elfogulatlanságára törekedett, hanem csak azt irta meg, ami az ő politikai célkitűzéseinek megfelel és ami ezeket igazolja.

Az olyan történetíró, aki a teljes igazságot elhallgatja és csak a maga politikai felfogásának megfelelő igazságokat rögzíti le, hamis történetírást csinál.

A szerző könyvében nagyon sok történelmi adatot elhomályosított, elszürkített, elsikkasztott. Ferde, egyoldalú beállításban igyekszik a nemzet ezeréves történetét elmondani és az ország dicsőséges, nagymultú tekintélyeinek ragyogó tetteit elhallgatja, csak a hibáikat ostorozza. Munkájában abból a téves, egyoldalú felfogásból indul ki, hogy a magyar nemzet többsége úgynevezett helotákból, rabszolgákból áll, így a vezető kisebb réteg turáni magyarság, amelyet súlyos szavakkal ostoroz. A vádlott könyvé a nemzeti szocialista állami berendezkedést tartja alkalmasnak az ezeréves magyar alkotmány félredobásával.

Súlyosbító körülménynek szolgál, hogy a vádlott könyvében az egész ezeréves magyar multat is megcsúfolta.

A könyvet, amely a magyarságot mélyen sérti, el kellett kobozni, a törvényes intézkedéseknek megfelelően.

Az ügyész az ítélet ellen súlyosbításért, a védő a bűnösség megállapítása miatt jelentett be fellebbezést.

Ebben rejlik a különbség.

ASPIRIN névvel mindenki tudja mit vásárol.
Évtizedek tapasztalatai állanak mögötte.
Milliók ismerik az ASPIRIN-t.
Milliók tapasztalták már jóságát, ártalmatlanságát és kiváló hatását.
Aki meghült, vagy rheumában szenved, annak ASPIRIN a legjobb segitség!

BAYER ASPIRIN TABLETTA
csak a «Bayer» -kereszttel valódi

TEKINTSE MEG
A Meteor csillár
csupa különlegesség
PIAC U. 9. kirakatát.

BUDAPEST-DEBRECEN

Nagy érdeklődés kíséri a jövő vasárnap 21-én délelőtt fél 11 órakor az Arany Bika dísztermében tartandó tornászviadalt, amelyen Budapest és Debrecen legjobb tornászai mérik össze erejüket Debrecen város által alapított vándordíjért. Ezen a versenyen kerül kiválogatásra az a hét legjobb tornász, akik a magyar színeket e hó 27-én Bécsben az osztrákok ellen, majd december 5-én Budapesten az olimpiai győztes Németország válogatottjai ellen képviselni fogják. Hatalmas küzdelem lesz a helyezésekért, mert minden tornásznak diecsőséget jelent a magyar válogatott csapat tagjai közé kerülni. A viadalon előreláthatólag Budapestről: Gaál BBTE, Grünfeld VAC, Hegedüs UTE, Kecskeméthy TFSE Pataky BLE, Rácz PSE, Sarlós MOTE, Sántha TFSE és Sárkány VAC, Debrecenből: Bornemissza, Both, Hajdú, Simonfalvy DEAC, Batiz, Lehóczky, Mogyoróssy, Molnár, Szabó és Tóth DTE indulnak. A debreceniek közül Tóth és Mogyoróssy olimpikon, Szabó pedig az egyik legnagyobb magyar tornásztehetség. A Budapest—Debrecen közötti viadal csapatverseny, amelyen ezidőszerint a mindkét városból induló hét meg nem nevezett legjobb eredményt elérő közül a hat legjobb tornász eredménye számít.

A Debrecenben még soha nem látott nagyszabású tornászviadalra igen olcsó helyárakat állapitott meg a rendezőség. Jegyek a földszinten 0.50, 0.80, 1.—, 1.50 és 2.— pengő, a páholyok 6—10 pengőig, erkélyülés 50 filér. Jegyek a Méliusz és Gyürky papirkereskedésekben előre válthatók. Siessen jegyét biztositani! (+)

Csodás anyagok
Pazar választék
Olcsó árak
ez Dávid Piac u. 44.
Vásárlása előtt okvetlen keresse fel.

80 ezer pengőt lopott össze egy betörő

A budapesti rendőrségre került Ország József 31 éves volt pincér, aki Pick Gyula kereskedő lakására mászott be a szellőztető ablakon át. A lakásba váratlanul hazatért a kereskedő és a menekülő betörőt a házmester elfogta az uccán. Országról kiderült, hogy 1934 óta sorozatos betöréseket követett el és *80.000 pengőt lopott össze.*

Beismerte a betöréseket, elmondta a károsultak névsorát és azt is, hogy a zsákmány 80.000 pengő volt. Gondolt arra, hogy pénzét bankba teszi folyószámlára, de végül is magánál hordta a pénzt és ellumpolta az utolsó pengőig. Uj betörésre is azért indult, hogy ismét pénze legyen, de rajta vesztett.

Férfikozmetika

Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz feikapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

Finom angol szövetekben óriási választék.

Mielőtt ruhaszükségletét beszerzi, szíveskedjék megtekinteni.

Uri szabóság, Miklós u. 2.

ü. v. MORGENSTERN MANÓ.

x Értesítés. Üveges-, üvegesiszoló- és tükörüzememet Csapó 13. alá helyeztem át. Stefanszky Gyula.

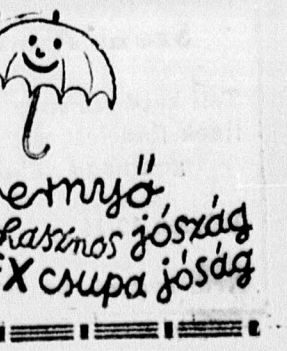

A debreceni hastifusz járvány

Dr Karossa-Pfeiffer József m. kir. tisztiorvos és dr Réthy Aladár egyet. tanársegéd előadása az Orvosegyesületben.

Rendkívül érdekes és nagyjelentőségű előadás volt a debreceni Orvosegyesületben. Dr *Karossa-Pfeiffer József* m. kir. tisztiorvos és dr *Réthy Aladár* egyetemi tanársegéd együttes tanulmányukat ismertették.

Amint ismeretes, *Debrecen a világ legnagyobb kiterjedésű városa.* Területe *957* négyzetkilométer, így tehát háromszor akkora mint *London*, 13.3 százalékkal nagyobb mint *New-York* és 7.8 százalékkal nagyobb *Berlinnél.* Megállapított tény, hogy Debrecenben a hastifuszfertőzöttség még hazai viszonylatban is szokatlanul magas: a 10 ezer lakóra számított fertőzöttség 1934-ben 28.6 százalék, 1935-ben 21 százalék, az elmúlt évben pedig 15 százalék volt.

Közigazgatási és építésrendészeti okokból a várost három övezetre osztották fel: 1. belsőség, 2. kertségek, telepek és 3. a tanyavilág, erdőség övezetekre.

A belsőségben, ahol a népsűrűség négyzetkilométerenként *8.445* volt, a tifuszfertőzés *a legalacsonyabb* százalékot mutatott *(13.3 ezrelék)*, a legfertőzöttebb körzet *a telepek és a tanyavilág* volt, ahol a népsűrűség *2.418* és a fertőzöttség *31.6 ezrelék volt.* Középhelyet foglal el a hatalmas kiterjedésű *tanyavilág és erdőség*, melynek népsűrűsége csak *23.7*, tifuszmegbetegedési aránya pedig 26.3 ezrelék. Ennek a jelenségnek az oka az egyes városrészek egészségügyi és társadalmi viszonyaiban található meg.

1936-ban a hastifusz járványgörbéje a szokottnál lényegesen korábban érte el a csúcspontját. Amint megállapították, ezt a június hó 30-án a városra zúdult *felhőszakadás* okozta, melynek levezetésére *a csatornahálózat elégtelennek bizonyult.* Az egyik csatornanyíláson visszaömlő szennyvíz megfertőzte az állomásépületnél levő úgynevezett »*postakút*«-at, mely fúrott kút vizének élvezetétől *12 ember tifuszban megbetegedett.* A zápor sok debreceni pincelakást is teljesen elárasztott s a visszafolyó szennyvíz következtében — amint ezt kétségtelenül bebizonyították — *6 tifuszmegbetegedés történt.* Ugyancsak 1936-ban augusztus 1-én ez a nagymérvű felhőszakadás megismétlődött s ennek folytán ugyancsak a szennyvízelárasztás következtében *6 tifuszeset következett be.* Ehhez az összesen 24 szennyvízeredetű tifuszmegbetegedéshez később még *5 fertőzés* társult; együttvéve az összes tifuszesetek *16.2 százaléka.*

Az 1936. évben Debrecenben összesen *179* helybeli tifuszmegbetegedés történt, amelyek közül *20* halálos lefolyású volt. A megbetegedések *13.4* százaléka volt szennyvízeredetű: 14 százalék úgynevezett bacillusgazdától szerezte fertőzését, 22.3 százalékban érintkezés útján származó fertőzést állapítottak meg. A betegek *9.5* százaléka idegen helyről hozta be Debrecenbe a tifuszt; az esetek 40.8 százalékánál pedig a fertőzés forrása nem volt kimutatható. A tifuszbetegek elkülönítése kielégítő volt, amennyiben azok *86.1* százaléka részére sikerült kórházi elhelyezést és ápolást biztosítani.

Az előadáshoz dr *Jeney Endre* egyetemi nyilvános rendes tanár, a Közegészségtani Intézet igazgatója szólt hozzá, aki a szennyvízeredetű fertőzésekre már régebben felhívta a figyelmet, azonban ily irányú érdeklődésére megnyugtató választ kapott.

Az 1936. évi ily irányú vizsgálat azonban mindenben teljesen igazolta feltevéseit. A tifuszellenes oltások jelentőségét hangoztatta, melynek jó eredményeit világháborús tapasztalatai is igazolták.

Dr *Végh Pál* belklinikai tanársegéd hozzászólásában a védoltások eredményeit bírálta. Végül dr *Gärtner István* egyetemi magántanár, Debrecen és Hajdú megye m. kir. tiszti főorvosa ismertette az oltások eredményeit, mellyel különösen Hajdú megyében — ahol 130 ezer embert oltottak be — ért el kiváló eredményt: úgyannyira, hogy Hajdú megye, amely országos viszonylatban úgyszólván a legfertőzöttebb volt, ma a *tifuszmentesség* szempontjából a legelső helyre került.

Magában Debrecenben az oltásokat keresztülvinni nem sikerült, mert mindössze csak *13 ezer* embert olthattak be. Debrecennek — sajnos — nincs önálló járványkórháza, de azért az illetékes hatóságok mindent elkövetnek, hogy a tifuszjárványnak minél kevesebb áldozata legyen.

(Nánássy László.)

Ne sajnálja a fáradtságot

és jöjjön el a FEUER divatházba, hol olcsó árakkal várjuk Önt dúsan felszerelt rőfös és kötöttáru őszi divat ujdonságokkal.

Takarékosság! Szabott ár!

FEUER divatház

Csapó u. 26.

Nagy részvét mellett temették el Thuróczy Istvánt

Nagyszámú gyászoló közönség jelenlétében, a részvétnek impozáns megnyilvánulása mellett temették el raksányi Thuróczy István nyug. MÁV tanácsost, akinek izzó hazafisága, oláh börtönben átszenvedett mártirsága hosszú időn keresztül emlékezetes marad az utókor számára.

A köztemető halottasházában felravatalozott koporsót a bánatos hitvesen s lesújtott családtagokon kívül a rokonok, tisztelők s kartársak nagy tömege vette körül. A temetésen megjelent *vitéz Berényi* István tábornok, *dr. Tankó* Béla és *Darkó* Jenő egyetemi tanárok, *Fodor* Dezső pénzügyigazgatóval és *Baskay* Ferenc pénzügyi főtanácsossal élén a pénzügyigazgatóság mintegy harminc tagja, *Szük* Ödön postaigazgató, *Szakács* Mózes állampénztári igazgató, *Kamarás* Gyula MÁV műhelyfőnök, dr. *Görgey* Márton ny. vármegyei tisztifőorvos, *Papp* Gyula szentszéki tanácsos, dr. *Bartsch* Jenő klinikai igazgató, a MÁV üzletvezetőség részéről *Oswald* János tanácsos, dr. *Major* Sándor főtanácsos, *Pénzes* Géza műszaki főtanácsos, dr. *Gyöngyössi* Róbert MÁV ügyész s az elhunyt kartársai teljes számban.

A gyásszertartás a »Te benned bíztunk« eléneklésével vette kezdetét. *Molnár* Ferenc lelkipásztor mondott ezután »Jeremiás: Siralmak könyvéből vett alapige nyomán magasszárnyalású, költői szépségű gyászbeszédet.

— Egyetlen ideál töltötte be lelkét: a szabad, Nagy-Magyarország. Életét is kész volt áldozni érte s azt hitte, hogy egymaga elég lesz erős vállával széttörni a rabigát s az összeomló szent hazát felépíteni. Ebben a nagy összeomlásban csak a kedves, meleg, boldog családi otthon maradt meg neki.

— Adj nekünk Uram — mondotta imája befejező részében **Molnár** Ferenc lelkipásztor — ilyen törhetetlen lelkű, acélos magyarokat, hogy legyen erős hitünk a magyarság feltámadásában. Fogadd be az ő lelkét, adj hűségéért idvességet, csendes nyugodalmat.

Darkó Jenő egyetemi tanár a Székely Társaság nevében búcsúztatta az elhunytat.

— Drága Barátom! — mondotta könnyekig megindultan. — A búcsú fáj, mert sokat vesztettünk benned. — Soha nem volt olyan szükség a te rettenthetetlen bátorságodra, szókimondó nyiltságodra, igaz jellemedre, mint most a jövőben reánk váró nagy feladatok előtt. Megalkuvást nem ismerő hazafiságoddal mindnyájunk eszményképe voltál. Nem feltűnési vágyból álltál a porondra s nem azért, hogy magadnak előnyöket szerezz, hanem, hogy felrázzad tetteiddel aléltságba süllyedt honfitársaidat. Csak kevesen tudjuk, hogy mit és mennyit tettél hazádért, mert mindent csendben csináltál. De mi, a Székely Társaság, most a koporsódnál tanuságot tehetünk rólad.

A „Ment el a Te nyugalmadba" ehangzása után a koporsót gyászkocsira helyezték s megindult a gyászmenet a sírhoz, ahol **Molnár Ferenc** lelkipásztor mondott lélekbemarkoló imát. Majd a vasútasság nevében dr **Gyöngyössi Róbert** MÁV ügyész búcsúztatta el megkapó szavakkal az elhunyt **Thuróczy Istvánt.**

— Szaktudás, megbizhatóság, szeretet, hűség... ez jut eszünkbe, mikor itt állunk koporsód mellett. Hűséges voltál a hazához, melyért 8 évi mártirságot viseltél s hűséges voltál hivatalodhoz és kartársaidhoz. Emlékedet meg fogjuk őrizni s most mikor az általad annyira szeretett magyar föld ölébe fogad, kívánjuk, adjon neked Isten örök nyugalmat...

A „Nincs már szivem félelmére" gyászének közben elhorították a hantok Thuróczy István koporsóját.

A ravatalra küldött koszorúk feliratai a következők: Soha nem feledjlek: Mami. — Szeretett Apunak: Ila és Gyuszi. — Utolsó üdvözlettel: Manci és Jenő. — Felejthetetlen Pistánknak: Melánia és Dani. — A legjobb vőnek: Nagyanyó. — Szeretetett jó sógoromnak: Emka és Mirka. — Szeretettel: Béla és Lili. — Soha el nem múló kegyelettel: A Debreceni Székely Társaság. — Felejthetetlen rokonunknak: a Zákány-család. — Igaz jó barátnak: kegyelettel Mariska. — Igaz részvéttel: a Herefeld-család. — Utolsó üdvözlettel: Jucika néni és fia. Felejthetetlen munkatársunknak: a MÁV üzletvezetőség I. osztálya. — Igaz szeretettel: Papp Gyuláék. — Tökácza Astvennek a siron túl is: Sziliczey Váradi Gyula. — Szerető emlékezéssel Kovács Kálmánék. — Pista bácsinak: Iluska, Margit és Imre. — A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezte, kegyeletes gyászpompával.

Férfi női gyermek kötöttkabátok

pulloverek, svájci alsó nemüek, téli harisnyák bőrkeszityük a megszokott olcsó árban

Petriknél

Szent Anna u. 5.

Téli kabát és ruha szövetek, düftinek flanelek, estélyi ruha anyagok nagy választékban.

Telefon 12-44 Telefon 12-44.

Nem vagyok hitelszervezeti tag.

Uj tisztviselő étkezde!

Péterfia u. 48.

A legjobb, legizletesebb házikoszt. Figyelmes kiszolgálás. Olcsó árak.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: CIGÁNYBECSÜLET (Stan-Pan). Kisérőmüsor: **TEXASI LEÁNYRABLÓ** (Buck Jones). Előadások: 3—5—7—9 órakor!

Gyapjutakarók

legolcsóbban

Erdélyi szőnyegházban

Piac utca 34.

Philips, Standard,
Orion, Telefunken, Eka
Rádiók.
Csillárok, Kerékpárok, a világhirü Pertrix
anódtelep, zseblámpaelem állandó raktára
Neumann József cégnél Piac u. 27. T. 11-27.

Utban a Libakert rendezése

Egy régen vajudó kérdés kerül rövidesen megoldásra.

Azt nagyon sok debreceni ember tudja, hogy hol van, melyik az a Libakert, de senki sem tudja, miért hívják Libakertnek. Egyik verzió szerint valamikor az frekventált libalegelő volt, másik szerint ennek a területnek egy Liba nevü ember volt a gazdája, sokan azt állitják, hogy azért hívták igy, mert a kert Péterfia uccai bejárójának kapufélfájába egy libának a képe volt bevésve. Annyi tény, hogy Balkányi Szabó Lajosnak a mult század derekán megjelent tanulmányában a »Debreczen helynevei« cimü könyvben a Libakert nem fordul elő.

Ez a Libakert egy kb. 40.000 négyzetöl (25 hold) nagyságú terület, mely itt a város szivében a Péterfia, Honvéd, Dózsa és Károly Ferenc József uccák között terül el és néhány száz kisebb nagyobb veteményes kertből áll. Ezek a veteményes kertek teljesen szabálytalan alakúak, minden rendszer nélkül sorakoznak és ölelkeznek egymásba.

Már a háború előtt felmerült a város akkori vezetősége előtt az a terv, hogy a Libakertet teljes egészében kisajátitják, azt szabályos telkekre osztják, uccákat nyitnak, stb, és az új telkeket értékesitik. Ez a terv minden oldalról nagy tetszésre talált, a város az árverésre került néhány telket meg is vásárolta, a kisajátitást megkezdte, néhány száz ölet (kb. 60 aranykoronájával) kisajátitott, de a közben kitört világháború a további eljárást megakasztotta.

A háború után többé szó sem lehetett a kisajátitás folytatásáról, mert a városnak nem volt hozzá pénze.

Már előzőleg történt, hogy egyik kiváló épitészünk: néhai Tóth István kidolgozott egy tervet, amely szerint a városból egy sugár utat kellene nyitni, amely egyenesen az egyetemhez, annak is a központi épületéhez vezetne. Ez a sugárút a Sestakerten és a Libakerten menne keresztül. Illetékes helyen akceptálták a tervet és a szép sugárutat — miután a szükséges telkeket kisajátitották, de csak a Libakertig, mert tovább nem futotta a pénzből.

A sugárút a Horthy Miklós út nevet kapta és minden bizonnyal ez lesz Debrecennek legszebb és leg elegánsabb uccája.

De a Libakert ügye sem veszett el! Vásáry István volt polgármester a kérdést tagositással szerette volna megoldani. Ez úgy ment vol na, hogy a telektulajdonosok bocsássák minden dij nélkül a város rendelkezésére az uccák számára szükséges területeket s ennek ellenében a város szabályozza és megnyitja a Libakertet. A gazdáknak legalább kilenetized része szivesen bele is ment a dologba, de a szép terv azon az egytized részen hajótörést szenvedett, ezeket ugyanis megfelelő törvény hijján kötelezni a hozzájáruláshoz nem lehetett.

Ami késik, nem mulik. Azóta megszavazta az országgyülés a városrendezési törvényt és azt a felsőház is helybenhagyta. E szerint a törvény szerint az utakra szükséges területeket kötelesek a gazdák minden ellenszolgáltatás nélkül átengedni a köz részére, viszont a város köteles a rendezetlen városrészt megfelelő módon rendezni, más szóval, most már egy fillér költség nélkül rendezheti a város a Libakertet.

A törvény már megvan, most a végrehajtási utasitáson a sor, a miniszter megigérte, hogy a legrövidebb időn belül ez is napvilágot lát.

Mi fog most következni? Debrecen egy egészen új városrésszel fog gazdagodni, új uccák, új házakkal, már a köztudat új nevet is adott neki: Horthy-város! A pénzügyminiszter a legnagyobb adómentességet helyezte kilátásba mindazokra a házakra, amelyek ezen az új területen épülnek.

Az mindenképpen bizonyos, hogy ott, ahol most szorgalmas libakerkertiek salátát, sárgarépát és egyébb zöldséget termelnek, ott nemsokára széles aszfaltos uccák fognak telterülni csinos, barátságos házakkal.

A régi Libakert eltünik a föld színéről és egy új, modern városrész kerül a helyére.

L. A.

Férfi fehérnemüink
elismerten jó szabással és minőségben készülnek.
Áraink mégis a legolcsóbbak.

Flanell sport ing	szintartó minőség	2·60
Teli kötött sport ing	belül bolyhos mintás és sima 4·90	3·90
Divat téli sport ing	a legujabb divat szinekben 7·80	6·50
Divat sport ing	selyemfényü puplinból vagy puplinettből 4·80	3·90
Divat ing	bélelt elejjel két gallérral uj mintákban 4·40	3·90
Puplin ing	selyemfényü beszövött anyagból kemény vagy puha gallérral 6·50	5·50
Feher ing	prima mosott háttal puplin elejjel 4·80	3·80
Puplin ing	fehér prima jaquard mintás anyagból 6·80	5·80
Flanell alsónadrág	prima minőség hosszu 2·50 rövid	1·80
Köpper alsónadrág	fehér raiebói hosszu 2·80 rövid	1·98
Alsónadrág	rövid, színes puplinettből vagy selirből 1·98 1·80	1·25
Hálóing	mosott siffonból szintartó diszpánttal 4·50	3·90
Hálóing	extra méret prima mosott siffonból három tazonban 5·80	5·20
Szines hálóing	garantált szintartó pastel szinekben szintartó	6·50
Pijama	prima csikos sport flanelből 6·50	5·50
Pijama	divat csikos prima flanelből 8·80	7·80

Nyakkendő divatujdonságok
0·95 1·25 1·50 1·80

CSILLAG TESTVÉREK
Piac és Simonffy utca sarok.

Használja ki a
Klein Divatház
olcsó árait!
Divatselymek müselyem fonálból délutáni ruhára

Divat angóra szövet	1·88	Marocain jó szinekben	1·88
Ruhaszövet, szinekben	1·48	Matlassé, nagy választékban	1·68
Gyapju ruhaszövet	2·44	Düftin, pongyolára	1·68
Dupla széles angóra szövet	1·98	Flanellek, pongyolára és ruhára	1·35
Divat ruhaszövet	2·78	Maradék flanellek 6--8 m-es darabokban garantált szintartók	1·18
Divat kabátszövet	7·80		
Nehéz minőségü crepe szatin szinekben	2·68		

Különleges estélyi anyagok
selyembársonyok minden divat szinben, gyapju és georgette csipkék valamint fémszálas kelmék igen nagy választékban.

Sikerült
a helyi piacra megszerezni a
Trunkhahn
posztógyár elismerten kiváló gyártmányait.
A gyár által előirt árakon
Dr. Varga uri divat üzletében
PIAC-UTCA 22.

Férfikozmetika
Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszünik az arcbőr száraz felkapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatéritem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készitő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

Magyar szénre és fára kitünő a salgótarjáni
„LUNA“ tűzhely és „KALOR“ kályha.
Főlerakat:
SESZTINA LAJOS vasnagykereskedés.

Futó-szőnyegek
legolcsóbban
Erdélyi szőnyegházban
Piac u. 34.

Dr Zachár Gyula

A debreceni főiskolán a jog tanítására mindig nagy gondot fordítottak. A 19. század elejétől fogva a jogi tanulmányokat is itt folytathatta a Tiszántúl ifjúsága. Debrecen város áldozatkészsége, kegyes adakozók hagyományai biztosították a tanszékek fenntartását. A főiskola története folymán két ízben is előfordult, hogy az önkényuralom beszüntette a jogakadémia működését, mert nem türte hazafias szellemét, más alkalommal a városi tanács szüneteltette az akadémia működését, **nehogy magyar helyett német nyelven kelljen tanítani,** amint azt **az abszolut uralom kívánta.** Híres tanárok tanítottak itt, akikhez messze földről jártak el jogot tanulni. Az akadémia egyetemmé fejlesztése is jogi oldalról indult el elsőnek: **Márk** Endre ügyvéd és dr. **Baczony** Lajos jogtanár kezdeményezésére.

A jogakadémiából Debrecen város társadalma hallatlan áldozatkészségével felépült egyetem átvette az akadémia híres neves jogtanárait: Dr. Tóth Lajos, dr. Tóth Károly, dr. Haendel Vilmos, dr. Bacsó Jenő és dr. Kun Béla. Azóta is oly országos hírű tanárok kerültek az ősi tanszékekbe, mint dr. Marton Béla, dr. Nizsalovszky Endre, dr. Kovács Andor, dr. Kun József, dr. Bozóky Ferenc, dr. Baranyai Béla.

A Dr. Tóth Lajos elhunytával megüresedett magánjogi tanszékre a kormányzó a magyar magánjog egyik legrégibb és egyik legérdemesebb munkását, Grosschmidt Zsögöd Benő, a legnagyobb magyar magánjogász legkedvesebb tanítványát, dr. Zachár Gyula kir. ítélőtáblai bírót nevezte ki. Tudós professzor dr. Zachár, amilyen szerény ember volt egész életében, oly szerényen, csöndben vonult be az egyetem falai közé. A debreceni egyetem ma is távol van a várostól, a tanárok működése kevés kivételtől eltekintve nem kacsolódik úgy be a város életébe, mint az ősi főiskola idején, mikor egy-egy új professzor megválasztása a város közéletének és társadalmának nevezetes dátuma volt.

Dr. Zachár Gyula jelentős tudományos podgyásszal érkezett Debrecenbe. A legtöbb európai államot beutazta, hét élő nyelvet beszél. Már harminc évvel ezelőtt, még mint bíró, lett a magánjog magántanára a budapesti egyetemen. A háború előtt Horvát-Szlavonország és Bosznia külön jogának előadója a budapesti egyetemen, a háború után a honvédelem körébe eső intézményeken, majd a Közgazdasági egyetemen tanítja a magyar magánjogot.

Jogtudományi munkásságának csucspontja az 1912. évben megjelent „Magyar magánjog alaptanai" című műve, mely legutóbb negyedik kiadásban jelent meg. Boldogemlékű Raffay Ferenc jogtanár a legkitűnőbb magyar magánjogi tankönyvek egyikét írta, amely azonban a szerző halála folytán elavult. Szladits Károly magánjogának eddig megjelent kötetei az elméleti alapvetésnek és a gyakorlatnak nagyszabású alkotásai. Zachár Gyula az arany középutat választotta: a jogi oktatás számára az érvényben levő magánjog teljes képét adni, a magánjogi alapigazságokat a magyar bírói gyakorlatból leszürt judiciummal és a bírói pályán szerzett rendkívüli gyakorlati ösmeretekkel a tanuló ifjúság elé úgy tárni, hogy azt világosan megérthesse. Az elméleti viták kizárásával súlyt helyez a preciz definitiókra, ahol szükséges, utal az elméletre. Pontosan rámutat a magyar jogfejlődés ősi irányaira, az ősiség, a régi magyar birtokszervezet és az úrbériségre és ettől fogva a legmodernebb magyar jogintézményekig vezeti az olvasót. Földreform, vitézi telek, családi tulajdon, társasház.) Szépen fejti ki a nem vagyoni kár jogfejlődését, a gazdasági lehetetlenülést, az örökjognál a kivételes örökjogi szabályozásokat. Csak talán — mezőgazdasági vidékről lévén szó — nélkülözzük a mezőgazdasági jellegű kérdések, így az állatszavatosság részletesebb kifejtését. Dr. Zachár Gyulának ezenkívül is sok értékes dolgozata jelent meg. A Magyar Jogi Lexikon, magánjogi tárgyú cikkeit jórészt ő írta. Minden jogászember ösmeri a polgári törvénykönyv tervezetéről a birtok, a bérletről írt alapos tanulmányait. Elsőnek szorgalmazta az ingó jelzálog intézményének megvalósítását. Külföldön is nagy szolgálatot tett a magyar jog megösmertetésének, többek között a Sorbonne felkérésére megírta a „Nő jogi helyzete Magyarországon" című értékes tanulmányát. Irásának jellegzetes sajátsága szép, világos magyar nyelvezete.

Debrecen szellemi életének mindenesetre jelentős gazdagodása dr. Zachár Gyula kinevezése.

(D. K.)

A Wesselényi utcán épitteti fel a város a fertőtlenitő intézetet

A legveszedelmesebb mustár anyaggal való légi támadás esetén ez lesz az egyetlen segitség a fertőzöttek számára. A nyáron felépitik az új intézetet.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester elnöklésével a városházán megbeszélést tartottak az új fertőtlenitő intézet felépítése és berendezése ügyében. Ennek az intézetnek a létesítését a közbiztonsági szempontok mellett az a körülmény is indokolja, hogy a mostani fertőtlenitő intézet a Kossuth utcában, a Nagyerdő szélén, a város legszebb részén van, ahol a fertőtlenitő intézet működése a lakosságra nagyon zavaró hatással van. Ezért a fertőtlenitő intézetet a Wesselényi utcán építik fel, ahol a város telkén kívül a szomszédos telkek is rendelkezésre állnak.

Az intézet felépítésénél a legmodernebb követelményeket veszik figyelembe. Ezek közül a legfontosabb az, hogy a fertőtlenitő intézet légvédelmi szempontból is megfelelő legyen. Ez azt jelenti, hogy a fertőtlenitő intézet használata esetén az egyetlen gyors és hasznos védekezés, hogy a mustár anyaggal fertőzött egyént azonnal lefürösszék. A mustáranyag a legtöbb áldozatot szedi gáztámadás idején. Hosszú ideig benne marad a ruhában is. Légi támadás esetén tehát a mustáranyaggal fertőzött emberek méregtelenítését a fertőtlenitő intézet végezné, ahol zuhany fürdőket rendeznek be erre a célra. Magát a ruhát is mentesíteni kell a mustáranyagtól. Ezt gőz dezinfektorokkal hajtják majd végre. Ezek a nagy gőzdezinfektorok békében a fertőző betegségek csiráinak a ruhákból való kipusztítására szolgálnak, légitámadáskor pedig a mustáranyagot távolítják el a ruhákból.

Valószínű, hogy már a legközelebbi városi közgyülés részleteiben is tárgyalja a fertőtlenitő intézet kérdését. A tervek megvalósítása és az építkezés attól függ, hogy a város mikor tudja erre a célra a kölcsönt megszerezni.

Az intézet a Wesselényi utcán épül fel, itt jó út van a telek mellett, villany, gáz és vízvezeték be van vezetve, tehát minden előfeltétel rendelkezésre áll. Remélhetőleg még a nyár folyamán fel is építik ezt a nagyon szükséges és fontos intézetet.

Esőkabátokat,
megbizható jóminőségü
börkabátok
Barfosnál
Svetits bérházban.
Kapu alatti helyiségben!
Kapu alatti árakon!

Szedlák
és
Vámos
utóda
uri szabók
divatterme
Dobozy átjáró
Piac-utca 26. sz. VII. ajtó
Alapitva 1874 - Telefon 2293

1937 november 20-án, szombaton este 8 órakor a Bika disztermében rendezi
a Zenekedvelők Köre
jubiláris diszhangversenyét:
Dohnányi zongoraest
a Mester 40 esztendős művészi jubileuma alkalmából.
II. bérleti hangverseny
Napijegyek: Méliusz, Bika előcsarnok.
Csonkabérletek a Zeneiskolában.

x **Gomb raktáramat** mindenféle szinben, divatban, okvetlen tekintse meg. Sok pénzt takarit meg. Horovitz Széchenyi ucca 1. szám.

Viaszos vásznak
legolcsóbban
Erdélyi szőnyegházban
Piac u. 34.

Meghalt a berekböszörményi rablógyilkos a váci fegyházban

Bere Lajos, a berekböszörményi rablógyilkos, kit a debreceni törvényszék, majd végsőfokon a Kúria is életfogytiglani fegyházra ítélt, — meghalt a váci fegyházban.

Bere Lajos 1933 márciusában követte el a borzalmas tettét. Meggyilkolta és kirabolta Pál Sándor 73 éves böszörményi gazdát és 69 éves feleségét, majd a halott házaspárt az ágyra fektette és felgyujtotta alattuk az ágyat. A járókelők észrevették az ablakon kiszivárgó füstöt, csendőrökért szaladtak. Amikor a csendőrök odaérkeztek, hatalmas lángnyelvek csaptak ki a ház egyik szobájából. Óvatosan benyitottak a lakásba s a nagy füstfelhőn keresztül is észrevették az ágyon élettelenül fekvő öreg házaspárt. A tüzet nagynehezen sikerült eloltani és kihozták a szerencsétlen gazdálkodó és felesége holttestét. Az pillanatban azt hitték, hogy gondatlan tűzvész áldozata lett Pál Sándor és felesége, az orvosi vizsgálat azonban megállapította, hogy a szerencsétlen házaspárt meggyilkolták.

A nyomozás során kiderült, hogy a *jómódú gazdálkodót a gyilkos teljesen kifosztotta, minden pénzét elrabolta.* Az orvosi megállapítás szerint a bestiális gyilkosok kilenc irtózatas baltacsapással végeztek az öreg gazdálkodóval, míg a feleségének fejét öt csapással zúzták széjjel. Egész Tiszántúl csendőrsége lázasan nyomozott az elvetemült rablógyilkosok után, a nyomozás azonban hónapokig tartó munka után holtpontra jutott. Csupán egyetlen nyom maradt a gyilkosság helyszínén, a meggyilkolt öreg gazdálkodó körme alatt egy hajszálat találtak. A nyomozás során a csendőrök megállapították, hogy a szerencsétlen gazdálkodó dulakodott gyilkosával és dulakodás közben téphetett ki a gyilkos bajuszából egy szálat. Ezen a nyomon elindulva sikerült azután elfogni a bestiális rablógyilkost, Bere Lajost, akit a törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélt. Az ítélet jogerőre való emelkedése után az elítélt gyilkost átszállították Vácra, ahol megkezdte büntetésének kitöltését. Négy évet töltött a váci fegyházban az elvetemült rablógyilkos, akit most a halál megváltott földi büntetésének további részétől.

Házikabát, köntös,
pijamakülönlegességek

LORD uridivatnál

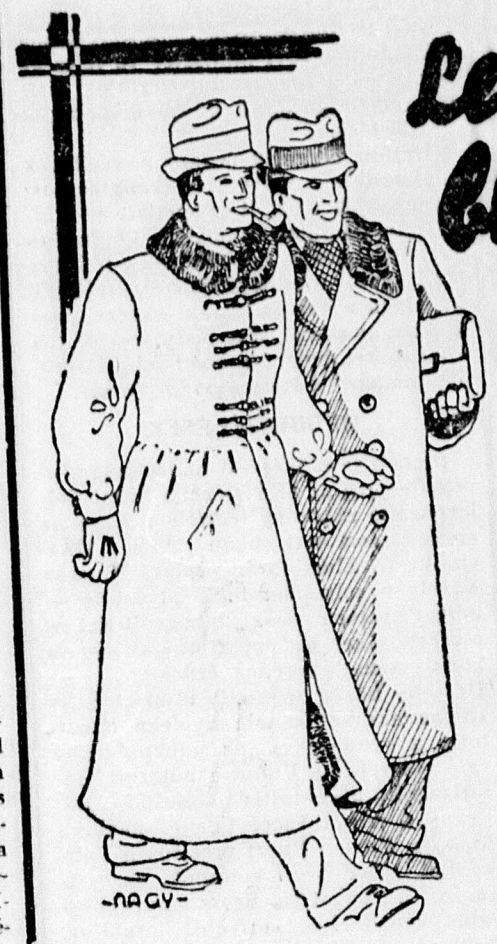

Lengyel bundák
városi
szőrme
bekecsek
bőrkabátok
óriási választékban
legolcsóbb
szabott áron

Nem vagyunk hitelszervezetben

GRÜNFELD
uriszabóság
Kistemplom mellett.

Kezelési költség nincs.

Nagyarányu intézkedéseket tett a rendőrség a kasszafurók kézrekeritésére

Az egész országban működik az autós kasszafúró banda. — Jutalmat kell kitűzni a bűnözők nyomravezetőinek s maguk az érdekeltek is tegyenek óvintézkedéseket.

A Debrecenben ebben az évben elkövetett 16 kasszafúrás erősen foglalkoztatja nemcsak a nyomozó hatóságok, hanem a közvéleményt is. Kétségtelen, hogy egy páratlan vakmerőséggel s a legmodernebb eszközökkel dolgozó, kiterjedt bandával áll szemben a rendőrség.

AZ EGÉSZ ORSZÁGOT RETTEGÉSBEN TARTJÁK A KASSZAFURÓK

A legtöbb kasszafurást Debrecenben követték el a banda tagjai, de összegszerüleg az ország más vidékeit sokkal jobban megkárosították. Minden valószinüség amellett szól, hogy a betörők autókon járnak s mikor tettüket elkövették, pár órán belül már az ország más vidékén kötnek ki. Ez adja magyarázatát annak, hogy a következő napokon aztán hiába keresi őket a helybeli rendőrség. Másik napon már egészen más városban, párszáz kilométerrel távolabb követnek el hasonló büncselekményt.

AUTÓ, VILLANYFURÓ, ELEKTROMOS OLVASZTÓ ...

Ugyanaz a banda Debrecenen kívül betöréseket követett el Miskolcon, Hatvanban, Kisujszálláson, Szolnokon, Kecskeméten, Békéscsabán, Orosházán, Szentesen, Félegyházán, Hódmezővásárhelyen és mindenütt tekintélyes zsákmányra tettek szert. Főleg ékszerüzletek, iskolák Wertheim kasszáit fosztogatták. A banda több esetben kerülgette Szegedet, majd a Dunántúlra tette át székhelyét, újabban azonban ismét az Alföldön dolgoznak. Alig van olyan nap, hogy a különböző rendőrkapitányságok és csendőrségek rádión, telefonon jelentést ne küldenének a banda viselt dolgairól. Meg kell állapitani, hogy régen fordult elő, hogy bűnöző társaság a modern technika eszközeinek: autó, villanyfuró, elektromos olvasztó és egyebek igénybevételével ennyire vakmerően üzte volna bűnözéseit.

A KÖZÖNSÉG IS SEGITSEN A HATÓSÁGOKNAK

Szegeden a rendőrség a kasszafuró banda közeledésének hírére figyelmeztetéssel fordult a közönséghez és arra kér mindenkit, hogy fokozott gondossággal őrködjön üzlete, műhelye, irodája felett. Kéri a tulajdonosokat, hogy maguk is óvintézkedéseket foganatosítsanak. Sokszor elég egy vészcsengő, vagy más jelzőkészülék s hurokra kerülnek a tettesek.

Valóban, ha az érdekeltek maguk is éberségükkel segítségére sietnek a rendőrségnek, akkor sikerül a bűnöző társaságot kézrekeriteni. Sajnos Debrecenben eddig a közönség részéről meglehetős részvétlenség kísérte az ügyet. Maguk az érdekeltek is csak akkor érdeklődnek, amikor már náluk történt meg a kasszafurás. Jellemző példa erre, hogy a rendőrség a lapok útján a közelmultban felhivást intézett a kasszatulajdonosokhoz, melyben kérte, hogy egy hatfilléres postai levelezőlapon közöljék címüket a rendőrséggel, hogy a kasszatulajdonosok háza körül a rendőrlegénység által fokozottabb ellenőrzést gyakoroljanak. Semmi fáradtságba nem került volna a bejelentés, egyszerűen egy levelezőlap bejelentésbe s Debrecenben, ahol többszáz pánácélszekrény van, mindössze négy bejelentés érkezett a felhivásra.

Még jellemzőbb a másik eset, melynél az egyik üzletben elkövetett kasszafurást észrevették a szomszédos üzlettulajdonosok, de mert nem az ő üzletükről volt szó, meglapultak és hagyták, hadd működjenek a betörők.

JUTALMAT KELL KITŰZNI A KASSZAFURÓK NYOMÁRA VEZETŐKNEK

Fokozni lehetne a közönség segítségét jutalom kitüzésével is. A károsultaknak nagyobb összegü jutalmat kellene kitüzni annak részére, aki olyan adatot szolgáltatta a rendőrségnek, — melynek alapján megkerülnek a betörők.

A debreceni rendőrség a maga hatáskörében is erélyes intézkedésekkel, újabb óvóténykedésekkel igyekszik gátat vetni a páratlanul vakmerő kasszafuró banda garázdálkodásainak. De ebben nagy segítségére lehet a rendőrségnek maga a közönség s elsősorban — a szegedi mintára — maguk az érdekeltek.

Hó- és sárcipőt Benyáts-tól

Férfikozmetika

Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz feleskapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

Uti plaidek
legolcsóbban
Erdélyi szőnyegházban
Piac u. 34.

Magyar perzsák
legolcsóbban
Erdélyi szőnyegházban
Piac u. 34.

XXXIV. NEMZETKÖZI
EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS
BUDAPEST
1938 MÁJUS 26-30

NEMZETKÖZI ÉRTEKEZLET A VILÁGKONGRESSZUS ELŐKÉSZITÉSÉRE

A magyar rendező bizottság megalakulására november 6-án érkeztek Budapestre az Európa többi országaiban működő előkészítő bizottságok megbízottjai. A képviselt országok: Anglia, Ausztria, Belgium, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Franciaország, Irország, Németország, Lengyelország, Olaszország, Románia, Svájc és végül — meglepetésül — Spanyolország. A kiküldöttek általában az ottani bizottságok fejei, tehát elökelő papok voltak. Az egyháziak társaságát azonban világi urak is tarkították, részben kiküldöttek, részben a külföldi irodák képviselői, kik szintén hivatalosak voltak az értekezletre.

TEREPSZEMLÉK

A külföldiek vasárnap reggel négy hatalmas társasgépkocsin Esztergomba mentek. Itt először a Bazilikában szentmisét hallgattak, utána pedig megtekintették az ásatásokat. Déli fél 1 órakor tisztelegtek Magyarország biboros-hercegprimásánál, aki kedves közvetlenséggel fogadta őket és hosszasan elbeszélgetett velük — majd mindegyikkel az anyanyelvén. Az audencia után dr. Serédi Jusztinián vendégül látta a kiküldötteket, akik a legjobb benyomásokkal tértek vissza estére a fővárosba. Itt Bornemisza Géza kereskedelem- és iparügyi miniszter és felesége adtak — a belügyminisztérium díszermében — teát a külföldi vendégek tiszteletére.

Hétfőn reggel 9 órakor a vendégek gépkocsikon bejárták a kongresszusi ünnepségek kijelölt útvonalait és színhelyeit. Bemutatták nekik a különböző szállástipusokat is, amelyek fölött a legnagyobb megelégedésüket fejezték ki. Maga a város, annak fekvése, rendezettsége és szépsége pedig csodálatba ejtette őket, hogy hangzott fel ajkukról a „pompás" és „csodaszép" jelző.

MEGBESZÉLÉSEK

Délben az előkészítő főbizottság vendégelte meg az idegeneket a Szent Gellért szálló márvány termében. Ezen az ebéden részt vett Senn Ottó, a MÁV elnöke is. Ebéd során elsőnek Huszár Károly v. miniszterelnök üdvözölte — német nyelven — az egybegyülteket és felkérte őket az együttműködésre a kongresszus sikerének érdekében. — Drasche Lázár ny. m. miniszter, az IBUSz elnöke francia nyelven buzdította a vendégeket az ünnepségeken való részvételre. Utána a nemzeti bizottságok kiküldöttei szólaltak fel: Feaus, a párisi Sacré Coeur bazilika főpapja, Enrico Puczi prelátus a Vatikánból, Fried bécsi kanonok, az osztrák A. C. igazgatója, Bross lengyel prelátus, van de Loo utrechti prelátus, Schmidt namuri kanonok, a belgák képviselője, Mac Kerma westminsteri kanonok, az angolok és irek delegátusa, Popira szerkesztő Csehszlovákiából, Bálint József Románia kiküldötte, Ivan Seckar djakovári horvát pap, továbbá a kanadaiak utazási irodájának embere: Skobla delegátus. Mindannyian dicsérőleg beszéltek a látottakról és örömmel jelentették bekapcsolódásukat az előkészítés nagy munkájába.

Délután 4 órakor a külföldi utazási irodák megbizottjai gyültek össze szűkebbkörű megbeszélésre, melyen Bársony Oszkár, az IBUSz vezérigazgatója elnökölt. Ismertette az ideirányuló utazási forgalom lebonyolítását és a kongresszusi látogatóknak nyujtandó különféle utazási kedvezményeket.

A külföldi vendégek előtt a kongresszus végső és most már megállapított programját az Európa-szerte híres jezsuita, P. Bangha ismertette francia nyelven. Az idegenek kedden hagyták el a magyar fővárost.

EREDMÉNYEK

Az előkészítő főbizottság ezzel a nemzetközi értekezlettel óriási lépéssel vitte előre a kongresszus ügyét. A kiküldöttek élményszerüen látták a fővárost. Esztergomot, a kongresszus útvonalait, színhelyeit; s ízlelték a magyar ételeket és élvezték a magyar vendégszeretetet. Hazaérve tollukkal és szavukkal milliókkal fogják közölni az észleleteket és felkelteni érdeklődésüket. Az érdeklődőknek azonnal tudnak pontos felvilágosítással szolgálni a program, utazás és elszállásolás felől.

Számokat természetesen még korai lenne mondani. Mc. Kerma, westminsteri kanonok is — Boldizsár Iván ujságíró kérdésére, hogy hány zarándok jön Angliából — így válaszolt: Két hét mulva már meg tudom Önnek mondani. Most még csak egész hozzávetőlegesen becsülöm az angol résztvevők számát ötszázra, az irországiakét is ugyanannyira. Mc. Kerma a látottakról így nyilatkozott: „Igen, minden nagyon szép, de nem is vártam mást. Ugy látom a magyaroktól tanulhatunk egy kis szervezést!" — Ez a néhány szó angol szájból a magyar rendező bizottság munkájáról — úgy gondolom — minden dicséretnél többet mond.

Faragó László.

Szépen sikerült a nyugalmazott Máv. főtisztviselők november havi összejövetele

A tényleges és nyugdíjas vasúti alkalmazottak férfias kézfogása

Rendkívül nagy érdeklődés mellett folyt le a nyugalmazott MÁV főtisztviselők november havi összejövetele, amely alkalommal mándi Mándy Bertalan igazgatóhelyettes szivélyesen köszöntötte az Angol Királynő különtermét színültig megtöltő kartársakat.

Ezután dr. *Budaházy-Bruckner* Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, főorvos meleg szavakkal üdvözölte az asztaltársaság jelenlevő három tagját abból az alkalomból, hogy a Helyiérdekű Vasútak igazgatósága részéről magasabb címadományozásban részesültek. Nevezetesen csányi Farkas Lehel Attila igazgatói, dr. Tarján Osztkár főtanácsosi, Rázsó Márton főfőügyelői címet nyertek, mint a HÉV debreceni üzletigazgatóságánál tényleges szolgálatot teljesítő tisztviselők.

Majd megemlékezett dr. Budaházy-Bruckner főtanácsos a vasútastársadalom körében legutóbb megnyilvánult fizetés- és nyugdíjrendezési mozgalmakról. Különösen kiemelte a Vasútasok Országos Gazdasági Egyesülete választmányának azt az imponáló határozatát, melyszerint nem fogadja el a magyar vasutasság fizetésének olymódon való emelését, — hogy az a nyugdíjasok illetményeinek további csökkentésében találjon fedezetet. A tényleges vasúti alkalmazottak részéről a nyugdíjas kartársakkal szeben megnyilvánult ez a lélekemelő gesztus nemcsak a hazafias vasutastársadalom körében, de az ország egész közvéleménye előtt rokonszenves fogadtatásra talált. A VOGE ezen nagyhorderejű választmányi ülésén tevékeny résztvett az asztaltársaság egyik nagyrabecsült tagja, dr. Major Sándor is, aki hathatósan sürgette fizetések és a nyugdíjak emelését.

Gönczy József
uriszabósága
Rákosi Jenő (Király) u. 5.
Arban olcsó, kivitelben elsőrendü!

A vasútasok nem követelnek és nem is kérnek alamizsnát, kívánják és várják becsületes munkájuk méltó elismerését: tisztességes javadalmazást s a kiérdemelt régi nyugdijak fokozatos visszaállítását, a szerzett jogok fenntartását,

Az előléptetett asztaltársak nevében dr. *Tarján* Oszkár emelkedett szellemü beszédben köszönte meg a szives gratulációkat. *Zivuska* Andor ny. máv. tanácsos nagy élvezetet keltő s élénk tetszéssel fogadott gyönyörü költeményeit olvasta fel, amelyek a mesésen szép Balaton hangulata által megihletett lelkéből legújabban keltek szárnyra.

Végül *Toroczkay* József felügyelő felhivta az asztaltársaság tagjainak figyelmét arra, hogy a jövő évi január hó 4-én reggel 9 órakor az egész országban, így Debrecenben is, a katolikus templomban gyászmisét mondanak az elhunyt vasútasok lelkiüdvéért. Elhatározta az asztaltársaság, hogy a Debrecenben tartandó gyászistentiszteleten, felekezeti különbség nélkül az összes tagok résztvesznek.

Messter István és *Havas* Samu felügyelők felszólalása után, elhatározta az asztaltársaság, hogy a legközelebbi összejövetelt december 6-án, a Kormányzó úr névnapján ünnepies keretek között fogják megtartani.

Miért örül az egész család apraja nagyja?
Ha a családfő „Takarékosság" könyvecskéjére
férfi ruhát, férfi kabátot, férfi bundát vásárol?
Azért, mert
az erre havonta letörlesztett összegekről olyan sárga lapot kap, mellyel családja minden tagjának hónapról-hónapra előálló szükségletét mindenkor nyomban kielégitheti a „Takarékosság" kötelékébe tartozó 110 cég bármelyikénél!!!
Igy lesz a férfi ruházkodásából az egész családnak havonta megujuló öröme!!!!

Hencserterítők
legolcsóbban
Erdélyi szőnyegházban
Piac u. 34.

Győződjön meg azonnal, hogy
női téli kabátok, női bundák
férfi téli kabátok, férfi városi- és lengyelbundák, férfi öltönyök
a legolcsóbb szabott áron
Magyar Ruhaiparnál
Bika szálló épület
Takarékossági vevőinknek a készpénzvásárlás összes előnyeit nyujtjuk!

Nagy jubileumi ünnepély lesz a református gimnáziumban

A Kollégium négyszázéves jubileumáról emlékezik meg a református gimnázium ifjúsága december 4. és 5-i ünnepélyén, melyet az ősi intézmény iránti hálából és szeretetből rendez.

A programban szerepel három színmű, közülük kettő erre az alkalomra írt eredeti mű, a harmadik régi humoros közjáték. Szavalatok, zene- és énekszámok teszik változatossá a műsort. Előadják Kéler: Csokonai-nyitányát is. A tanári kar és ifjúság nagy buzgalommal dolgozik a siker érdekében, mely biztosan nem marad el. (o)

Ma iktatják be dr Weisz Pál debreceni főrabbit

Ma iktatják be tisztségébe dr **Weisz Pál főrabbit,** a debreceni statusquo izraelita hitközség új lelkipásztorát.

Az új főrabbi elé a hitközség elöljárósága és tagjai képviseletében mintegy százfőnyi küldöttség utazik különvonaton Püspökladányba, ahol a vasúti állomáson dr **Göndör Arnold, Gál Samu és Króh Vilmos** üdvözlik dr **Weisz Pál** főrabbit és külön vonaton utaznak vele haza Debrecenbe. Az ünnepi pályaudvaron dr **Fényes Jenő** intéz hozzá üdvözlő beszédet a hitközség nevében.

Délután három órakor megy végbe a beiktatás ünnepélye a Deák Ferenc uccai templomban. Itt a főbejáratnál **Schvartz Vilmos** köszönti a hitközség részéről dr Weisz Pált, ezután a templomban megtartják a délutáni istentiszteletet és ennek végeztével megtörténik az installáció. **Ungár Jenő** hitközségi elnök tartja a beiktató beszédet, majd dr **Bernstein Béla** nyíregyházi főrabbi felavatja az új papot. — Ezután dr **Weisz Pál főrabbi** székfoglaló prédikációját.

A templomi ünnepélyre olyan nagy számú közönség jelentkezett, hogy a hitközség elöljárósága nem juttathatott mindenkinek belépőjegyet, — ezért a templommal szomszédos imaházban és a polgári leányiskolában elhelyezendő érdeklődők részére megafon fogja közvetíteni a templomban elhangzó beszédeket. Az ünnepélyt este az Arany Bika kistermében rendezendő bankett zárja be.

Uj operaénekesnő bemutatkozása a Szent Erzsébet Egyesület műsoros teaestjén

Feszült várakozással és érdeklődéssel tekint Debrecen uri közönsége a november 27-iki műsoros teaestély felé melyet a Szent Erzsébet Egyesület rendez az Arany Bika dísztermében.

Ez az érdeklődés pedig elsősorban az uj operaénekesnő, Somfalvy Istvánné első felléptének szól, aki tanulmányát Bécsben végezte s a bécsi operában fellépett már a Pillangó kisasszony, Don Carlos és Corregidor c. operákban óriási tetszéstől kisérve. A bécsi lapok egybehangzóan, a legnagyobb elragadtatás hangján irnak róla s nagy jövőt jósolak a fiatal magyar énekesnőnek. Magyarországon most első alkalommal lép a közönség elé. Zongorán Budai Renéné, hegedün Pécsváradi Ferenc kiséri. Bevezető beszédet dr Milleker Rezső mond. Böszörményi Gili interpretálásában néhány kitünő költőnk verse kerül előadásra.

Hódsági Leona tánemüvésznő allegorikus magyar táncot lejt. A müsort változatosan egészíti ki és fejezi be a gyermekbalett, illetve a nyitó tánceként nálunk ugyancsak bemutatásra először kerülő magyar négyes.

Jegyek, meghivók és asztalok igényelhetők a Mansz irodában (Piac u. 36.) naponta 11—12 óra között. (:)

Férfikozmetika
Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz feldarsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

Ugy fejbevágták, hogy epilepsziát kapott és meghalt

Mikepércs községben a cigány miatt összeveszlek a legények egy régebben tartott hálon. A csendőrök, hogy verekedés ne legyen, kitaszították a bálteremből ifj. **Dézsi** Lukácsot, aki elhagyta a helyiséget. Rövid idő mulva utána ment a sötét uccára **Tóth** Ferenc és **Thurzó** Lajos. A sötét uccán Dézsi Lukácsot egy kapával leütötték. A sérülés súlyos volt, de csak hónapok mulva került súlyos betegen a klinikára a legény és epilepsziás roham okozta halálát. Az orvosi szakvélemény szerint a kapaütés okozta fejsérülés váltotta ki az epilepsziát, mely a halált okozta.

A törvényszék a véresverekedés ügyében már tartott egy tárgyalást s Tóth Ferencet elitélte 6 hónapi börtönre, mert úgy találta, hogy a súlyos ütést ő okozta. Thurzót bizonyítékok hiányában felmentette,

Ez az ügy szombaton újból a debreceni törvényszék elé került, mert úgy a vád, mint a védelem részéről újrafelvételt kértek. Közel 30 tanut idéztek be, hogy tisztázni tudják az ügyet. Az alapeljárás során vallomást tett tanukat délelőtt újra kikérdezték.

A bíróság a kihallgatások során nem tudta tisztázni most sem még az ügyet és további bizonyítást elrendelve a tárgyalást elnapolta.

Nagy előkészületek

a Zenekedvelők Köre jubiláris dísz hangversenyére, a november 20-i Dohnányi-zongoraestre.

Szombaton, november 20-án rendezi a Zenekedvelők Köre második bérleti hangversenyét, amelynek ünnepi fényt ad az körülmény, hogy *Dohnányi* Ernő dr, a zongorajáték utolérhetetlen poétája szerepel rajta. Az egész ország zenei közvéleménye szeretettel fordul a nagy Mester felé ezekben a napokban, amikor művészi pályájának negyven éves fordulóját ünnepli. A budapesti Dohnányi zongoraesték a főváros színejavát mozgósítják, a fiatal Dohnányi művészi diadalaira emlékeztet az a forró lelkesedés, amely mostani fellépéseit fogadja. Szakértők állítják, hogy soha, még fiatal éveiben sem volt olyan művészi formában a mester, mint az idén.

A debreceni díszversenyen nemcsak a város és megye notabilitásai biztosították helyeiket jóelőre, hanem a fővárosból is sokan jönnek le Dohnányi hívei közül. Igy bejelentette érkezését dr vitéz *Haász* Aladár min. osztályfőnök, aki a díszhangversenyen a kultuszkormányt fogja képviselni.

A Zenekedvelők Köre vezetősége kéri a közönséget, hogy előjegyzett jegyeit a hét elején vegye át, mert a nagy érdeklődésre való tekintettel jegyet senkinek nem rezerválhatnak. A második hangverseny előtt válthatók úgy nevezett *csonka bérletek* árát a vezetőség igen méltányosan szabta meg, az ilyen bérletjegyek érvényesek a hátralevő négy koncertre, Dohnányi, Guglielmetti, Pankey néger bariton és Ungár Imre, a világhírű vak zongoraművész hangversenyeire. A szombat esti hangverseny a zongorát úgy állítják be, — hogy a művészt a jobb és baloldal egyaránt jól láthassa.

DUDÁS URIFODRÁSZ-SZALON
Kossuth u. 8.

Lábtörlők
legolcsóbban
Erdélyi szőnyegházban
Piac u. 34.

Férfi ruhát
Női kabátot
Vágó Sándortól
Takarékosságra is a legolcsóbb árban
Csapó-utca 10.

Tűzifát, szenet
vásároljunk
Tolnay Lajosnál
üzlet: Cegléd u. 6. telefon 25-11.
telep: Máv. belső fatér telefon 34-25.

SZÍNHÁZ

HETI MÜSOR:

November 15-én, hétfőn, bérletszünet: **Vihar az egyenlítőn.** (Rendkivül mérsékelt helyárakkal).

November 16-án, kedden B) bérlet 8. szám: **A romantikus asszony.**

November 17-én, szerdán C) bérlet 7. szám: **A romantikus asszony.**

November 18-án, csütörtökön A) bérlet 8. szám: **SYBILL.**

November 19-én, pénteken prömier-bérlet 7. szám: **Csodatükör.**

November 20-án, szombaton délután rendkivül mérsékelt helyárakkal: **Tatjána.**

November 20-án, szombaton este B) bérlet 9. szám: **Csodatükör.**

November 21-én, vasárnap délután mérsékelt helyárakkal: **Gólyaszanatorium.**

November 21-én, vasárnap este: **Csodatükör.**

November 22-én, hétfőn este A) bérlet 9. szám: **Csodatükör.**

November 23-án, kedden bérletszünet: **SYBILL.**

November 24-én, szerdán C) bérlet 8. szám: **Csodatükör.**

Tüzelőanyagot
Prohászka és Társánál
vásároljunk. Olcsó és megbizható.
Bethlen u. 44. Telefon: 11-61.

A színházi iroda jelenti:

Ma, vasárnap délután a nagy sportoperett, Ábrahám Pál világhirű zenéjével:

3:1 A SZERELEM JAVÁRA!

Este:

A ROMANTIKUS ASSZONY!

Hétfőn, nov. 15-én **rendkivül mérsékelt helyárakkal s Halassy Mariskával:**

VIHAR AZ EGYENLITŐN.

Kedden »B. bérlet 8. számban«, szerdán »C. bérlet 7. számban«

A ROMANTIKUS ASSZONY.

Töltse el estéit nálunk. Fillérekért művészit kap és pompásan szórakozik. Kedvezményes kötött és szabad bérletek válthatók a színházi irodában! Ha még nem volt, tegyen kisérletet.

Paplanok
legolcsóbban
Erdélyi szőnyegházban
Piac u. 34.

A városi szegényház hat mosóasszonya összesen 407 éves, a három favágó pedig 222 éves

A legmagasabb napszám: tíz fillér. — Különös esetek az összetört életek házából.

A Kishegyesi uti városi szegényház telepén készülnek a téli időre és mint szorgalmas méhek, hordják az öregek a kamarákba, pincékbe a terményeket. Egy vagon káposztát raknak éppen el a téli hónapokra. Éhezni nem fognak a télen az bizonyos, annyi élelmiszert halmoznak fel. A kertészet 14 holdas területéről gazdag termést takarítanak be.

A gazdasági udvaron három favágó szorgoskodik, halomba aprítják, fürészelik a fát az egész telep részére,

ők gondoskodnak arról, hogy legyen elég aprófa 260 ápolt kályhájába. Nem mai gyerekek a szegényházi favágók, mert a három munkás összesen 222 éves.

A szegényház mosókonyhájában is szorgoskodnak az asszonyok. A vezetőség hat asszonyt jelölt ki a fontos munkák elvégzésére. Ezek az asszonyok is megették már a kenyerük javát és a hat mosóasszony éveinek száma összesen 407 év. Itt már több a szó, mint az öreg favágóknál, de ők is dolgoznak szorgosan. A hat mosóasszony mellé három „mosólegény" van beosztva, ők a vízhordók, ruhateregetők, tüzelők. Kedves kedélyességgel nevezik őket „mosólegényeknek", mivel a három öreg legény alig 200 éves.

Érdekes megfigyelni, hogy az asszonyok érik el a legnagyobb kort, sokkal több a nagyon öreg asszony a szegény házban, mint az öreg férfi. A szegényház népe igen kevert,

van itt, volt színésznő, akit ünnepeltek és hintón hordoztak, rózsacsokrokkal udvarolatk neki. Vannak, akiknek cselédeik voltak, de a legtöbb mindig csak szegény volt, cseléd volt, míg birta a versenyt a szabad életben.

Itt már nincsen verseny, dolgoznak a maguk módján, ahogy éveik száma engedi. Fizetést itt is kapnak, az igaz, hogy

a legkevesebbet az egész világon, mert a legmagasabb napszám, amihez a városi számvevőség hozzájárult, napi tiz fillér.

Ez is nagy kincs itt, mert kitelik a kapadohány ára, már pedig a dohányzás hívei itt az öreg falak között

egy jó pipadohányt többre becsülnek, mint egy tál ételt.

A dohánynak és az ujságnak van itt nagy becsülete. Ha egyik-másik tőkepénzes vásárolni tud egy ujságot, hát összegyülnek az asztalánál 20—25-en is és, aki legjobban tud olvasni, az felolvassa az ujságot. Megtárgyalják az eseményeket és véleményeiket, úgy védik, mint a szabad életben lévők.

Keserves makacssággal ragaszkodnak ahhoz, hogy csak az ő véleményük a helyes, csak nekik van igazuk. Egymásra megharagudnak, bizonyítván ezzel is, hogy még a szegényházban lévőknél sem egységes a vélemény.

A szegényház új köntöst is kapott és úgy indul a boldog karácsony elé. Ajtókat, ablakokat festenek. A város 6000 pengőt adott most tatarozásra és

megtörtént a csoda: a 30 éve nem festett ablakok, ajtók új szint kaptak.

A falakat kimeszelték, ablakokat tisztították és ragyog minden a tisztaságtól. Uj szellem, új irányítás szép eredménye játszik az udvaron is, ahol parkot varázsoltak elő.

A SZEGÉNYHÁZ KÜLÖNCEI

Az összetört életeknek házában különös emberek élnek. Megtartották szokásaikat és

aki régen úr volt és parancsolt, míg tehette, az most is úr szeretne lenni és tovább parancsolni és többet követelni magának,

mint a többinek ami jár. A társadalmi szétválasztó vonalakhoz görcsösen ragaszkodnak, pedig egyebük sincs már csak ez a „szétválasztó vonal", mivelhogy közös a konyha, közös a szegénység. A ragaszkodás talán azért olyan erős a letünt életformához, mert egyedül az emlékezteti az elmult jobb időkre őket.

Van a szegényháznak egy bánatos öreg embere, a 91 éves **Komáromi** György. Nem az a bánata, hogy a szegényházba került öreg napjaira, hanem az, hogy minden foga kihult és pipázni csak úgy tud, ha kezével tartja szájához a pipát. Nagyon szégyenkezik ezért a derék öreg, aki 91 éves kora ellenére is dolgozgat az intézet kertjében állandóan. Az öregségi rekordot különben nem ő tartja, hanem **Erdődi** Istvánné, aki 93 éves.

Van egy lakója, akinek nincs törzslapja. Nem tudják hol született, hány éves, szülei nevét sem tudják.

Ő a telep ismeretlen lakója.

Régóta tartják már a telepen. Siketnéma, azt mondják lehet 80 éves, nem is magyar, mert egy külföldi cirkusz után maradt vissza a városban.

Metzner Gusztáv a meghülés ellen küzd állandóan a szegényházban. Hatvanéven felül van már, régebben ápoló volt a fővárosban. Ő az egyetlen tagja a szegényháznak, aki nem veszi igénybe a mellényt, kabátot és nem kér melegebb ruhát, ha nagyon hideg a tél.

Állandóan egy ingben jár, még 28 fokos hidegben is, mert nem akar megfázni. Ugylátszik neki van igaza, mert nem volt még soha náthás.

Követője mégsem akad, ha télen ránéznek, még jobban fáznak a többi szegények, ha udvaron járnak.

Szabó Zsigmond 73 éves kocsis, a szegényház lovainak ápolója. Világ életében mindig kocsis volt, parádéskocsis az egyik debreceni földbirtokosnál. Nagyon szereti a lovakat, jobban mint saját magát. A szegényházban is megtartotta szokását és kikényszeríti, hogy a lovaknak bőséges eleségük legyen. Ragyog a lovak szőre és jól táplált játékos járású lovakat aki nézi, nem is hinné, hogy a városi szegényház igás lovai.

Mindez Szabó Zsigmondnak köszönhető, aki valóságos zsarnok, ha a lovairól van szó.

Amit, mint kocsis keres a „lovaira" költi. Kockacukrot vásárol részükre és úgy eteti őket. Megtörténik, hogy ebédjéből is ad a lovaknak „csemegének".

Odáig merészkedik az öreg, hogy abban az esetben, ha valami kérését nem teljesítik a lovakkal kapcsolatban, beszünteti a táplálkozást. Visszautasítja az ebédet, mert bánatos. Kitűnő karban tartja az állatokat és ezért elnézik az öreg különcködéseit. Lovai érdekében még a szegényház gondnokát **Forray** Istvánt is megadóztatja. Ha befognak a kocsiba, az öreg Zsiga nem indítja a lovakat, hiába mondja a gondnok, hogy indulhat.

— **Nagyságos úr nem mehetnek a lovak** — mondja ravaszul, — **nem kaptak cukrot!**

A jószivü Forray István ilyenkor nevetve a zsebébe nyul és átadja a két lónak kijáró két kockacukrot.

Van a szegényháznak két szakértője is, a két városi hajdu: **Balogh** Antal és **Benedek** Benjámin, mindenhez értenek a kertészkedéstől, a mezőgazdasági munkától kezdve. Van két kapus is a telepen, akik este 9 órakor bezárják a kapukat és bevonulnak szobájukba, nincs kimaradás, este 9 órakor odahaza kell lenni a kimaradási engedélyt kapottaknak is.

A bejutás este 9 után nehéz a telepre, mert mind a két öreg kapus süket.

A szegényház már kicsinek bizonyul és a város 17.000 pengős költséggel a jövő évben lakószobákat épit az ujonc szegények számára. Több újításról is szó van a szegényházzal kapcsolatban, ahol csak egy marad állandó a szegénység, melynek súlyát nem tudták elfelejteni a ház lakóival.

(—)

— **A vakbélgyulladás veszélye elleni védekezés** egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beleit hetenként legalább egyszer a természetes **Ferenc József** keserűvizzel — reggel éhgyomorra egy pohárral — alaposan kitisztítja. — Kérdezze meg orvosát.

Balogh nyilas-képviselő pere

Tegnap tárgyalta a budapesti tábla ifjú Balogh István képviselőnek Bálint László ellen becsületsértés címén indított perét. Bálint ugyanis az »Előre« című lapban nyilatkozatot közölt, amely gróf Festetics Sándort képzett, tanult, művelt embernek minősítette, de ugyanezeket a kvalitásokat kétségbevonta Balogh Istvánnál. A törvényszék annakidején kétheti fogházra ítélte a cikkírót. Dr Berecz Sándor védő a tegnapi táblai tárgyaláson azt fejtegette, hogy a vádlott csak politikai birálatot gyakorolt Balogh felett és politikus kénytelen ezt a kritikát elviselni. A tábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét és Bálint Lászlót *150 pengő pénzbüntetésre ítélte.* Az ítélet jogerős.

Erzsébetnek névnapjára **kézimunkát**
Pikótól Kossuth u. 4. Városház

Rongyot tisztát vesz lapunk nyomdája

Gyümölcsfa, Rózsa, Díszfa, Díszcserje. Évelő virág, Szőlővessző kapható, Nagyban is megrendelhető.

UNGHVÁRY JÓZSEF CEGLÉDI FAISKOLAJÁNAK DEBRECENI LERAKATABAN

Bejárat Bethlen-u. 14 szám helyett

GARAY-UICA 5 SZ. ALATT.

Egyedüli megbízott Kocsák György

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata november 14—21-ig: Mihalovics Jenő »Kígyó« gyógyszertár, Piac ucca 35. T. 30—67. Káposztási Béla »Magyar Korona« gyógyszertár, Péterfia ucca 10. T. 16—06. Beke Barna »Csillag« gyógyszertár, Árpád tér 1. T. 29—32. Özv. Mandel Józsefné »Sas« gyógyszertár, Hatvan ucca 70. »Szentháromság« gyógyszertár, Homokkert, Szabó Kálmán ucca. T. 17—48.

Utam

A sors keresztje rám nehezül
És viszem azt némán, egyedül . . .

Rossz kis barázda, hol útam vezet,
Csak tövise tép fájó sebet.

Itt nincs virág és nincsen kikelet.
És vajon ez út hová vezet?

Lesz-e egyszer majd tarka álom és
Lesz-e egyszer majd, — végre — pihenés?

Fájó sebekre gyógyírt hol lelek,
És vajon ez út a célhoz vezet?

Lehet-e cél? — Vagy nem lehet semmi? —
Uram! Teremtőm! Meddig kell menni?

NAGY LENKE KLÁRA.

x **Értesítés.** Üveges-, üvegcsiszoló- és tükörüzememet Csapó 13. alá helyeztem át **Stefanszky Gyula.**

Drágulő kenyér

a mi meindennapi kenyerünk drágul ismét és tehetetlenül állunk az újabb megterhelés előtt. Hirtelen nem is merjük felsorolni a sorozatos drágulást, mely fokról-fokra emelte a mai árakig a kenyérnek, ennek a legfontosabb népélelmezési mindenapinknak az árát . . .

Érthetetlen és megfoghatatlan még akkor is, ha a drágulást pontról-pontra kimutatják azok, akik a kenyere forgalomba hozzák . . .

Nem lehet menteni és nem lehet magyarázni.

Ha a selyem drágul, semmi közünk hozzá. Ha a pezsgő ára emelkedik, örülünk neki. Az autó ára se érint bennünket közelebbről, de a kenyér, a mi mindennapi kenyerünk, melyet olyan szép mennyiségben terem meg minden esztendőben a magyar föld, ez a kenyér ne legyen luxus cikké, ez a kenyér ne keljen versenyre a külföldről behozott élvezeti árúval . . .

Uraim, illetékes uraim, ébredjenek fel, mert a fillér, a két fillér esztendők óta nőttön nőtt, ha lassan is . . .

A kenyér az életünk, hát ne tegyék ezt a kenyeret ellenségünkké, amint lassan azé lett a hús, a cukor és a többi . . .

A kenyeret, a mindennapi életet semmi se terhelje.

A kenyeret csak áldás érje és ne fel, de haladéktalanul szállítsák le az árát arra a szintre, melyet még tudunk fizetni átok és keserűség nélkül.

Mi nemcsak imádkozni, de érezni is akarjuk azoknak a szavaknak jelentőségét, melyet kilenc millió magyar reggel, délben, este imádkozik: a mi mindennapi kenyerünket add meg nékünk ma! . . .

Nincs nap Meinl Kávé nélkül

Mágnás-keverék ¼ kg 2.70

Az emberiség barátja. Számtalan könyv, tudományos értekezés, vers és ének **foglalkozik a** k[á]-mtalan festménynek kávé a témája, minden művé gálja, hogy a legpomp mindez nevű, sze mert gyü közkedvel gon való hanem a L heti. A káv donságokkal a világon egyet. XIII. század elején bizonytalan híre Europa. Ol[vasm.] már amikor Abesszíniából a kávé élvezetének szokása Törökországba elterjedt, felismerték élénkítő hatását. 1652-ben első nyomát Londonban találjuk. További százötven évvel később a kávéházak és a kávéivás szokása m[ár] Európában fel- Ferdinánd az n írja naplóvi győzelem frámon Buven mérték kávéházat k utcájátcában — ma? A idenekelőtt ültetvényei gszükséglet fe- ávétermelés 1[9]. Ez a hatalmas kg-os zsákokba töltve, éppen körüléri az egyenlítőn a földet: 40.000 kilométeres óriási abroncsot képezve.

Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban. Nagytemplom d. e. 10 ó. dr. Soós Béla, d. u. 5 ó. Kiss Antal. Kistemplom d. e. 9 ó. Nagy Dezső, 11 ó. Baja Mihály, d. u. 5 ó. Szenes László. Kossuth u. templom d. e. 10 ó. Kósa Ferenc, d. u. 5 ó. Tamás Ferenc. Árpádtéri templom d. e. 10 ó. Márki Kálmán, d. u. 3 ó. Nagy Sándor. Ispotályi templom d. e. 10 ó. Molnár Ferenc, d. u. 5 ó. Kulcsár Dezső. Homokkerti templom d. e. 10 ó. Kovács József d. u. Orbán Zoltán th. Wolaffkatelepi olv. kör d. u. 3 ó. Kerekes János th. Nyilastelepi templom d. e. 10 ó. Görömbei Zoltán, d. u. 3 ó. Tőke László th. Csapókerti templom d. e. 10 ó. Farkas Dezső, d. u. 3 ó. vallásos ünnepély, dr. Juhász Nagy Sándor. Nyulas d. e. 10 ó. Hegyi Tibor. Szegényház d. e. 9 ó. Szenes László. Téglaskert d. e. 10 ó. Birinyi János. Horthy közkórház préd. és urv. oszt: Siposs Imre, dr. Farkas Pál és Csánki Gábor. Bánk Biró Béla. Pallag d. e. 9 ó. vitéz Szabó Endre, Diószegi u. isk. 11 ó. Biró Béla. Haláp 9 ó. és Állóhegy 2 ó. Bárdi Ferenc. Szikgát d. u. 3 ó. vitéz Szabó Endre. Nagymacs 10 ó. Vári László. Pipóhegy d. e. 11 ó. Bárdi Ferenc. Ondód Vedres dülő d. e. 10 ó. Rápolty Árpád. Kunpálhalma d. u. 2 ó. Rápolty Árpád. Szepes d. e. 10 ó. Papp Géza.

— **Dr Kürthyné Máriássy Magda** táncintézetében 16-án tisztviselők részére tanfolyam kezdődik. Péterfia 30.

— **Egyetemi istentisztelet.** Vasárnap délelőtt 11 órakor a Kollégium Oratóriumában dr Révész Imre egyetemi tanár hirdeti az Igét „Az utolsónak is annyit, mint neked" címmel.

— **Miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnákban.** Reggel 6 7 8 9 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor plébániai nagymise, melyet Varju Lajos ny. esperes-plébános tart, szentbeszédet mond Faragó László segédlelkész. A további szentmisék kezdete: 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. — Kertségi miserendek: Csapókertben: Kummergruber Emil piarista tanár. — Auguszta szanatóriumban: Horváth István — Zita árvaházban: Botár Imre. — Homokkertben: Rassovszky Kálmán. — Hajdúsámsonban: Novák Gyula. — Fogházban: Iván János. — Nyilastelepen: Kiss László. — Józsán: dr Szabó János. — Szegényházban: Lengyel László. — Pallagon: dr Bátky Miklós rendháztőnök.

— **Istentiszteletek ideje a görög szertartású röm. kat. templomban.** — Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. 8 órakor diákmise. — 9 órakor katonamise. — Délelőtt 10 órakor nagy szentmise, szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság. — 4 órakor délutáni istentisztelet, majd szentségimádás.

— **Evangelikus istentiszteletek.** — Délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet prédikál Labossa Lajos. Délelőt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet prédikál: Uray Sándor, oltári szolgálatot végez Pass László. — Délután 3 órakor középiskolás leányok bibliakörének bibliaórája a tanácsteremben, bibliát magyaráz: Labossa Lajos. — A délután 5 órai istentisztelet elmarad. Nagylétán délelőtt 10 órakor szórvány istentisztelet lesz.

x **Vágó tűzifa** és széntelepe Margit fürdőnél. Katonatisztek, altisztek, Unió-tagok legolcsóbb beszerző helye. **Telefon: 10-24. szám.**

Előjegyzési felhívás!

47—50-ik ezer. Az első 18 kiadás rövid idő alatt teljesen elfogyott. Első és egyetlen olcsó kiadás!

VANDE VELDE:

Tökéletes szerelem

(Tökéletes házasság)

Alapvető tanulmány a férfi és nő sexuális berendezéséről, a helyes és helytelen szerelmi életről, az együttélés formáiról és hygiéniájáról.

Bolti ára egész vászonkötésben az eddigi 28.— P helyett — 9.— P Előfizetési ára — alanti szelvény 5 napon belül való beküldése esetén 6.80 pengő.

SZELVÉNY.

T. *Rozsnyai Károly cégnek*
Budapest, Múzeum-krt. 15.

Megrendelem *Vande Velde: Tökéletes házasság* c. könyvét előjegyzési áron, szép vászonkötésben *6.80 pengőért.*

* Ellenértékét beküldtem. Kérem a könyvet portómentesen alanti címemre elküldeni.

* Ellenértékét és 88 fillér portóköltséget kérem utánvételezni.

Olvasható aláírás: . . . . . .

Pontos cím: . . . . . .

* A nem kívánt törlendő.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 10—fél 11 óráig prédikáció, délután 6—8 óráig vallásosestély, vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este 7—8 óráig bibliaóra. Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

Lópokrócok

legolcsóbban

Erdélyi szőnyegházban

Piac u, 34.

— **Az Evangélikus Papnék Országos Szövetsége** november 11-én tartotta évi rendes közgyülését Budapesten. A konferenciát megnyitó ünnepélyes istentiszteleten az Igét hirdette és az Úrvacsorát kiosztotta Labossa Lajos debreceni vallástanár. A konferencia előadói voltak: Bakay Péterné, Irányi Kámillné, Pass Lászlóné és Marcsek Jánosné. A konferenciát megelőző este a Deák-téri hatalmas díszteremben nagyszabású műsoros szeretetvendégség volt, mely nemcsak erkölcsileg sikerült fényesen, hanem anyagilag is jelentősen hozzájárult az Ev. Özvegy Papnék Otthonának fenntartásához.

— **Dr Weisz Pál** főrabbi ur elő háromnegyed 10 órakor induló küldöttségi különvonatra vasárnap a helyszinen is lehet még jelentkezni. Visszaérkezés 12.10-kor. A jegy ára P 2.24. A társasvacsorához jegyek vasárnap Kereskedők és Utazók Egyesületében a háznagynál kaphatók. Rendezőség.

— **Korrepetálnak, vizsgára előkészitenek szaktanárok.** Beiratás: Kálvin tér 11. S. D. G. d. u. 4—6. (:)

x **Ha még nem tudná,** megsugom magának, hogy barátnőinek irigyelt alakja a Modern fűzőszalon titka, dr Bárdosné, Piac ucca 77.

Férfikozmetika

Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz felkapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

KÉPKERET SZENTKÉP KERETEZŐBOLTBAN PIACI 89

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Hegedűs István állányozó, leánya Mária, Toroczkó u. 11. Harmati Antal fm., fia Lajos, Bajnok u. 11. Kapusi István fm., fia László, Bellegelő 225. Ábrányi Ferenc kádár m., fia Ferenc, Homok u. 5. Gere János fm., leánya Erzsébet, Nagycsere 83. Nyiri József szabó, leánya Zsuzsa, Patai u. 8. Kiss Ferenc fm., leánya Katalin, Csillag u. 6.

Eljegyzés: Kiss Sándor mészáros, Nyugati u. 9—Matkó Mária Nyil u 46.

Házasságok: Kaszás Sándor juhász, Hajdúszoboszló—Szabó Julia Bellegelő 236. Hajdu József fm., Simonffy u. 9.—Schonperger Julia, Kishegyesi ut 38. Erdőhegyi József kocsis, Arany J. u. 60.—Fejes Mária Józsa. Pinczés János fm., Téglavető—Kiss Julia Széchenyi u. 57. Orban József fm., Ebes 15.—Albucz Virág Dombostanya. Szabó János mészáros, Tengerész u. 3.—TóthJ ulia u. o. Szatmári János festő s., Csapó u. 8.—Pap Julia Baross u. 4. Király János napsz, Rothermere u. 27.—Budaházi Zsófi u. o. Takács Zoltán borbély, Dózsa u. 1.—Simon Mária u. o. Abrók Imre napsz., Olajütő 10.—Kovács Erzsébet Péterfia u. 25. Kovács János asztalos Szent Anna u. 45.—Tar Margit u. o. Dári Péter fm., Bajnok u. 1.—Kállai Eszter Bajnok u. 6. Kiss István lakatos s., Veres u. 11.—Nagy Ilona Teleki u. 80.

Halálozások: Jancsó Kálmánné r. kath. 56 éves, Jánosi u. 39. Melegh András ref., 65 éves, Csigekert u. 19.

Izléses munka, előzékeny kiszolgálás, szolid árak

KECSKÉS MARGIT női divatszalonjában, Simonffy utca 2 a. sz.

— **Grósz Zoltán** hites könyvvizsgáló irodáját Hunyadi ucca 15. sz. alatt megnyitotta. Telefon 19—29.

— **A Mansz „Anyák Iskolája".** A másfél évtized óta nagy sikereket aratott „Anyák Iskolája" előadássorozatot a Mansz ez évben is megrendezi. Az előadások tárgyköre a gyermeknevelés legfontosabb és legaktuálisabb kérdését öleli fel. Előadók lesznek: dr Ambrus Ilona, dr Hankiss János, Mellau Márton, Pass László, Szele Miklósné, dr Szondy György, Tóth Árpádné, Török Károly, dr Veress István. Az előadások ideje: nov. 16, 19, 23, 26. és 30., ked és péntek napokon délután 5 órai kezdettel, Piac u. 36. I. em., a régi postaépület keresztépületében. Belépődij semmi cimen nincsen. Minden érdeklődőt ezuton hiv és szivesen lát a Mansz vezetősége. (:)

HERMANN fodrászata 4 pengőért garanciával villanyondulál. Ondulálás 50 fillér, hajmosás + ondulálás 80 fillér, női hajvágás 40 fillér. Piac ucca 69. sz. Vármegyeházzal

x **Férfikozmetika.** Kenje fel ujjával tékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid ar ápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz felkapartsága és arca hársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készitő dr. Holczer vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám.**

Keresse fel Polgár hygénikus fodrászlermeit,

ugy a

Svetits palotában, Tel. 34-58, mint a Gambrinus passageban, telefon 26-54, ahol a legmodernebb **szines és estélyi frizura ujdonságokkal** várjuk valamint **tartós hullám és hajfestés** igényeit a legnagyobb megelégedésére elégitjük ki.

— **Nemzetes Asszonyok** és leányköri tagok teljes számban megjelenni szíveskedjenek 17-én d. u. 5 órakor a Vitézi Székházban tartandó gyülésünkön. Elnöknő. (o)

— **Naményi Gyorsiróiskolában,** Gépiróiskolában november tizenötödikén uj tanfolyamok. Államvizsga, államérvényes bizonyitvány. Állásközvetités. (Batthyányi 11.)

IRÓGÉPEK JAVITASA HURAY, iparkamara T 17-93

— **A Debreceni Irónők** november 14-én, vasárnap 4 órai kezdettel ismeretterjesztő Mesedélutánt rendeznek Piac ucca 36. alatt, a régi postaépületben. (o)

— **A főispán és polgármester Budapesten.** Fáy István főispán és dr Kölcsey Sándor polgármester Budapestre utaztak, ahol együttesen eljárnak fontos városi ügyekben való döntés érdekében.

— **Kántus ünnepély a Kollégiumban.** A kollégiumi Kántus folyó hó 18-án, csütörtökön délután 5 órai kezdettel a Kollégium dísztermében Vajdai Nagy Lajos és felesége Dobozy Erzsébet kegyes alapitók emlékére emlékünnepélyt rendez. Amilyen buzgalommal készül a Kántus, hogy a Kántust szeretők és pártfogolók számára egy kedves délutánt rendezzen, ugyanolyan szeretettel hiv és vár minden érdeklődőt.

Az egészség a legdrágább kincs! Megbizhatatlan anyagokból ne csináltasson műfogat. Műfoga Wipla vagy semmi! Védjegye M. W. L. Wipla.

— **Borotválkozás alatt elmebaj tört ki** Gács István 22 éves gyári munkáson, a csepeli Korzó téren, a Pet-féle fodrászüzletben. Alighogy szappanozni kezdték a fiatalembert, felugrott, kirántotta a segéd zsebéből a borotvát, rátámadt és mindenáron át akarta vágni a nyakát. A borbélymühely alkalmazottai a besietö rendőr segitségével csak vad dulakodás után tudták lefogni az örjöngő fiatalembert. Közben összeförték a műhely berendezését, az üvegeket, tükröket, butorokat. Megállapitották, hogy ön- és közveszélyes elmebeteg és a tébolydába szállitották.

— **Debrecen—Nyiregyháza válogatott sakk csapatmérkőzés.** Ma délután négy órakor Debrecen—Nyiregyháza válogatott sakk csapatmérkőzés lesz az Ujságiró Clubban 10-es létszámu csapatokkal, ezt megelőzőleg délelőtt 10 órakor villám-verseny lesz ugyanott. Érdeklődőket szivesen lát a sakkkör vezetősége (o)

— **Másfélméteres hó esett Veszprém és Devecser között** és megbénitotta a vasuti forgalmat. Nagy szélvihar is volt és kidőltek a telefonpóznák. A veszprémi állomásról több vonatot nem lehetett elindítani és még szombaton délután sem lehetett a forgalmat helyreállitani.

MECSEK SZÁLLÓ
(HOTEL KIKELET)
PECS.
Comfortos magaslati üdülőhely.
Francia konyha. Gyermekeknek bízó kúra

— **A lengyel nyelvet tanulni óhajtók figyelmébe!** A nagy érdeklődésre való tekintettel a népszerü főiskolai tanfolyamok keretében uj lengyel tanfolyam nyilik. Az órák idejének meghatározása céljából minden érdeklődő folyó hó 16-án, keden délután 6 órakor a Központi Egyetem VI. számu termében megjelenni szíveskedjék, ahol bővebb felvilágositást kap. A tanuláshoz szükséges tananyagot a tanfolyam résztvevői ingyen kapják. (:)

x **Uj tánctanfolyam kezdődik** 16-án, kedden este a Munkás Otthonban. — Ma este táncvizsgával egybekötött össztánc lesz 9—12-ig.

— **Felhivás a háztulajdonosokhoz! Felhivjuk a háztulajdonosokat, hogy 1. a kormányhoz intézendő országos emlékirat aláirása, 2. a burkolási járulékok leszállitása, 3. a novemberi házbérvallomással kapcsolatban a küzüzemi költségek adómentesitése ügyében egyesületünk irodájában (Ferenc József ut 28. C. I. em.) délelőtt 9—12 és d. u. 4—6 óra között mielőbb megjelenni szíveskedjenek. Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete.** (o)

— **Az öngyilkos haloti torán véres verekedés történt Makón.** Simon János 18 éves béreslegény felakasztotta magát és a halotti toron ugy összeveszték a vendégek, hogy a gyászoló anát a koporsó mellett leszurta sógora, Nemes Péter. Simont sulyos állapotban vitték kórházba.

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank

debreceni fiókját Piac uca 44-alól fiókhelyiségeit új székházába

Piac u. 10. szám alá helyezte át.

Telefon 34—41.

GYÁSZROVAT

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, akik szeretett feleségem, édesanyánk, gyermekünk elhunytával nagy bánatunkban részvéttel voltak, ravatalára koszorút, virágot helyeztek valamint az egyetemi gépház dalkör tagjainak a temetésen való közreműködésükért ezúton mondunk köszönetet.

Adamik Zsigmond családjával.

Köszönetnyilvánítás. Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik Istenben boldogult férjem, édesapánk temetésén részvétükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Özv. Kozma Enokné és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, a Világítási Vállalat személyzetének, a MÁV Horthy Dalegyletnek és pályatársaknak, akik felejthetetlen jó férjem, édes apám végtisztességtételén résztvettek, ravatalára koszorút és virágot küldtek hálás köszönetet mondunk.

Özv. Tóth Józsefné és leánya.
Gróf Tisza István ucca 2 B.

Köszönetnyilvánítás. Hálásan köszönjük az igaz részvétnek azt a hatalmas megnyilvánulását, mely áldottemlékü jó férjemet és szerető édesapánkat utolsó útjára kisérte, nagy fájdalmunkat enyhiteni igyekezett. — Ugy az egyesületeknek, mint magánosoknak búcsúvirágaiért búcsúszavaiért és részvételéért ezuton fejezzük ki köszönetünket.

özv. Horváth Andrásné és gyermekei.

— **A Déri Muzeum** ma, vasárnap 10—1 óráig nyitva, belépődij nincs. A Füvészkert uccai iskolaépületben levő Thaly-szoba kivánságra az iskola engedélyével megtekinthető. Belépődij 20 fillér. A Közmüvelődési Könyvtár 10—12 óráig van nyitva.

— **Felhivás!** A Vakokat Gyámolitó Országos Egyesület debreceni megbizottja szeretettel kéri mindazokat, akiknél az egyesület kérése meghallgatásra talált, hogy mivel a gyüjtés november 15-én befejeződik, szíveskedjenek kedves adományaikat a 24.800 sz. csekklapon a Vakokat Gyámolitó Országos Egyesület Budaest, XIV. ker., Hermina ut 7. sz. alá beküldeni. A szives adományokért hálás köszönetet mondunk.

x **Schaff tánciskolájában** a Koronában december hatodikán uj tanfolyamok kezdődnek. Csütörtökön, vasárnap össztánc.

x **Szepessy tánciskolájában** ma délután és este össztánc. 16-án tisztviselőknek uj tanfolyam kezdődik. Szépen és jól táncolni csak Szepessynél tanulhat, Piac ucca 9.

x **Sötéten látja a világot,** ha feje fáj vagy meghülés befolyásolja közérzetét. 1—2 tabletta Aspirin elejét veszi a nagyobb bajoknak és megszünteti fájdalmait. Nézze meg azonban, rajta van-e a „Bayer" kereszt a tablettán? Enélkül utánzat.

— **Frontharcosok figyelmébe.** Az Országos Elnökség elrendelte a formaruhával rendelkező bajtársak összeirását. Hogy ezen rendelkezésnek eleget tehessünk, felkérjük a formaruhával rendelkező bajtársakat, hogy legkésőbb november hó 22-ig az adatok felvétele végett irodánkban jelentkezzenek. A formaruhával rendelkezők névjegyzéke az Országos Elnökségnek fel fog terjesztetni. Vezetőség. (:)

Semmi sem uj a nap alatt,

mert nincsen olyan uj anyag, uj minta, ami a megjelenéskor nálam a legelőnyösebben ne lenne beszerezhető. Kőrösi.

Az első hó

Halkan hull az első hó, — de jó!
Nyomába a Télapó .... csaló.
Előre jött hírnöke .... Hahó!
Legkedvesebb gyermeke a hó.
Még láthatod itt, amott — fagyott,
Barna földön foltokat hagyott.

Tél nap jön vendéggel, — ha fagy,
Széllel kemény legénnyel ... Szabad?
Kellemetlen egy vendég, — de vad,
Bömböl mint torkán kifér biz az.
Le sem ülne, fut, halad ... Szaladj!
Jó barátunk az marad — a nap.

BALOGH VILMOSNÉ.

— **Női betegségek gyógyításánál** a természetes **Ferenc József** keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert reggel éhgyomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkivül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. — Kérdezze meg orvosát.

— **Oszány Demeterné részére,** akiről mult vasárnapi számunkban nagy riportot irtunk, N. N. behozott egy pengőt. Kérjük azokat, kik a Diószegi út környékén laknak, hogy értesítsék özv. Oszány Demeternét arról, hogy az adományt lapunk kiadóhivatalában átveheti.

— **Rejtvényfejtők figyelmébe.** Az október hetediki számunkban megjelent rejtvények helyes megfejtői közül **ezen a héten a következők kaptak jutalmat: Szentmiklóssy József,** Vigkedvü Mihály ucca 27. egy könyv; — **Taskó Lukács,** Maróthy György ucca 10. szám, egy könyv; **Kovács Irma,** Timár ucca 21, egy mozijegy; **v. Forgács Gábor,** Werbőczy ucca 2., egy szinházjegy; **Nagy Katalin** Csapó ucca 30. szám, egy szinházjegy; **Markovits Ilona,** Simonffy ucca 36. szám, egy szinházjegy. — **A szinház és a mozijegyeket kérjük holnap, — hétfőn délután fél 5—6 óra között átvenni a kiadóhivatal pénztáránál, mivel azok csakis a hétfő esti előadásokra érvényesek.**

— **Egy szerencsétlen özvegy hét kis gyermekét örökbe adná** cimü cikünkkel kapcsolatban többen közölték velünk, hogy segélyt vittek a Hunyadi ucca 14. szám alá, de ott nem találták Loósné urasszonyt. Aki segitséget visz a Hrabéczi üzletekben keresse meg, szivesen átveszi az adományokat és továbbitja Zsula Györgynének.

— **A szinügyi albizottság** dr Balogh Sándor közművelődési tanácsnok elnöklésével ülést tartott. Horváth Árpád **szinigazgató bemutatta az uj társulat névsorát. A szinügyi albizottság** elismerését fejezte ki az igazgatóval szemben és javasolja a polgármesternek, **hogy a bemutatott névsort vegye** tudomásul.

Dr Radnai Béla jubileuma

Az egész magyar gyorsirótársadalom ünneplő szeretettel veszi körül dr. Radnai Bélát, az Egységes Magyar Gyorsirás megalkotóját abból az alkalomból, hogy most van 25 esztendeje annak, hogy dr. Radnai Béla rendszeralkotói működésének eredményeképpen első összefoglaló munkája a sajtó alól kikerült és 10 éve annak, hogy az általa létrehozott magyar gyorsirást az e célra kinevezett gyorsirási kormánybiztos elnöklete alatt működő rendszerközi bizottság Egységes Magyar Gyorsirásul elfogadta.

A magyar gyorsirók nagy tábora néhány pillanatra félbeszakította hétköznapi munkáját és egy gyorsirási ünnepre sereglett össze. Az ország minden részéből összegyült gyorsirók az Országház delegációs termében üdvözölték Radnai Bélát. Huszár Károly v. miniszterelnök, dr. Trager Ernő kormánybiztos és mások méltatták azt a hatalmas munkássgáot, amelynek eredménye lett a mai ejlett gyorsirási kultúra. A gyorsirók ez alkalomból külön Radnai Béla jubileumi vándordijat is létesitettek s Radnai-plakett is készült ez ünnepségek emlékére.

A Debreceni Gyorsirók Társasága is kivette részét az ünneplésből. Az elmult héten a Kereskedelmi Akadémia dísztermében díszülést tartottak, amelynek keretében dr. Horváth Gyula Máv. tanácsos, a Debreceni Gyorsirók Társasága ügyv. alelnöke méltatta azokat az érdemeket, eredményeket, fejlődést, amelyeket a magyar gyorsirói élet Radnainak köszönhet. A Debreceni Gyorsirók Társasága azonnal felismerte annak idején az egységesitésben rejlő hatalmas összefogó erőt és nyiltan odaállt az Egységes Magyar Gyorsirást művelők táborába. A Társaság elhatározását a bekövetkezett fejlődés, a gyönyörü eredmények mindenben igazolták.

Az Egységes Magyar Gyorsirás 10 évi multjára, eredményeire visszatekintve hálásan emlékszik és ünnepel ezekben a hetekben Debrecennek is minden gyorsirója.

Naményi Zoltán.

— **Egy nyomorgó özvegyasszony jószivü emberek segitségét kéri.** Özvegy Csákányovszky Károlyné, Erzsébet u. 89. szám alatti lakos, nagy nyomorára hivatkozva arra kért bennünket, hogy hivjuk fel a jószivü emberek figyelmét szomorú helyzetének tarthatatlan voltá. Iratokkal igazolta, hogy 18 éves Lajos nevü fia csipőizületi lobban (gümőkór) szenved és munkaképtelen és most ő is súlyosan megbetegedett.

— **Korrepetálnak,** vizsgára előkészitenek szaktanárok. Beiratás: Kálvin-tér 11. sz., SDG, délután 4—6 óráig.

Kenyér és sütemény árjegyzék

Érvényes 1937 november 15-től

Fehér kenyér 0-ás lisztből kg. 42 fillér. Félfehér kenyér 4-es lisztből kg. 38 fillér. Félbarna kenyér 50 százalék 5-ös, 50 százalék 6-os búzalisztből kg. 36 fillér. Barna kenyér 7-es, rozs I-es lisztből kg. 28 fillér. Szombati kalács kg. 52 fillér. Vajas kalács kg. 60 fillér. Zsemle morzsa kg. 60 fillér. Steer sütés kg. 6 fillér. Sütemény drb. 5 fillér. Turósbéles kicsi drb. 12 fillér. Turósbéles nagy drb. 16 fillér. Szikkadt sütemény drb. 3 fillér. Tepertős pogácsa drb. 5 fillér. 20 dkg-os kalács drb. 14 fillér. Kerskedők jogosultak fenti kg.-kénti áraknál 2 fillérrel drágábban árulni. Az árakból a kereskedők részére kenyérnél kg.-ként 2 fillér, süteményeknél drb.-ként 1 fillér, szikkadt süteménynél drb.-ként 5 fillér, szombati kalácsnál kg-kint 6 fillér, 20 dkg-os kalácsnál és turósbélesnél drb.-ként 2 fillér engedmény adható. A sütemény súlya drb.-ként: vizes zsemle 6 dkg., császárzsemle, sós-, tejeskifli, perec és tepertős pogácsa 4 dkg., vajas kifli 3.5 dkg., luxusárú 3 dkg. A tipusok és árak pontosan betartandók, azoktól eltérő megnevezés tiltott feldicsérés.

Válás és szerelem

Pontos statisztikai adatok igazolják, hogy a szerelmi házasságoknak cca 30 százaléka, sajnos, rövidesen válással végződik. Tudósok és orvosok már régóta kutatják, hogy miért oly gyakoriak ezek a válások a XX. században s hogy miért párolog el oly gyorsan a legboldogabbnak induló házasságban is a „sirig tartó szerelem". Mig végre napjainkban Van de Velde, a haarlemi (Hollandia) egyetem böles tanára megfejtette a titkot. Kézzelfoghatólag bebizonyitotta a Tökéletes szerelem cimü könyvében, hogy a legtöbb szerelmi tragédiának — a legtöbb elhidegülésnek, a szerelmesek tudatlansága (nem tapasztalatlansága) az oka. Ez a megismerés késztette az ősz tanárt korszakalkotó művének megirására. Könyvében bátran, őszintén és szókimondóan megirja és feltárja mindazt, amiről eddig csak suttogva mertek beszélni az emberek. Figyelmeztet és megtanit mindazon jelenségekre, amelyek mellett észrevétlenül haladtunk tovább s amelyek majd mindig okozói voltak boldogtalanságunknak. Szinte felparcellázza az emberi testet, melyet erogén (nemileg érzékeny) és közönyös zónákra oszt be, megmagyarázván, hogy ezen zónák egyénenként váltakoznak, különbözőképpen reagálnak s megtanit arra, hogy ezen reakciókat miről és hogyan lehet felismerni. Részletes elemzés után vezet rá arra, mit kell tenni, hogy a férfi és a nő között teljes lelki és testi harmonia jöjjön létre, hogy a szerelem valóban az legyen, ne csupán az együttélésnek előbb vagy utóbb megunt, kényszerü velejárója. Az együttélés boldogságának tudományára és művészetére tanit meg a nagyhirü munka.

Több fény
Jobb világitás
Kevesebb költséggel

hófehér, napfényszerü világitás
1 órára 1 fillérbe kerül
100 gyertyafénnyel.

Vigyázat!
a Maxim lámpát — mert jó — utánozzák
Kérje 23. sz. árjegyzéket.

Ardó József világitási szaküzlet
Budapest, VI. Vilmos császár út 43

Debreceni megbizott:
ifj. Seress József, Debrecen, Kassa u. 29. (13 ajtó)

Mi az igazi neve Böszörménynek?

Dr Böszörmény Zoltán, a kaszáskeresztes mozgalom néhány héttel ezelőtt súlyos fegyházra itélt vezére állott vádlottként a budapesti büntető járásbiróságon *Bálint János* járásbiró előtt. Steinwalter Károly nyugalmazott ezredes feljelentésére anyakönyvi kihágás miatt indult ellene eljárás. A feljelentő szerint Böszörményt nem is igy hivják, hanem igazi neve Varga Imre Zoltán. A Böszörmény nevet jogtalanul használja. Erre vonatkozólag a feljelentő tanuképpen kéri saját magának, valamint dr Szekeres István s dr Huber Zoltán ügyvédeknek kihallgatását.

— Nem érzem magam bünösnek — jelentette ki Böszörmény —, a Böszörmény nevet már apám is használta, különben is iró vagyok, jogosan használom.

Az ügyészi megbizott indítványozta, hogy a bíróság tegye át az iratokat az ügyészségre, mert közokirathamisitás bünecselekménye látszik fennforogni. Az elnök ennek az indítványnak helyt adott és a tárgyalást elnapolta.

— **Háziasszonyok!** Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarecepteket megkapja, ha még ma kéri a dr Oetker féle világhirü **fényképes receptkönyvet** melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: dr Oetker A. Budapest, VIII. Conti ucca 25.

Vasárnap délután
kávéházi üzem
az Arany Bika üvegtermében
Képes hetilapok. Folyóiratok.
Divatlapok. Bridge. Rummy.
Rendes kávéházi árak.
Fehérszalonban
ötórai tea.
Tánc.
Gerő jazz trió.
Uzsonna ára: P 0·80

Férfikozmetika
Kenje fel ujjával vékonyan az arcra a Hezolite-Rapid gyorsborotvakrémet és minden további várakozás nélkül borotválkozhat. Nem kell az arcbőrét percekig dörzsölni, mert a Hezolite-Rapid arcápoló gyorsborotvakrémmel víz, szappan és ecset nélkül egy perc alatt tökéletesen borotválkozhat, utána nem ég és nem pattan fel az arcbőre, megszűnik az arcbőr száraz feszkapartsága és arca bársonyosan üde lesz. Próbadoboz 24 fillér, ezt is visszatérítem azután eredeti doboz vagy tubus vásárlásánál. Kapható minden szaküzletben és a készítő Dr. HOLCZER vegyész illatszertárában, Budapest, VI., Teréz körút 8. szám

Óriási árleszállitás szövetekben Aszmannál

Amerikába került debreceni tudós szenzációs találmánya

Az emberi élet meghosszabbításának csodálatosan érdekes titkai. — Amerikai lapok hatalmas cikkekben számolnak be a magyar származású tudós érdekes találmányairól.

A huszadik század a legrikoltóbb ellentétek kora. Ugyanakkor, amikor a világháború véres esztendei alatt embermilliók meneteltek a halálba, kínzóbb nyugtalansággal soha nem foglalkoztak tudósok az emberi élet meghosszabbításának rejtelmeivel. Az emberéletet, mely egyfelől annyira olcsó lett, másoldalról sohanem volt piedesztálra állítja a kor embere s igyekszik kifürkészni azt a titkot, mely legalább néhány évtizeddel kitolná az emberi lét korhatárát.

A hosszú élet titkának keresése csaknem egyidős az emberi kultúrával. Az életelexirek, a különböző aqua vitae-k már a középkorban felbukkantak. Ez a kutatás igazán tudományos alapon azonban csak a tizenkilencedik és huszadik században kísérelték meg s most amerikai lapok beszámolnak egy olyan találmányáról Debrecenből származott magyar tudósnak, ami ha valóban olyan értékesnek bizonyul a gyakorlatban, mint amilyen érdekes elméletileg, akkor feltalálójának nevét rövidesen világhírűvé teszi.

Károlyi D. István, a találmány felfedezője s hosszú élet legújabb s talán legfrappánsabb elméletének megalkotója másfél évtizeddel ezelőtt ment el Debrecenből Dél-Amerikába. A fiatal tudós számos érdekes kísérletet folytatott már idehaza is s ezek közül az újvilágban nem egyet sikerült kitűnően értékesítenie. Egyik legérdekesebb elmélete a testek gázosításának kérdése volt, melyben valóban bámulatraméltó eredményeket produkált.

Az a találmánya, mely az amerikai közvélemény egyrészének figyelmet magára vonta, minden tekintetben konzekvens felépítés s ragyogó formulázás erejével teljesen meggyőzőleg hat. A magyar tudós érdekes tanulmányában kifejti, hogy hosszan foglalkozott annak megállapításával, hogy milyen tápanyagok, hogyan hatnak az emberi szervezetre. Melyek azok, amik az izmokat, mások a vért, továbbá az agyat, a szellemi képességet gyarapítják s melyek azok, amelyek valamilyen szervre visszahatást produkálnak.

Ebből kiindulva rendkívül érdekes elgondolást épít fel Károlyi D. István.

Skálát készített a tápanyagokról s azok hatása által elsősorban egészen különleges emberanyagot nevel úgy szellemileg, mint fizikailag, másrészt az emberi élet korhatárát kétszeresére, háromszorosára kinyujtja elgondolása szerint.

A kitűnő tudós abból indul ki, hogy az ember születésekor egy nyersanyagot, amiből a további gondozás csinálhat remekművet, de csinálhat szörnyű kortármunkát, silányemberanyagot is. Kísérleteket sorol fel, hogy az összeállított tápanyagskálája szerint táplált csecsemő milyen gyors fejlődésnek indul úgy testileg, mint szellemileg. Három éves gyermek ír, olvas. Külön analizálja, hogy a zsenialitást milyen táplanyagok fejleszthetik ki. Egyik fejezetében tanulmányának azt a megjegyzést is megkockáztatja: „Ninesen meszsze az idő, amikor teljesen szabályozott emberanyag fog élni a földön. Olyanok, akikben ki lesz írtva a rossz indulat, a harciasság, a sötét vágyak s ezzel szemben teljesen ki lesz fejlesztve a békevágy, az emberiesség, a zsenialitás. Egy remek és páratlan emberanyagot kap a föld, melynek a mai ember csak fájó sebe, ártalmas parazitája." Más helyen ezt írja: „Az ember születése pillanatában közömbös anyag. Jó és rosz egyaránt nem él benne. De csirában ott szunnyad minden ösztön a csecsemőben. A testébe hatoló idegen anyagok minéműsége szabja meg, hogy mi fejlődik ki és mi satnyul el és hal el ezekből a parányi ösztöncsirákból . . . De tovább megyek elrontott emberanyagon is sokat segíthet a tápanyag szerinti táplálkozás s hosszú évek alatt teljesen kicsenéli. Kisérleteim igazolták ezt. Azt még nem volt módomban beigazolni, hogy e skála szerint táplálkozó ember háromszor annyi ideig él el, mint a rendes emberöltő, de száz százalékig meg vagyok e felől bizonyosodva.

Ugyancsak azt is kimutatja tanulmányában Károlyi D.. István, hogy ezeket a tápanyagokat legcélszerűbb az embereknek gázokká oldott anyagban magukhoz venni. Ez nem nyövi el az emberi test gépezetét, úgy, mint a mai táplálkozás, melyet természetesnek neveznek, de melynek természetellenességét bizonyítja az, hogy különböző betegségek kútforrásai lesznek.

Károlyi D. István rokonsága ma is Debrecenben él s velük állandó levelezésben áll a fiatal tudós. Különös érdekességgel bírnak ezek a megállapítások most, amikor Szent-Györgyi professzor csak a napokban kapta meg a Nobel-díjat a C-vitamin megállapításainak tudományos munkájáért s ugyanakkor a másik nagy vidéki városból elszármazó tudós nemkevésbbé korszakalkotóan találmányról számol be . . .

Bár ezek a találmányok egyelőre még csak érdekes elgondolások, bizarr elméleti megállapítások alakjában élnek a gyakorlati élet próbaszürőjén nem mentek át . . . De mit lehet tudni, a legképtelenebbnek látszó ötletek, a legfantasztikusabb elgondolások is tudományos alátámasztást nyernek napjainkban, a szomjasan kutató emberi értelem előtt nincs akadály s ha a debreceni származású tudós elgondolása is realizálódik, úgy az a huszadik század legnagyobb jelentőségű alkotása lesz . . . Alkotás, mely az emberi élet védelmét, egy jobb, egészségesebb emberiség kialakítását célozza abban a korban, amikor halálgázokkal és egyéb szörnyű találmányokkal inkább az emberiség tönkretevésén fáradoznak.

Budapesti nagy pipere és gyógyárunagykereskedés
helyi képviselőt keres,
aki a helyi és környékbeli drogériákban, illatszertárakban és szakmabeli üzletekben jól be van vezetve. Részletes ajánlatokat **Szép kereset«** jeligére Blockner hirdetőirodába, Budapest., IV., Városháza ucca 10. sz. kérünk.

SPORT

Nemzeti FC-Phöbus 4:3 (4:0)

Nemzeti bajnoki labdarugómérkőzés.

A Phöbus kezdte a játékot, azonban csakhamar a Nemzeti került fölénybe s a 15 percben Fenyvesi beadásából Bihámi a hatos vonalról védhetetlen lövéssel megszerezte a vezető gólt 1 : 0 A 34 percben Fekete hibájából Bihámi a jó helyzetben álló Kisalagihoz továbbította a labdát, aki újabb gólt rugott. 2 : 0. A 37. percben Bihámi magára vonta a védelem figyelmét, majd Kisalagihoz játszott, akinek lábáról védhetetlenül szállt Csikós kapujába a labda 3 : 0. A 44. percben Kővágó 30 méteres szabadrugása Bihámihoz került, aki a hálóba továbbította a labdát. 4 : 0.

Szünet után a Phöbus felforgatta a csapatát. A 15. percben Rökk szabadrugása után Fekete a 16-os vonalról éles lövéssel juttatta a labdát Angyal kapujába. 4 : 1. Változatos játék után a 25. percben Kővágó kezelése miatt 11-est ítél a bíró, amelyet P. Szabó érvényesít. 4 : 2. A 30. percben sorozatos Phöbus támadások után Béki ivelt sarokrugását P. Szabó a kapu balsarkába fejelte. 4 : 3. A 33. percben P. Szabó s Turai összetüzése alkalmával P. Szabó megsérült, de pár perc mulva folytatta a játékot. A 41. percben a játékvezető tévesen 5 perccel előbb lefujta a mérkőzést, mire a csapatok levonultak. Pár perc mulva a játékvezető beismerve tévedését, további játékra szólította fel a csapatokat. Pár perc mulva a Nemzeti ki is vonult a pályára, ahol a játékvezetővel együtt 5 percig várakozott a Phöbusra, amely azonban nem jelent meg és így a bíró végleg lefujta a mérkőzést.

Délmagyarország válogatott labdarugócsapata szombaton Básel város válogatott csapatától 7 : 2 (5 : 2) arányú vereséget szenvedett.

A vasárnapi sportműsor

Debrecenben a vasutas pályán, délelőtt 10 órakor D Textil—Mátészalkai vasutas TE bajnoki mérkőzés. A Textil a közönség iránti figyelemből, — hogy délután kényelmesen hallgathassa a rádión keresztül a magyar—svájci mérkőzést, délelőtt rendezi meg a mérkőzést. Más komoly sportesemény a labdarugófronton nem is lesz. Az MVTE-t még nem látta a debreceni közönség, jó kis együttes és sokat erősödött a DKASE-ból átigazolt Biró hatvéddel, Gencsi középcsatárral. Erős küzdelem várható, a favorit a Textil. Vezeti : vitéz dr Makády Béla.

Utána 12 órakor DVSC II—DVSE II. másodosztályú bajnoki mérkőzés. A DVSC fog győzni.

Debrecenben a DEAC pályán délelőtt 10 órakor a Fémipariskola—Reál iskola KISOK bajnoki mérkőzés lesz.

Vidéken : a DVSC Nyíregyházán az NyKISE ellen játszik és most dől el, hogy állja meg helyét idegenben is a DVSC. Nehéz küzdelem vár rá és igen értékes lesz, ha mindkét pontot sikerül hazahozni. A Villanygyár Nyírbátorban áll kemény erőpróba előtt a Hernádyval megerősített Báthori SE-vel szemben, mig a DEAC Karcagon giyekszik pontot szerezni, de ez nehezen fog sikerülni.

Nyíregyházán lesz az NyVSC—Buse találkozó is, ami vasútas győzelmet fog eredményezni és Püspökladányban a PMÁV—NyTVE találkozón is a vasútas együttes esélyes.

Budapesten : magyar—svájci válogatott futballmérkőzés. A magyar válogatott komoly esélyese az Európa Kupának és most nehéz akadállyal kell megküzdenie, a feljövőben levő svájci együttessel, amely már sok borsot tört a magyar válogatottnak. Most reálisan a magyar válogatott győzelme várható két—három góllal nyerhet a magyar csapat, ha minden jól megy, de csak küzdelem után.

Debrecenben a DTE, péterfiaucczai tornacsarnokában lesz a DMTE Norán emlékdíjas birkozóversenye, délután 3 órai kezdettel a legjobb debreceni és közelvidéki birkozók részvételével.

A szombatra tervezett piarista gimn. református gimnázium KISOK bajnoki mérkőzés az eső és rossz pálya miatt elmaradt.

A Bocskai Diósgyőrben játszik a DVTK ellen barátságos mérkőzést és talán győz. Hátha ez a győzelem adja meg a fordulópontot a csapatnak. A mérkőzésen középfedezetet próbál ki Opata edző, Belcsik és Orosz a jelöltek Elek is elmegy és játszik is a jobbszélen.

MA NÓRÁNT KEGYELETI BIRKOZÓVERSENY KÁRPÁTHY VILÁGBAJNOK RÉSZVÉTELÉVEL.

Ma délután 3 órai kezdettel rendezi meg a DMTE Nóránt emlékversenyét a DTE tornacsarnokában. A profi birkozók debreceni szereplése után most alkalma nyilik a debreceni közönségnek különbséget tenni a minden anyagi érdeknélküli tiszta amatőr és az üzleti alapokra fektetett profi birkozás között, mellyel csak becsapva, de nem kielégítve érezhette magát aki végig nézte a profi mérkőzéseket, mert az csak természetes, ha pénzzel becsapták, akkor mutatványukkal is becsapták a közönséget. Az amatőrök ezt nem teszik és nem is szabad, hogy megtegyék, mert az amatőrbirkozás komoly sport, a profi birkozás üzlet és cirkusz. (o)

IDŐJÁRÁS

Hazánkban ma már csak 1—2 mm. körüli futó eső volt. A hőmérséklet a keleti megyékben tovább csökkent, s csúcsértéke Debrecenben csak 4 fok volt, nyugaton azonban kissé emelkedett. általaban elérte a 6—8 fokot. Az alacsonyabb hegyeken a hó elolvadt. A magasabb hegyeken még bőven és meglehetősen jó állapotban van a hó.

Jóslás : Északnyugati, északi szél, változó felhőzet, egy-két helyen kisebb eső, havaseső, a hőmérséklet alig változik.

KÉPES VASÁRNAPJA

A Brüsszelben megtartott kilenchatalmi értekezlet tagjai a tanáceskozások szünetében a büffében.

Addis Abebában is megünnepelték a fassizmus évfordulóját. A gyarmati csapatok felvonulnak Graziani tábornok előtt.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

VAJDAHUNYAD

várában járt Gusztáv Adolf svéd herceg és számos előkelőség abból az alkalomból, hogy Mihály román trónörököst hadnaggyá avatták. Abban, hogy a 16. esztendős trónörökös hadnagy lett, nincs semmi, hiszen ezzel a fáradsággal tábornokká is előléptethették volna. Sőt, tiszteletet érdemlő a román király nevelési módszere, aki végig vezette fiát a legalsóbb katonai rendfokozattól egészen a hadnagyi sarzsig. Annak idején Mihály herceg ugyan előbb volt király, mint az atyja, de most azért csak szívesen fogadta az atyai kézből az előléptetést. Nem is erről akarunk itt beszélni, hanem arról, hogy a »világraszóló« ünnepélyekre meghívtak több előkelő idegent, köztük a fentemlített svéd herceget, akinek megmutatták a csodálatosan szép vajdahunyadi várat is többek között. Csak ezt szeretnénk tudni, hogy mit mondtak el a hercegnek erről a várról. Mert ha igazat mondtak, akkor gyalázták önmagukat, ha nem igazat mondtak el, akkor megkisebbítettek bennünket, magyarokat . . .

Mert ez a vár is olyan valahogy, mint ama szentírásbeli kő, mely nem hallgathat, hanem beszél, elbeszéli minden izében, minden darabjában, hogy az akkor is magyar, ha idegen uralkodó vezeti végig rajta messziről jött vendégét . . .

arról, hogy

A SEMMI

is lehet nagyon, de nagyon nagy dolgoknak a takarója. Legutóbb egy magyar egyetemi hallgató kívánta azt utolsó levelében öngyilkossága előtt, hogy fejfájára csak ennyit írjanak: semmi. Míg egy huszonkét esztendős fiatalember eljut addig, hogy ennyi legyen az életéből és csupán ezt kívánja végső akarattal, haj, ott a semmi mögött roppant bánatok és nagy csapások lappanghatnak ifjúi életében . . .

Nagy bűne volt, hogy magyar volt és ettől a bűntől nem akart szabadulni, mert még halálban is szebb magyarnak lenni, mint életben megtagadni ezt a nagy kincset. Fiatal volt, aki előtt becsapták az élet minden oldalán a kapukat. Hiába dörömbölt, hiába kért bebocsáttatást, nem hallotta meg senki a szavát. Minden akart lenni, semmi se sikerült . . .

Világok dültek össze benne és temérdek kincsek égtek hamuvá lelkében.

Mikor már odajutott, hogy utolsó erejével elvánszorgott a széjjeltépő mozdony elé, akkor már valóban semmi se volt benne . . .

Minden elégett, minden összeomlott, minden tönkre ment.

A semmihez érkezett, ahonnan nincs tovább. De mi láljuk, tudjuk, vérző szívvel érezzük, hogy a semmi mögött mi volt . . .

arról, hogy

A CSERGE

milyen ártatlan dolog és milyen veszedelmes is lehet. Erdélyi tájszólással a csérge annyit jelent, mint gyapju takaró. Székely asszonyok házilag szövik roppant küzdéssel, nagy fáradozások között, hogy a szük marká tél inségét enyhítsék. Házimunkában, házi iparral. Így szötték a csergét a szépvizi székely asszonyok is, míg nem jött a községbe egy regáti »úr«, aki belefojtotta a szépvizi asszonyokba a munkát azzal, hogy fejenként és azonnali befizetési meghagyással ötvenezer lei adót vetett ki a dolgozó asszonyokra. Tudjátok ti, milyen összeg ötvenezer lei? Dehogy tudjátok. Mesebeli kincs. Román hivatalos megállapítás szerint félmilliós alaptőkével dolgozó gyártelep évi adója ez a súlyos összeg, amit az a hiéna kivetett kérges kezű, dolgos székely asszonyokra, akiknek ezer lei évi jövedelmük alig van abból, hogy télen, nyáron, hideg és melegben szőnek, fonnak . . .

Olyan égbekiáltónak találta még a román hatóság is ezt a gazságot, hogy azonnali hatállyal megszüntette az adót és kioktatták a tisztviselőt . . .

Csupán a felmerülő költségekben marasztalták el a szépvizi székely asszonyokat. Azokban a költségekben, melyek egy balkezes, rosszindulatú, börtönt érdemlő fickónak ostoba rendelkezéseiből eredt . . .

Annyira azonban már nem terjed ki az igazságérzés, hogy a gonoszul kivetett adó eltörlése után fizessen az, aki nem adókivetőnek, de kanásznak se való a hegyekbe . . .

arról, hogy

A TISZAPART

sokkal távolabb van — sajnos — mitőlünk, mint azt az egyik szemfüles fővárosi lap nekünk ajándékozta. Azt írta ez a lap, hogy a tiszaparti város polgármestere üdvözölte a világhíres futbalcsapatot . . .

Milyen messze is van tőlünk az a Budapest.

Milyen keveset is tudnak rólunk azok a jó pesti urak.

És mégis milyen fanatikus elszántsággal akarnak minden ügyünkben, minden dolgunkban kanalak lenni, mikor így, távolból Szeged és Debrecen között is csak annyi különbséget tudnak tenni, hogy: jó vidéki város mind a kettő és valamelyik mellett a Tisza is elfolyik . . .

arról, hogy

A ROMÁN LAPOK

közül a legelőkelőbbek állandó panasszal vannak tele, mert egyes városokban, sőt magában Bukarestben is olyan városi tanácsosok is ülnek, akik szégyen ide, szégyen oda, de a nevüket se tudják leírni, hanem nagy bölcsen csak kézvonásukkal intézik el az aláírást . . .

Arról igaz, hogy a továbbiakban nem beszélnek ezek a lapok, hogy ugyanakkor diplomás, európai viszonylatban is elsőrendű felkészültségű román állampolgárok még műhelyben, kereskedésben, sőt fizikai munkák legalacsonyabb beosztásában se kapnak elhelyezkedést, csupán azért, mert magyarok . . .

Valami itt nem »stimmel« uraim, nagy jó uraim, román uraim . . .

Aki írni, olvasni nem tud, még akkor se jelent többet, ha román.

És ha valaki magyar, még akkor is

Megbízható minőségü finom gyapjuszövetet
CSAK SZAKÜZLETBEN VÁSÁROLJUNK!
Óriási választék
Feldheim Dezső
posztó üzletében
Piac ucca 41. szám.
Takarékosság. Címre figyelni!

A chikágói állatkertben „éhségsztrájkba" kezdett egy hétméteres kígyó. Hosszú időn át semmiféle élelmet nem fogadott el. Erre az állatkert személyzete, mint képünkön látható, erőszakkal eteti meg.

Bérautót

helybeli és vidéki utazásra, üzleti útra **rendeljen:**

„Központi garage" -ból

Tulajdonos: **Szikszay Sándor.**

Telefonok: éjjel-nappal 12-45 és 17-70

Csukott, modern, elegáns, kényelmes kocsik! Legolcsóbb díjszabás!

megérdemli, hogy az államhatalom egyforma mértékkel mérjen vele szemben, ha nem véletlenül, de küzdelmes felkészültséggel diplomát, tudást szerzett...

Higyjék el, uraim, önöknek volna ebből első sorban haszna és dicsősége.

arról, hogy

A TISZTA ÖRÖM

a legnagyobb kincse az embernek. Ilyen tiszta örömünk volt akkor, midőn az országos Jegyző Árvaháznak levelét olvastuk, melyet arra írt a vezetőség, hogy két kis árvának meghalt édesapja, édesanyja. A részvétet tolmácsoló levél mindjárt arról is szólt, hogy a két árvának tisztességes ellátásáról, taníttatásáról gondoskodnak kitűnően felszerelt, nagyszerűen vezetett árvaházukban. Egyetlen levél, melyből sugárzik az emberies érzés, a szocialis elhivatás és a nemzetmentés.

Sok, sok ilyen intézményt ennek a szegény országnak.

jegyzi: sz. r. i.

A sors szeszélye

Irta: Nánássy László

Az emberiség történelmét gondosan, figyelmesen áttanulmányozva, azon igazságra kell rájönnünk, hogy a történelem nem más, mint lázas keresése a jobb körülményeknek — menekülés a megpróbáltatások és szenvedések elől. A szenvedés, a testi-lelki megpróbáltatás az élet örök és kikerülhetetlen törvénye. Nincs olyan tudós, művész, diplomata, uralkodó, születési- vagy pénzelőkelőség, aki a szenvedések, a megpróbáltatások elől el tudna menekülni: a szenvedések mindenhol utólérik az egyént, — a szenvedéssel mindenkinek szembe kell néznie, meg kell birkóznia! *Ez az élet — ez az emberi sors!*

Ha bármely embert, — férfit, nőt, fiatalt, öreget, müveltet s tanulatlant, szegényt és gazdagot, egészségest vagy beteget megkérdeznők —

mindenki csordultig tele van panasszal a sors ellen.

Nagyon kevés olyan ember van, aki csak valahogyan is meg volna elégedve sorsával.

Egyéni életünkben a legesillogóbb logikával sem lehet kiszámítani, hogy a szenvedés mikor éri utól az embert, mikor oltja ki lelkünkből a béke ragyogását, mikor árasztja el lelkünket a szenvedés fekete árvize, mikor fagyasztja el reményeinket a váratlan megpróbáltatás dermesztő hidege, mikor huzza át terveinket egy nem is remélt fordulat mikor dulja fel egyéni, családi boldogságunkat egy nem is gondolt reánk szakadt esemény.

Az emberi sors akaratunktól való teljes függetlensége rögtön megnyilatkozik abban a tényben, hogy családi körülményeit, szüleit, testalkatát, öröklött testi-lelki tulajdonságait senki nem választhatta ki magának: mindezek körülveszik a világra született embert és nagy részben már meg is határozzák a további életsorsát. Vannak emberek, akik mindjárt a megszületésükkor a teljes jólét boldogságába kerülnek: mindenük megvan ahhoz, hogy egy gondtalan élet minden kényelme biztosíthassa további életútjukat. Viszont igen gyakori az az állapot is, hogy testi-lelki, anyagi nyomor fogadja a világraszületett emberjövevényt. Egyik egészséges testet örököl, a másik magával hozza a különféle betegségek csiráit, némelyik fényes szellemi tehetséget noz magával, míg mások a szellemi adottságok szegénységével jön a világra. A családi, az anyagi, az öröklődési körülmények egész hálózata veszi körül minden gyermek megszületését. Ezeknek a különféle előnyös és hátrányos körülményeknek kibontakozásából alakul ki az ember egyéni életsorsa.

Az egyéni körülményeken kívül minden emberre ránehezedik fajának, nemzetének, százada történelmi eseményeinek minden meghatározottsága.

Mindenkinek át kell élnie a saját sorsában fajának, nemzetének, századának sorsát is. Ez alól a törvény alól senki nem lehet kivétel — *ez az emberi sors.*

Az élet művészetéhez elengedhetetlenül hozzátartozik annak biztos belátása, megértése, átélése, hogy egyéni körülményeink sohasem állhatnak meg a jelen állapotában. Minden változik, átalakul, tovább fejlődik a nagy természetben: a mi élethelyzetünk sem lehet mozdulatlan, változatlan. Az élet elszólítja az élők sorából legkedvesebb hozzátartozóinkat, szüleinket, szeretett gyermekünket, a jólét elegáns öltönyéből a nyomor, a nélkülözés megtépett ruhájába öltöztethet. A viruló egészséget felválthatja a sorvasztó betegség, az anyagi megalapozottságot követheti az anyagi kilátástalanság, a jó barátok, az előkelő pártfogók elhagyhatnak s így a kínzó egyedüllét, a reménytelen bizonytalanság terhe szakadhat reánk. Halál, betegség, nyomor, csalódás, sikertelenség — oly tényezői az emberi életnek, amikkel mindenkinek számolnia kell, amiket soha nem lehet elfelejteniink, mert váratlanul betoppanhatnak mindnyájunk egyéni életsorsába.

Majdnem minden életunt, sorsa miatt elégedetlen embernél kimutatható, hogy a legtöbb esetben *a saját fel nem ismert hibái, szenvedélyei, mulasztásai* kergették a testi-lelki szenvedések tragikus sorshelyzetek kietlen sivatagába.

A legborzalmasabb emberi tévedés az, hogy a sorsával elégedetlen legtöbb egyén a sors csapásainak tartja a saját hibái, bűnei, mulasztásai logikusan előreláthető következményeit.

Ha elfogulatlanul megfigyeljük mindazon szenvedéseket, amelyek életünk folyamán megsebeztek minket, arra a meglepő igazságra kell rájönnünk, hogy majdnem minden esetben szenvedéseink, megpróbáltatásaink a jelenlegi, vagy a múltban elkövetett hibáinkkal, bűneinkkel, mulasztásainkkal, megtévedéseinkkel vannak értelmi, okozati összefüggésben.

A sok ezer különféle műveltségű s korú emberrel való foglalkozás arra a meggyőző tapasztalatra vezetett, hogy igen sok gőgös, öntelt, hiú embert porig megalázott az élet. Igen sok igazságtalan, kapzsi embert mindenéből kifoszt a hasonló lelkületű egyének igazságtalansága s kapzsisága: sok nagyravágyó egyént nyomorult éhező koldussá tesz mások nagyravágyása, sok álnok embert törbe ejt mások álnoksága, sok irgalmatlan, kegyetlen embert öngyilkosságba kerget mások irgalmatlan kegyetlensége, számtalan élvezetsóvár egyént mindenéből kirabol a hasonló jellemű egyének szenvedélyei!

Nincs borzalmasabb szenvedés, mint amikor az élet rajtunk próbálja ki saját erkölcsi magatartásunk igazi érkét. Ez az élet — ez a sors erkölcsi kiegyenlítése!

Amikor a jólét napjaiban nem tudunk a saját javainkkal kellőképpen bánni, akkor az élet a megpróbáltatások iskolájában igyekszik a saját értékünkkel tárgyilagosan megismertetni! Ezért kell mindennap számonkérnünk önmagunktól cselekedeteinket, ezért kell állandóan uralkodnunk önmagunk hibái s ösztönei felett. Ezért a legfontosabb, a legsürgetőbb, a legegyénibb kultúrprogram:

megismernünk s megjavítanunk önmagunkat! Sokszor, amidőn szerencsétlennek, elhagyatottnak, sorsüldözöttnek érezzük magunkat — önismeretünk tükre pontosan megmutatja nekünk, hogy az élet tékozlói voltunk!

Sokszor tapasztalhatjuk, ha egy-egy tervünket akarjuk megvalósítani, hogy egymásután jönnek a különféle nemvárt akadályok, előre nem látott fordulatok, amelyek tervünket, célunkat valóságal áthúzzák, megvalósítását lehetetlenítik. Meggyőződésem szerint nem szabad gyorsan feladnunk a küzdelmet, a próbálkozást, de a valósággal tornyosuló sok s elháríthatatlannak látszó akadály láttára nem szabad tervünkhöz, célunkhoz a lelkünk békéjét hozzákötnünk, mert akkor igen hamar az elkeseredés, a boldogtalan életuntság, életmegesömörlés szakadékába szédülünk. Sokszor volt már alkalmunk belátni, hogy mily jó, mily előnyös volt további sorsunkra, amikor egy-egy tervünk, elképzelésünk, vélt boldogságunk összeomlott, nem sikerült.

Az életben jogosan törekszünk mindig a jobb, a számunkra kedvezőbb, kellemesebb, könnyebb életkörülményekre. Ezen törekvéseinkben igen helyesen tesszük, ha minden törvényes eszközt s lehetőséget felhasználunk céljaink elérésére, de csakis úgy, hogy másokat meg ne károsítsunk.

Ha pedig minden törvényes mód és eszköz felhasználása dacára tervünk, szándékunk, kívánságunk saját hibánkon kívül nem sikerül, — illetőleg, ha olyan nem várt körülmények jönnek közbe, amelyek teljesen függetlenek tőlünk — ez a mi megfellebbezhetetlen életsorsunk,

— amint a dolgok mélyébe látó intelligens ember önmagát kifejezi: — ez számunkra a végtelenül bölcs s szerető Isten akarata!

Ha egy édesanya minden boldogságát a gyermekére építi, benne látja öregsége támaszát s vigasztalóját — s ha e gyermekét egy hírtelen jött betegség következtében elveszíti — ez az édesanya sorsa, az volt számára az Isten bölcs, de kifürkészhetetlen akarata, amit feltétlen megnyugvással kell elviselnie. Ha minden vágyam, tervem, célom egy bizonyos életpályán való elhelyezkedés s ez bármint is akartam s mégsem sikerült — ez az én sorsom.

Ha én minden törvényes lehetőséget felhasználok, hogy egy tervemet megvalósítsam, mely talán szép, jó s emberi szempontból sok ember boldogságát szolgálná — és ha mégis ez a szép terv, cél nem sikerül, — akkor ne keseredjem el, ne zúhanjak önmagamba, hanem nyugodjak meg, mert ez az én sorsom, ez számomra az Isten megfellebbezhetetlen akarata!

Talán még nincs itt az alkalmas idő, hogy az elképzelt szép terv megvalósuljon, vagy talán nem én vagyok hivatva, hogy tervem megvalósításával a magam és mások boldogságát szolgáljam.

Ezt így csak egy igazán eleven hitü ember tudja értékelni, így látni s alkalmazni egyéni életkörülményeiben. Erre a hitetlen ember képtelen — az kínozza, gyötri magát s ha az idő nem tudja sebét begyógyítani, akkor az öngyilkosságban keres végső enyhülést.

A hitetlen ember állandóan a véletleneket okolja, azokat igyekszik vádolni szenvedéseiért, csalódásaiért, sikertelenségeiért, akik legkevésbbé tehetnek a sorsa kialakulásaiért.

Tűzifát, szenet

vásároljunk

Tolnay Lajosnál

üzlet: Cegléd u. 6. telefon 25-11.

telep: Máv. belső fatér telefon 34-25.

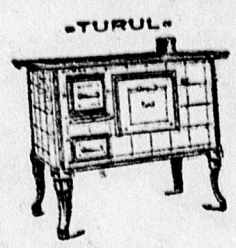

Turul és Duna

zománcozott tüzhelyek

nagy választékban

Tóth Gyula vasüzletében városháza épület

Kétaknás és mindenféle széntüzelésre alkalmas kályhák kaphatók.

ANGOLBAN MINDENNAP
HALÁSZLÉ, szálkanélküli rán'ott ponty.

Finn rokonainknál

(Folytatás.)

E kedves sorok birtokában vidám hangulatban, bizakodó lélekkel ültünk vonatra és nehezen vártuk a pillanatot, hogy megszorithassuk annak a derék finn rokonnak a kezét, aki ilyen kitüntető szívességgel invitált bennünket. Amint megérkeztünk Viipuriba, a vonat mellett fiatal hölgy várt, karján idegenvezetői karszallaggal. Gondoltuk, hogy nem sok szükségünk lesz ugyan reá, hisz Kannisto professzor úr személyében igen elökelő vezetőre fogunk találni, de azért mégis megállapodtunk vele, mely időpontban jöjjön értünk autóval a város megtekintésére. A perron nagy órája alatt fürkészve nézegettük az arcokat, vajjon melyikben fogjuk felismerni a mi kedves pártfogónkat?

Jó darabig kellett kutatni utána, mig előlépett az állomásépület baloldali perronjából az a barátságos, jóságos tekintetü, „szemüveges, kopasz, kövér öregember", akiben mi dr. Kannisto Arturt ismertük meg.

A késedelem oka az volt, hogy három nagy órája is volt a perronnak s ő a baloldali alatt várakozott. Rövid ismerkedés után megállapitottuk, hogy a levélből idézett fenti jelzők egyike sem fedi a valóságot teljesen. Amikor ezt megmondtuk neki, szerényen mosolygott és jóleső figyelemként könyvelte el.

A hétemeletes Knut Posse szállodába szólt az utalványunk. Hármasban kedélyesen elbeszélgettünk a szépen berendezett csinos kis szobánkban.

Hamarosan megtudtuk, hogy a professzor úr minden részletre kiterjedő, változatos, rendkívül tanulságos kétnapos utiprogramot állitott össze, melyet unokaöccsének az autóján fogunk megtenni.

A cél Lappeenra fürdőhely volt, ahol Kannisto felesége és testvére nyaraltak. A másnap viszontlátás reményében boldogan vettünk búcsút a professzor úrtól.

Liften lekisértem a kapuig s már ott várt a kedves idegenvezető hölgy az autóval, hogy körutat tegyünk a városon keresztül. Mint közben megtudtuk, a fiatal szőke leány dán származású volt. Ennek tudható be, hogy a svéd kultúrális emlékeket mindenütt különös nyomatékkal kiemelte. Ez talán a germán szolidaritás jegyében történt.

Viipuri régi kereskedő város, 82.000 lakosával Finnország második legnagyobb városa. A pályaudvar épületét már régi ismerősként üdvözöltük, hisz teljesen hasonló a helsinkiihez, mind a kettő Saarinen alkotása. Folyó partján emelkedik a XIII-ik században épült öreg vára, mely biztos védelmi erődítmény volt a benyomuló ellenséggel szemben. Jelenleg is katonaság tanyázik benne. Külön említést érdemel a kerek torony, mely végső maradványa az egykori városfalnak. Jelenleg barátságos vendéglő van a belsejében, amely korszerüen van berendezve.

A mennyezet, a falak festése, a régi bútorok egy darab középkort varázsolnak elénk s hogy még tökéletesebb legyen a kép, a kiszolgálóleányck is Stuart-gallérban sürögnek-forognak a vendégek körül. Ez olyan hangulatos és romantikus, hogy kedvünk lett volna letelepedni az egyik tölgyfaasztal mellé.

Az időnk azonban ki volt szabva és tovább röpitett az autó bennünket Viipuri legrégibb elemi iskolája felé, ami egy szoba mindössze és egy rozoga magas kaszárnyák, gyakorlóterek, katonai kórházak emelkednek a város ódon házai között. Bizony, nem is gondoltuk volna, hogy egy órai gyorsvonati járásra megközelithetjük Leningrádot, a régi, szép Szentpétervárt. A karjalai félszigeten át lehet odajutni, melynek egy részét levágták az oroszok.

A finneknek ez a rész az elszakitott területük: Kelet Karelia, ezért hordanak olyan tiltakozó jelvényt a gomblyukukban, mint mi a „nem, nem, soha"-t. Istenem, ha nekünk csak ennyi elsiratni valónk lenne!...

Viipuri környékén van Uuras, a város tengeri kikötője. Itt van a világ legnagyobb fa-lerakodó telepe. A Saima rendszer tavai ugyanis keskeny csatornával össze vannak kötve a tengerrel; a tavak felszíne jóval magasabb, mint a tengeré és így a kivágott fasudarak könnyen leúsznak idáig, nem is beszélve a teherhajók százairól, amelyek fáradhatatlanul hordják a hatalmas szállitmányokat a lerakodóhelyig. Az elképesztő fatömegeket

TRIUMPH
6-féle typus
6-féle ár!
Egy minőség!

Ez a legjobb!
Szállítja:
HURAY, Iparkamara

látva érti meg az ember a már idézett mondást, hogy az erdő Finnország támasza!

A délután méltó befejezéseként jó vacsorát ettünk az Espilä étteremben, katonazenekar hangjai mellett.

Elisenvaara. Állomás.

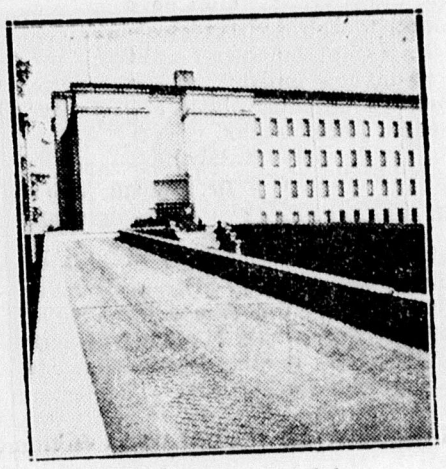

Viipuri. Katonakórház.

Dr Balogh Ádámné, Kannisto Tytti, dr Björkenheim, Kannisto Väinö, dr Sappälä a katonakórházban.

Vallinkoszky vizesés. Középen Kannisto professzor.

A lezajlott sanghai harcokból. Japán gyalogság rohamozza egy rommá lőtt épületben még bent levő kinai katonákat.

Minden asztalon volt egy katalógus és ha az ember nem ismerte a darabot, a zenekari pódiumon kifüggesztett sorszám alapján eligazodhatott benne. Volt ott vagy 600 szebbnél szebb zenemü felsorakoztatva.

A kellemes környezet folytán nagy hajlandóság mutatkozott bennem a sörivásra, feleségem böles józansága azonban határt szabott az e téren mutatkozó szélsőséges hajlamomnak!

A Knut Posse kényelmes szobájában kipihenve magunkat, reggel 9 órakor már a szálló halljában vártuk a mi kedves pártfogóinkat. Gyönyörü Packhard kocsi gördült elénk, mosolygó arccal szállt ki belőle Kannisto professzor úr bájos leányával, az egyetemi hallgatónő Tyttivel és unokaöccsével Pellervo Huituval — vagy, ahogy finn barátai nevezik: Petuval, — az autó tulajdonosával. Petu már Európa nagy részét beutazta autójával: Budapesten is járt. A finn automobil klub ugyanis egy túrát rendezett, amely Berlinen, Párison, a Rivierán, Felső Olaszországon és Bécsen át Budapestet is érintette. Elragadtatással beszél szép fővárosunkról, ezt Kannisto professzor csak megerősítette. Nagy sajnálatunkra Tytti nem jöhetett velünk, neki távollevő édesanyját kellett pótolni a háztartásban. Magyar bluzt és diáksapkát viselt: ezzel végkép meghódított bennünket. Melegen hívtuk Debrecenbe hosszabb időre is. Kilátásba helyeztük, hogy kémiai tanulmányait is bővítheti a debreceni vegytani intézetben. De — sajnos — egyelőre csak ígéretet kaptunk tőle.

Nemsokára búcsút vettünk Viipuritól és sebes tempóban megindultunk az Imatra felé. Feleségem Kannisto professzorral az autó hátsó ülésén foglalva helyet hamarosan tapasztalta a finn autók hátrányait.

Hullámvasútszerüen váltaköznak

MERANO szálloda
Budapest-Belváros
IV., Bécsi-utca 2.

Központifűtés -- Folyómelegviz

Ujonnan renovált, barátságos szobákkal, kitünő konyhával, igen mérsékelt árakkal várjuk i. t. Vendégeinket.

Hosszabb tartózkodásnál óriási árengedmények

Kérjen árajánlatot!

ugyanis a hegyek és völgyek, így az egyébként kitünő utak kemény próbára teszik az alföldi síksághoz szokott utas természetét és fenekestől felkavarhatják a gyomrát, könnyen tengeri betegséghez hasonló tüneteket idéznek elő.

Gróf Klebelsberg, megboldogult miniszterünk is átesett ezen a kellemetlenségen finnországi útja alkalmával. A kedves és figyelmes Petu a gyakran 100 km-es tempót megfelelően csökkentette, csakhogy feleségem ne érezze magát a hullámzó útvonalon.

Az Imatra Európának legnagyobb vízesése. Borzalmas erővel zuhan alá a víztömeg, halálfia, aki belekerül irtózatos sodrába. Az orosz uralom alatt ide jöttek meghalni Szent-Pétervárról az életunt, száműzött, vagy kegyvesztett gazdag előkelőségek.

A vízesés felett átvezető hídról ugráltak le a hullámsírba és többek között sok meghasonlott orosz főherceg és főhercegnő lelte itt halálát. Az Imatra sem a régi többé. A modern technika és a finn praktikusság ezt a természeti szépséget is leigázta. Hatalmas gépek használják fel a víz erejét és alakítják át villamos árammá, mely egész Dél-Finnországot ellátja.

A sziklás meder aljában mélyen lent zuhogott csak egy kis patakocska. Álfitólag egyes napokon azért beleeresztik a víztömeget a medrébe, hogy legyen miben gyönyörködni a kirándulóknak. Az Imatrától nem messze van azonban a Vallinkoski vízesés, amely még most is a maga teljes pompájában zuhog alá. Csodálattal álltunk meg a rohanó víz mellett, kedvesen elbeszélgettünk a természet szépségeiről. Egy-egy óráisi fatörzs, mint porszem sodródott tovább a vízförgetegben...

Nagyszerű lunch-csel vendégelt meg bennünket Kannisto professzor úr az Imatra étteremben, hogy erőt merítve, tovább autózhassunk.

(Folyt. köv.)

Dr. Balogh Ádám.

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ
naponta frissen ismét csak
Monokynál (Esterházy lerakat)
Piac utca 30. Telefon 21—49. kapható.
Sajtok, szardiniák, compótok, főzelék- és huskonservek a legnagyobb választékban!

A magyar szellem vándorutja

NYUGATOS MAGYAROK ÉS MAGYAROS BEOLVADOTTAK

A felújulás íróit iskolákra szokták osztani. Ez a csoportosítás külsőségesen alapul, nem a lényegen. A francia iskolák az alexandrin mintájára páros rímmel használják az ütemes tizenkettest. A deákosok antik metrumban írják ódáikat, a németesek az időmértéket rímmel egyesítik. A magyarosok tovább is a négyes rímre esküsznek.

Ez a sok új ritmus még növeli a rokokó formagazdagságát. Nyelvünk pontosan méri a szótagokat, a deákosok kísérlete elragadóan sikerül. Szótagmérésen alapszik a németesek formai újítása is, amelynek egyébként semmi köze a németekhez. A középkori latin leoninus-költészet használta együtt a rímet és az időmértéket.

Szellemben nincs sok különbség az „iskolák" közt. A rokokó kecses formái helyett egyszerűbbeket, klasszikusabbakat teremtenek s tartalomban is megkomolyodnak. Nő az érzékük az ősi egyszerűség iránt, a mult dicsőségét kezdik magasztalni. De ugyanakkor valóságos nyugat-imádat tör ki rajtuk. Még a magyarosok is külföldi minták szerint magyarkodnak. Két idegen származású író a vezérük: Gvadányi és Dugonics, a peleskei nótárius és Etelka alkotója. Gyönge műveikben először arat sikert a külsőséges hazaiság. Szellemben a deákosok állanak hozzájuk legközelebb. Egyetlen kinagasló költőjük Virág Benedek. Vakmerően törik új szórendbe a nyelvet s tömörséget és hajlékonyságot adnak neki.

Új szellemi tartalmat a franciások hoznak, új költői formákat pedig a németesek. Ők a legművészibbek. Mint a középkorban az olasz, a 16. században az angol s a 17-ben a francia, most a német nép adja a legnagyobb költőket Európának. Minden irodalom a hatásuk alá kerül; nálunk ép a leggyökeresebb magyar írók.

KAZINCZY, AZ IRODALMI VEZÉR

A németes iskola vezére Kazinczy Ferenc. Goethe és Schiller az eszménye. De a világ minden hozzáférhető irodalma vonzza. Sorra fordítja a külföld remekeit, példájuktól várja a magyar költészet fölvirágzását. Tudatosan készül művészi pályájára. Főleg Goethe nemes „görög" eszményítését, formaszépségét szeretné meghonosítani.

Nem mindjárt kerül szembe élesen a hazai hagyománnyal. Korán érvényesül. II. József idején még ritka nálunk a német tudás. Kazinczyt főleg ez a készsége s szabadkőműves összeköttetése juttatja Felsőmagyarországon vezető állásba. Már ekkor megkezdődik irodalom-szervező hivatása. Művelt, nyájas, nagyjövőjű fiatalember, könnyen talál kapcsolatot minden író társával. Színvonalas folyóiratokat indít s rendkívüli gonddal fordít. Drámát és regényt. Egy Werther-ízű szabad átdolgozása országos siker.

A kalapos király halála kettétöri a pályáját. A Martinovics-féle összeesküvés miatt halálra ítélik. Kegyelmet kap, nehéz fogságra. Amint kissé emberibben bánnak vele, a börtönben is tovább dolgozik. Mikor kiszabadul, már edzve van minden megpróbáltatásra. Egy parányi zempléni falucskát, Széphalmot az ország szellemi középpontjává teszi. Rettenthetetlenül birdeti a megújhodást, s a forradalmi remület zsibbadásából lassan életre rázza nemzetét.

Roppant műgondja, kényes ízlése, fáradhatatlan levelezése irodalmi közvéleményt teremt. Egy nemzedék alatt velei mesterművek.

Legnagyobb tette, a nyelvújítás már a 19. század történetéhez tartozik. Saját műveivel belül marad a rokokó-klasszicizmus, az u. n. ampír korlátain, de haláláig (1831) ő az irodalom vezére.

Juhász Géza.

Ádámvölgyi prima tüzelőszén
olcsó, mert saját bányánkból származik
teljesen szagtalan, mindenfajta kályhában kitünően ég salakmentesen.
Kapható: Gabányi Utóda
Láng Miklós szén- és tüzifatelepén, Csapó-u. 28
Telefon 24—49

SAKK

14. SZ. SAKKFELADVÁNY

J. J. Rietveld.

Sötét: Kb5, Bf3, Ha5, Hd2, gy: a3, f7 (6).

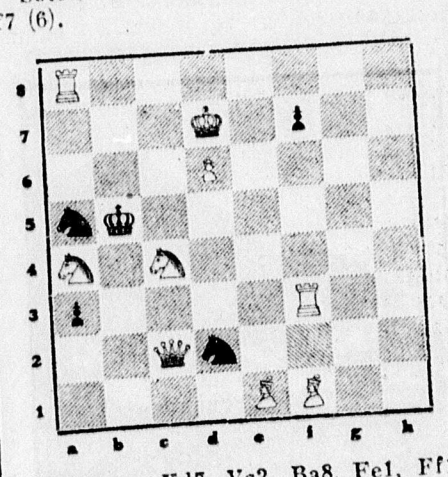

Világos: Kd7, Vc2, Ba8, Fe1, Ff1, Ha4, Hc4, gy: d6 (8).

Világos indul és 2 lépésben mattot ad.

14. SZÁMU JÁTSZMA
Vezércsel.
(Orthvelox-változat.)

Játszották levelezés útján az I. F. S. B. mestercsoportjában, 1937 február 22-től 1937 augusztus 9-ig.

Világos: Podolsky Géza, Szurdokpüspöki; Sötét: E. Löfguist, Upsala.

1. d4, d5. 2. c4, e6. 3. Hc3, Hf6. 4. Fg5, Hbd7. 5. e3, Fe7. 6. Hf3, 0—0. 7. Bc1, c6. 8. Fd3, dxc4. 9. Fxc4, Hfd5. 10. Fxe7, Vxe7. 11. 0—0, Hxc3. 12. Bxc3, e5. 13. Hxe5, Hxe5. 14. dxe5, Vxe5. 15. f4 (I.), Ve4? (II.). 16. Fb3! Fe6 (III.). 17. Fc2, Vb4. 18. f5! Vxb2. 19. Ve1!! (IV.), Fd5 (V.). 20. f6, Bfe8. 21. Vh4, h6. 22. Vg4, g6 (VI.). 23. Fxg6! Kh8! (egyetlen!). 24. Bxc2!! (VII.), Va3. 25. Fxf7, Vxe3†. 26. Kh1, Beg8. 27. Fxg8, Bxg8. 28. Ff4! Vxf4. 29. Bxf4, Kh7. 30. Bce2, Kg6. 31. Be7, Fxa2. 32. Bxb7, a5. 33 Bbc7! és sötét feladta.

Indokolt elhatározás, mert: 33.... Fd5 34. Bg4† kapcsolatban toronycsere és Bxc6 után posta portóra áldozni vétkes könnyelműség lenne.

(I.) Az orthodox vezércselnek általánosan ismert, — sokszor félreismert — hadállása.

(II.) Sötét bizonytalan útra téved, melynek elvesztő sikátorát Podolsky kitünően ismeri. A játszma külön pikantériája, hogy Löfguist gyanútlanul besétál ellenfele „házi" változatába. Ugyanazt a variánst választja, amelylyel Podolsky, mint sötét sokat és változó sikerrel kísérletezett. Az állás problémáit a szaksajtóban boncolgatta. (M. Sv. 1936. IX. sz.) Az I. F. S. B. 1935. évi versenyen remek játszmat nyert a svéd Carlsson ellen, de 1936-ban egész sorozat témajátszmát veszített a kitűnő debreceni leveleési játékossal, Brilla Sándorral szemben.

Biztos játékot adott a Maróczy által ajánlott 15.... Vf6! Pl.:

A) 16. e4, Fe6. 17. e5, Ve7. 18. Fxe6, fxe6! = vagy: 18. Fd3, f5. =

B) 16. f5! b5! 17. Fd3, Fb7. 18. Vf3. b4! 19. Bc4, a5. 20. b3, Bad8. 21. Fe4, Bd2! és sötét jobban áll. Maróczy—dr. NagyGéza, Debrecen 1928.

(III.) Egy dr. Dyckhoff—Schenk levelezési játszmában 16.... Vg6. 17. e4, Vxe4. 18. f5! b5. 19. f6! Fg4. 20. Vd6, Fh5. 21. Vg3! történt és sötét az egész játszmában vegetált.

(IV.) A fentebb hivatkozott Carlsson—Podolsky játszmában vérszegényen 19. Bc5? történt, amire sötét 19.... Fd5. 20. f6, g6. 21. e4, Vb4! után döntő fölénybe került. A szöveglépés után sötét helyzete problematikus.

(V.) Brilla ellen Podolsky 19.... Fxa2-tőt lépett, de 20. f6!! után minden játszmában zátonyra futott.

A) 20.... Bfd8. 21. Fxh7†, Kxh7. 22. Vh4†, Kg8. 23. Vg5, Kf8. 24. fxg†, Kg8. 25. Vh6, f5. 26. Vh8†, Kf7. 27. g8V†, Bxg8. 28. Bxf5†, Ke7. 29. Vf6†, Ke8. 30. Ve5†, Kd7. 31. Bd3†! és feladta.

B) 20.... Bfd8. 21. Fxh7†, Kf8. 22. Bc2, Vb3. 23. Bxa2, Vxa2. 24. Vb4† és matt három lépésben.

C) 20.... g6. 21. Vh4, Vc3. 22. Vh6, Vxf6. 23. Bxf6, Bcd8. 24. h4, Bd2. 25. h5, Bc2. 26. hxg, hxg. 27. Bf4, Bc4. 28. e4, Bc5. 29. Bh4, Bh5. 30. Bxh5, gxh5. 31. Vg5†, Kh8 32. Vh5† Kg7, 33. Vg5†, Kh7. 34. Vh4†, Kg7. 35. Vg3†, Kh7. 36. Va3!! feladta.

D) 23.... Bfd8. 24. h4, Bd2. 25. h5, Bxc2. 26. hxg, fxg. 27. Bxg6†, hxg. 28. Vxg6†, feladta.

(VI.) A valamivel jobb 22.... g5-re, 23. Vf5, Fe4. 24. Vh3, Vxc3. 25. Fxe4, Bxe4. 26. Vxh6 jön és a matt védhetetlen, — vagy: 24.... Kh7. 25. Vh5, Fg6. f6. Fxg6, fxg6. 27. Vg5, Vxc3. 28. Vd7† stb. vagy: 27.... Bad8. 28. Vg3, Bde8 (c7-et védi). 29. Vd6, stb.

(VII.) A point! Sötétnek a g2 pontra irányuló fenyegetése végkép megszünt s ezzel játszmája el is veszett. Egy skót levelező partner már itt feladta volna.

Ambrus Sándor.

A megfejtések beadásának határideje *péntek este 6 óra. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: SAKK.* Hetenként három díjat osztunk ki szorgalmas fejtőink között: 1 színházjegyet, 1 mozijegyet és 1 kötet könyvet. *Szelvényt mellékelni kötelező.*

Tudnivalók: Lapunk 31. számában megjelent 11. és 12. sz. Sakkfeladványok kulcslépései: Vb1 és Va4 voltak. Ezen a héten jutalmat nyertek: **Selényi Zoltán** (1 mozijegy), **Jablonkai Gábor** (1 színházjegy), **Varga Ferenc** (1 könyv). A színház és mozijegyet kérjük hétfőn fél 5—6 óra között a kiadóhivatal pénztáránál átvenni, mivel azok csak a hétfői előadásokra érvényesek.

14. SZÁMU SAKKSZELVÉNY

Név:

Pontos cím:

Kulcslépés:

Templomépítés

Irta: Zsendovics J.

(Folytatás.)

A másik puha kéz a templomban fonódik a mienkbe és a „holtomiglan-holtodiglan" bilincseli hozzánk. Szerelem a kötelékei, amely később férj-feleségi hűséggé nemesedik. Eljön, hogy puhára bélelje ki otthonunkat s egy életen át, nemessé, előkelővé, jóvá simogassa az élet küzdelmében elkérgesedő férfiszívet. Szervesen hozzá tartozik a férfi életéhez; ha hiányzik, nem teljes az élet. Az ilyen magában álló férfiről mondja Radványi:

„A puha kéz hiányzik életemből
S vagyok az élet sötét vándora
A céltalan, ki haza soh'sem ér
S akit belep az országút pora!"

A második puha kéz simogató munkájának két korszaka van: /gy praeludiuma, amikor a poesissel tele forró, férfi szívet a szerelem melegével végig simogatja s az ifjú úgy érzi, hogy benne kiegészülést talál az élete. Mátkaság ... mézeshetek ... házasság első éve ... Azután jön a hitvesi puha kéz második periódusa, igazi felmagasztosulása, amikor a férjét édesapává neveli s a kettőjük életét egyesítő kis ember lelkébe mint édesanya kezenyul bele. A „feleségem" gondolat, eltekintve attól, hogy felét jelenti örömömnek, bánatomnak, csak bimbó az életfáján, virágba csak akkor feslik, ha hozzájön a világ legszebb neve s lesz „gyermekeim édesanyja!"

Ettől kezdve lesz teljessé a férfi élete s a puha kéz fenségessé magasztosul.

Lám, a férfi útja: a puha kéztől a puha kézig. Bárcsak mindnyájan elég hittel s komoly akarással keresnénk s megtalálnák ezt a puha kezet.

3. Önmaga férfi képe, a harmadik az Isten templomában, amelyet művészi kidolgozásra mindannyiunk lelkébe helyezett az Isten. Életünkkel dolgozunk rajta.

Férfi ideált nem egyet festettek híres, neves festők vagy nevelők, csak úgy mint maga a történelem.

Az apostoli idők vértanui, a latin költők Mucius Sceola-i, Caesarjai, a középkor Bouilon Gottfriedjei, az ideálokat tisztelő hős lovagja, az angol félelem s gáncs nélküli korrekt gentlemanje történelem alkotta egész férfi tipusok. Hatalmas férfi genre képet fest inponálón, vonzón Foerster pedagogiai könyve Tóth Tihamér, könyvei mozaikjából kiemelkedő magyar fiu képe, a cserkészet áll. Egy a fontos! Hogy a fejlődő férfinak legyen férfi iedálja, legyen magasabb rendű gondolata önmagáról, legyen ambiciója önmagáért s hogy ne legyen önmagával túlságosan megelégedve. Mert aki jó önmagának úgy ahogy van, abból jobbat, szebbet, értékesebbet csinálni, alakitani már nem lehet. A nagyobbra törésnek fontos alapja, az elégedetlenség önmagunkkal.

Itt két ujabb gondolat kínálkozik. Szeretném, önmagunkban öntudattá tenni a tényt, hogy minden amit gondolunk, mondunk, akarunk és teszünk, része lesz az életüknek és egyéniségünknek. Az egyszer kimondott szó, jó vagy rossz alkotója lett az életemnek, önmagamnak s velem él az örökkévalóságban is. Minden jó, amit mondunk vagy teszünk, jobbá tesz bennünket is, minden rossz, rajtunk is ront valamit. Ezért van az, hogy minden megmozdulása akaratunknak, a végtelenségbe nyuló felelősségbe esik. Ezért nincs, nem létezhet „magát kitomboló ifjúság", aztán „megkomolyodott férfiúság", mert a kitombolt ifjú eltagadhatatlan része lesz a megkomolyodó férfinak s az a „komollyá vált férfi" sohasem tud szabadulni attól a zilált, gázolt lelkű ifjú benne élő, tovább élő emlékétől! Ha minden fiatal embernek öntudatában élne az a tény, hogy minden vágya, tette, gondolata s szava egy életre, rögtön s örökre elválaszthatatlan utitársává szegődik, kevesebb lenne az elpasszolt élet s több a boldog ember.

Hollywood legújabb felfedezettje. Margaret Tallichet filmsztár, ki a „jövő csillaga".

Mi a Nóbel-díj?

Az orvosi Nobel-díj bizottsága, a stockholmi Karolina Intézet, októberben egyhangulag és osztatlanul Szent-Györgyi Albert szegedi magyar orvosprofesszornak ítélte oda a világ legnagyobb díját és kitüntetését, az orvostudomány körén belül tett fontos fölfedezéseiért. Neve belevésődött máris minden magyar szívébe, tudatába. Ez a magyar név világszerte ismertté lett, nemcsak a tudományos körökben, — ahol már eddig is nagy tisztelettel és elismeréssel beszéltek róla, — hanem az izlandi halászkunyhótól az amerikai farmokig, a fokföldi gyémántbányák napszámosainak fabódéjától a tűzföldi indiánok szalmaviskójáig mindenhol, ahová a rádió hangja és a sajtó rotációspapírja eljut. Minden szerény hajlékban, melyet a kultúra belekapcsol az emberi szellem birodalmába, felfigyelnek személyére, munkájára — és kicsiny hazájára.

Amikor nemcsak a tudományos világ, hanem az egész magyarság örömünnepet ül, talán nem lesz érdektelen, ha röviden ismertetjük a Nobel-díj keletkezésének történetét.

A világ legnagyobb díját: a Nobel-díjat, *Alfred Nobel svéd feltaláló, végrendeletileg alapította.* Alfred Nobel 1833-ban született. 1842-ben szüleivel Szentpétervárra került és itt folytatta a Stockholmban megkezdett tanulmányait. Elméleti és gyakorlati kiképzést teljesen atyja laboratóriumában nyert, aki szintén feltaláló volt. Korán kezdett foglalkozni a nitroglicerin minél praktikusabb felhasználásával. Ezek a kísérletek a katasztrófák egész sorozata kísérletében mentek végbe és számos emberéletet követeltek áldozatul. 1863 október 14-én egy új robbanószert szabadalmaztatott, a nitroglicerin és a feketelőpor keverékét, amellyel tovább folytatta kísérleteit s amelyet egyre jobban tökéletesített. Nobelt, a legyilkosabb robbantószerek feltalálóját, az vezette, hogy a gyilkoló eszközök tökéletesítésétől inkább lehet várni az örök béke megteremtését, mint a békekongresszusok szószátyárkodó semmitevésétől. Amikor meggyőződött arról, hogy elgondolásai és tanulmányai nem küszöbölik ki a háború rémét, sőt még borzalmasabbá teszik azt, az a gondolat kezdte foglalkoztatni, hogy óriási vagyonát a világbéke előmozdítására adja.

Kozmopolita hajlamánál fogva arra az elhatározásra jutott, hogy a teendő alapítvány élvezői sorából ne zárjon ki senkit sem, akár skandináv, akár idegen, akár férfi vagy nő. A vagyon átöröklését jogtalannak tartotta és az ügyvédeket a jogi formalizmus parazitáinak nevezte. Ez indította az alapítvány megtételére és arra, hogy végrendeletét jogi szakértők véleményének megkérdezése nélkül irja meg. Alfred Nobel 1896 december 10-én halt meg és nemsokára sor került végrendelete felbontására és nyilvánosságra hozatalára is.

Összes vagyonát, — kivéve egyes személyek javára tett kisebb hagyományozásokat, — alapítványként kell kezelni, amelyek kamatait évenként díjként fel kell osztani azok között, akik az elmúlt évben az emberiségnek a legnagyobb hasznára voltak. A kamatokat, öt egyenlő részre osztva, a következőképpen kell kiadni: *az első* részt az kapja, aki a *fizika terén* a legfontosabb felfedezést, vagy találmányt tette; a *második* részt az kapja, aki a *fiziológia vagy orvostudomány* keretén belül a legfontosabb fölfedezést tette; a harmadik részt, az, aki az *irodalom terén*, ideális irányban a legkiválóbbat alkotta; a *negyedik részt* az, aki a *vegyészet* terén a legfontosabb fölfedezésre vagy találmányra jutott; és az utolsó részt, az, aki a népek testvérülése, vagy az állandó hadsereg eltörlése vagy csökkentése tekintetében és a békekongresszusok előmozdításában a legtöbbet, vagy a legjobbat cselekedte.

A fizikai és kémiai díjak kiosztásával a Svéd Tudományos Akadémiát, a fiziologiai vagy orvostudományi munkáért járóval a stockholmi Karolina-Intézetet, az irodalomért valóban a stockholmi Akadémiát és a békedíj előharcosainak jutalmazásával a norvég Storthing által választandó öttagú bizottságot bízta meg.

„*Határozott kívánságom*, — írja Nobel a végrendeletében, — *hogy a díj kiosztásánál a nemzetiségre semmiféle tekintettel lenni nem szabad, úgyhogy a díjat az erre legméltóbb kapja meg, akár skandináv, akár nem.*"

Az alapítvány teljes összege, — az alaptőkén kívül egyéb vagyonnal együtt, — *45,288.275.47 svéd* korona. Ennek évi kamataiból egy-egy díjra 160.000—170.000 jut évente. Ez az összeg 210.000 pengőt jelent.

Szent-Györgyi Albert professzor az első magyarországi magyar, aki a világ legnagyobb orvosi kitüntetésében részesült. Idáig is volt már három magyar származású Nobel-díjas tudósunk: Lénárt professzor, aki Pozsonyban született s aki 1905-ben a fizikai díj diesőségében részesült, de már akkor a heidelbergi egyetem tanára volt, amikor a nagy kitüntetés érte. Zsigmondy professzor ugyancsak külföldön működött már, amikor az ultramikroszkóp feltalálását a kémiai Nobel-díjjal honorálták 1925-ben. A harmadik Bárány Róbert tanár volt, aki a fül egyensúlyozó berendezésének felderítése körül szerzett halhatatlan érdemeiért kapta meg 1914-ben az orvosi Nobel-díjat.

1937-ben pedig Szent-György Albert végre magyarországi magyarnak szerezte meg a legnagyobb kitüntetést.

Az irodalmi Nobel-díjat még egyetlen magyar sem kapta meg, amelynek okát abban kell keresnünk, hogy nyelvünk ismeretlen a kultúrnemzetek előtt.

(boros.)

JOGOS AGGODALOM

— Miért égeted el az iskolai bizonyítványaidat?

— A kisfiam most tanul olvasni.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Panaszkodik

hogy nem tisztelik ma eléggé az öregeket, az időseket. Bizony, Asszonyom, ezt mi is látjuk, mi is tapasztaljuk. Udvariasságról alig van szó és a tisztelet lassan a multté lesz...

Szomorú, dermesztő valóság...

De mi mindjárt meg is fordíthatnánk ezt a panaszkodást, Asszonyom, még pedig azzal, hogy miért nem nevelik ma több tiszteletre és szeretetre éppen az idősebbek a gyermeket, a fiatalt...

Miért nem nevelik bele a mai ifjúságba azt, hogy több tiszteletet és szeretetet tanusítsanak az idősebbekkel szemben...

Ott, ahol pajtás a gyermek a családban, az a családon kívül se látja meg az idősebbekben a tiszteletre méltó kort elért embert.

Ahol az anya csak barátnője felnőtt leányának, ott nem várhatjuk azt, hogy ez a leány a családon kívül fogja majd tisztelni az idősebb korosztályt...

Asszonyom, nem a kor a hibás, hanem az ebben élő emberek. Nem a fiatalokban kell mindig keresni a hibát, de meg kell látni azt is, hogy kik nevelték ezt a hibás felfogást a mai fiatalokba. Nem lehet elfogódottan mindent a korra, a korszellemre kenni akkor, amikor ez a korszellem éppen olyan, amilyen ennek a kornak gyermekei tették...

Fájdalmas látvány, de éppen ezért kell megváltoztatni.

A gyermekből tegyenek ismét szülői fegyelem alatt álló gyermeket és ne pajtást.

A szülő találja meg a hangot és fegyelmet újra a gyermekéhez és fraternizáljon akkor, mikor már a gyermek régen túl van a szemtelenkedés határán is...

Ne akarják elhitetni a szülők, hogy ez a viselkedés eredeti, ötletes, mulatságos, mert ez a viselkedés már egyenlő a rosszul nevelt ember modortalanságával, amit ki kell irtani a fiatalság, első sorban a gyermekek lelkéből...

Akkor, majd csak akkor lehet panaszkodni, ha ebben az irányban minden elkövettek a szülők, ha visszaadják a gyermeknek a gyermekkort és megkövetelik, hogy szülővel, idősssel és minden felnőttel szemben emberi kötelességérzetből fakadó tisztelettel viselkedjenek...

Akkor majd kisül, hogy nem a korszellemben, de a korszellemet alakító emberekben van a hiba.

—=—

Világhirű Tokalon
Páris csoda hatásu kozmetikai készitményei főraktára:
Dr. Kondor István
Központi Drogériájában
városházépület.
Puder 1·30, krém 1·50-től
Viszonteladóknak gyári ár!

Kabátot, Ruhát
Schreiber Adolfnál
vegyen Ferenc József út 19.
HOL:
Női télikabát szőrmegalérral P 27.—, 30.—, 35.—
Női télikabát Diagonál szövet, Crepdesin bélés, szőrmegallérral P 40.—, 45.—, 50.—
Női télikabát különleges model fason szőrmével P 60.—, 70.—
Női ruha szövetből, divatszinekben P 16.—, 18.—, 20.—
Női reklám alj több szinben 3.98
Női szövet alj, finom kivitel P 6.50, 7.50, 8.50
Női kötött bluz Ia. minőség 5.80
Harisnyák, kesztyük, kombinék olcsó árban.
Takarékosság bevásárlási üzlete.

Téli burgonyakészletünk kezelése

A burgonyánál a szokottnál is fontosabb a kifogástalan minőségű áru megválasztása. Jó háziasszonynak fel kell ismerni a rendelkezésre álló — nem egyszer selejtes — áru között azt, amelyik fogyasztásra, raktározásra a legalkalmasabb. Jó minőségű burgonya jellegzetes ismertetőjelei a következők: héja feszes, meglehetős vastag, egyenletes színű, apró, finom mélyedésekkel barázdált, rügyei mélyen ülők. Ha jófajta, lisztes burgonyát nyersen kettévágunk s a részeket egymáshoz dörzsöljük, úgy a metszési felületen könnyű hab képződik. Általában korai burgonyafajták teleltetésre nem alkalmasak.

Raktározás szempontjából elsőrendűen fontos továbbá, hogy a burgonya kiszedése száraz időben történjék. (Nedves esztendők termése rendszerint hamarébb romlik.) Kiszedés után a termést nem visszük azonnal pincébe, hanem előbb fapadozatú helyiségben kiteregetjük, hogy kellőleg megszikkadjon. Megfelelő száraz, szellős, hűvös pincében a burgonya télen át alig 5 százalékot veszit súlyából s hibátlan, fiatalos, feszeshéjú marad. Túlmagas hőmérsékletű és nedves helyiségben viszont tetemes a súlyveszteség s a bomlás, sarjadzás hamarosan megindul. Általában olyan pincehőmérséklet kívánatos, amely nem sülyed +3—4 C. fok alá, mert ennél hidegebb helyen a burgonya édeskés izt kap, —3 C. fokon pedig megfagy. Ha pincénk túl nedves volna, úgy friss, oltatlan meszet helyezünk el benne, amely a levegő túlzott páratartalmát elvonja.

A pincébe hordott burgonyát leghelyesebb fapadokra vagy u. n. burgonyaládákba helyezni. Ha azonban ezek híján a földre töltjük készletünket, úgy fagykár és rothadás ellensúlyozására kő- vagy cementpadozatú helyiségekben zsákdarabokat vagy szalmaréteget helyezünk alája. Minden esetben ügyelünk arra, hogy a gumókat 80 cm-nél magasabb rétegben ne halmozzuk fel.

Burgonyakészletünket a raktározási idény alatt rendszeres időközökben átvizsgáljuk s a bomlásnak indult példányokat kiselejtezzük. A csirahajtásokat azonban nem helyes letépni, mert úgysem érünk célt vele s a gumók héját könnyen megsérthetjük.

Néhány szót szólunk végül a helytelenül raktározott, nem tökéletes áru megjavításáról. Egyik leggyakoribb hibája a teleltett burgonyának, hogy kelletlen, édeskés izt kap. És pedig azért, mert túlhideg, fagypont körüli hőmérsékletű helyiségben raktároztuk el, holott tudnivaló, hogy ezen a hőfokon bizonyos élettani és vegyi folyamatok eredményeként, cukor halmozódik fel a gumókban. Ha a burgonya nem fagyott meg teljesen, úgy élvezhetővé tehetjük oly módon, hogy párnapra 20—30 C. fokú helyiségbe teszszük, amely hőfokon a gumókban képződött túlzott cukortartalom ismét a normálisra csökken. Teljesen megfagyott áruval óvatosabban kell bánni, csak fokozatosan szabad felengednie. Kisebb mennyiségű fagyos gumót meg javíthatunk úgyis, hogy hideg vízbe rakjuk, melybe egy marék sót tettünk. Fonnyadt árut felfrissítés céljából használat előtt egy éjszakára hideg vízbe áztatjuk.

—=—

Heti étlap

Vasárnap. Délben: Velőkockaleves, párolt vadkacsa almapürével, Meinl-féle egri vörösbor, Linzi-torta(1), Meinl-fekete. Vacsora: Meinl-tea, vajas kenyér, Meinl-féle dobozos pisztráng, Meinl-féle aprósütemény.

Hétfő. Délben: Borjubecsináltleves, marhanyelv ecetes tormával és pirított burgonyával, dióstekercs(2), Meinl-fekete. Vacsora: Csirkekrokett tökfőzelékkel, szalámisajt.

Kedd. Délben: Gombaleves, sertéscomb firenzei módra(3), gesztenyepudding csokoládé öntettel, Meinl-fekete. Vacsora: Húsos-pite, mandarin, Pálpusztai.

Szerda. Délben: Paradicsomleves rizzsel, tüzdelt őzfilé saját levében burgonyagombócokkal, mixed-plicles, vajaspogácsa, Meinl-fekete. Este: Füstölt malacnyelv hidegen, tartármártással, Meinl-tea, cakes, gyümölcs.

Csütörtök. Délben: Kaszásleves(4), borjuvesés kalarábéfőzelékkel, dióskenyér(5), Meinl-féle Badacsonyi bor, Meinl-fekete. Este: Örmény piláf(6), füge, alma.

Péntek. Karfiol leves, rántott ponty vegyes salátával, burgonya metélt mákkal, Meinl-fekete. Este Majonnézes halsaláta, Meinl-tea, kirántott emmentáli.

Szombat. Délben: Vörös borleves, Irish-stew(7), darapudding, Meinl-fekete. Este: Sonkás-omlette, gyümölcs.

(1) **Valódi Linzitorta.** 25 dkg. vajat annyi lisztet, cukrot és őrölt mandulát, késhegyni fahéjjal, 2 szem tört szegfűszeggel, 1 egész tojással és kevés rummal a deszkán jól összedolgozunk. Három részre osztjuk, egy részét a tortaformába nyomkodjuk, megkenjük málnaizzel és a tészta harmadik részéből rácsot készítünk a tetejére. Lassú tűznél jól kisütjük, nehogy szalonnás maradjon a közepe. Vaniliáscukorral meghintjük a tetejét.

(2) **Dióstekercs.** Két réteslapot egymásmellé teszünk deszkára. Szokás szerint készítünk diótölteléket és ezzel egyenletesen megkenjük a lapokat. Felsodorjuk előbb az egyiket, aztán folytatólag rá a másikat. A tekercset forró sütőben szép pirosra sütjük, vaniliáscukorral meghintjük és 2 ujjnyi vastag szeletekre vágjuk.

(3) **Sertéscomb firenzei módra.** A sertéscombot nem egészen puhára sütjük, deszkán vékonyan felszeleteljük, tűzálló tálban, dülten jól egymásra tolva, az egészet bevonjuk kész sűrű almapürével, a tetejét sürűn meghintjük morzsával, a hús levével és tejfellel leöntjük, kevés víz hozzáadásával a sütőben puhára pároljuk.

Modern
egyéni és estélyi
FRIZURA
kreációk
Mink hölgyfodrásznál
Hatvan ucca 6.

(4) **Kaszásleves.** Sonka vagy füstölthús levét zöldséggel, félfej hagymával (héjastól) addig főzünk, míg a zöldség megpuhult. A hagymát eltávolítjuk, a többit áttörjük, újra felfőzzük, pirított kenyérszeletkékkel a levestálban elhabart tejfeles tojásra öntjük.

(5) **Dióskenyér.** 7 tojás habját félig kikeverjük, azután 25 dkg. porcukorral tovább keverjük, míg a hab a cukrot teljesen felszívta. 12 dkg. darabokratört diót és 13 dkg. lisztet hozzáadva elkeverjük. Kikent, kilisztezett püspökkenyérformában lassú tűznél sütjük, vékonyan felszeleteljük. Szárazon teához is jó, déli tésztának kávéval tálaljuk.

(6) **Örmény piláf.** 1 kiló birkahust zsírjától megtisztítunk, egyenlő kockákra vágjuk, forró zsírban gombával és hagymával együtt megpirítjuk, felengedjük vízzel és puhára pároljuk. Félkiló rizst megmosunk és zsíron világossárgára pirítjuk, vagdalt petrezselyemzöldjét adunk hozzá és a majdnem puha húsra tesszük, mellyel paradicsom hozzáadásával fedő alatt puhára pároljuk. Reszelt sajttal meghintve, forrón tálaljuk.

(7) **Irish-stew.** 2 drb. hagymát, 2 sárgarépát, fél zellert karikára vágunk, 1 kiló kicsontozott birkahúst vékony szeletekre vágunk, félkiló nyers hámozott burgonyát karikára vágunk és az egészet egy kanál zsírral lábasba soronkint lerakjuk. Másfél liter vizet ráöntünk, letakarjuk és fedő alatt 2 óra hosszat pároljuk. Ezalatt a burgonya szét fő és a hús teljesen felitta a levét. Forrón tálalható.

Divattanács

Nincs ok az elkeseredésre. Az idei divat a tavalyi ruhák átalakítására a legnagyobb lehetőségeket kínálja. Kevés, de megfelelő anyag hozzáadásával ujjá varázsolhatjuk unalomig elviselt ruhánkat. Néhány színes csik beállítása a fekete délutáni ruha derekába, elütő színű ujjak és öv, egy gyönggyel vagy színes fonállal kihímezett kabátka, ötletes gallérok, zsabók felfrissítik és előnyösen kiegészítik hiányos garderobunkat. Egy jó ötlet, hozzá kevés új anyag, kitűnő házivarrónő: és nincs olyan szigorú barátnő, aki felismerje tavalyi ruhánkat.

Asszonyom, fekete délutáni ruhájának nyakkivágásához el ne felejtse odatüzni finom kivitelű, lehetőleg téglalap alakú, trassz melltűjét.

Télikabátunk szőrmézését, amennyiben rókák és nerzek nem állnak rendelkezésünkre, olcsón és ízlésesen megoldhatjuk prém csíkozással. Erre a diszitésre legalkalmasabb a perzsa, perzsaláb és nutria. Finoman és fiatalosan hatnak még a lapos prémekből készült kis fekvő gallérok.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Hogy honnan

reszed ezt a keserű hangot, nem tudom, mindenesetre szeretném azonban megtudni, mert ennek a te korodban semmi helye ninesen. Sőt semmi oka sines. Szeretném azt hinni, hogy az egész amolyan affektálás, nagyoskodás. Ez volna a legszerencsésebb hiedelem részemről, mert te még ott tartasz, hogy nem szégyen, ha itt, ott utánzásba esel, de ezt az utánzást nagyon jól válogasd meg, mert az utánzásból könnyen rossz szokás is lehet...

A nagyok példája ragadós, de arra ügyelni kell, hogy a jó példa ragadjon reánk csupán, mert a rossz példa se ritkaság ám . . .

Ha jó van, akkor miért kell a roszszat választani.

Okos ember megválogatja egész élete minden megnyilvánulását, összehasonlításokat végez, terveket sző és és ezekben az összehasonlításokban és tervekben csupán arra ügyel, hogy a legjobb legyen minden, aminek hasznát veheti, amiből testi és lelki épülése származhat . . .

Miért teszed te pont ennek az ellenkezőjét.

Miért látod meg első sorban azt, ami sötét és szomorú.

Miért akarsz te több gondot a nyakadba szedni, mint amennyit már amúgy is szab annak idején mindenkire az élet . . .

A te korodban kacagás és mosolygás az élet.

A te korodban nem lehet borongós bánat úr fölötted még akkor se, ha pillanatnyilag úgy látszik, hogy elborult az ég.

Hát hogy képzeled te el a jövendődet, ha már most megkezded a töprengést. Vagy pedig rágódik valami titkos bánat a szíveden, amit még nekünk se mertél elárulni. Hát rendben van, nekük nem mondtad el, de mondd el sürgősen az édesapádnak, édesanyádnak.

Haladéktalanul.

Még most azonnal . . .

Hidd el, hogy mindjárt derűsebb lesz az ég és menten elszáll a borongás a lelkedből. Ne hagyd, hogy a szú rágja szíved örümgyökerét, ess át a titok feltárásán, ha kellemetlen is, hiszen édes szüleidnél bizalmasabb emberekre amúgy se találhatsz soha . . .

És a feltárt titkos bánat után tégy fogadalmat, hogy ott, ahol ilyen bánatok és titkok teremnek, ahol ilyen keserű hangulatok születnek, neked a jövőben semmi helyed ninesen . . .

Tánciskola

Elsuhanó párok, édes tánczene,
Mintha a mesékből tündér intene,
Ide-oda zsongná bűvös, szép dalát,
S igézve követnék csábító szavát.

Reggel? könyv a kézben — mindenik diák
Este? hölgy s gavallér s szívét járja át
Öntudatlanul még a jövő köde,
Rózsaszínű fényben álmok özöne.

Ma még Manci néni az irányító
Holnap már az Élet, a szép s kábító.
Hol van tőlük még a csúf holnapután,
Amelyben elkopik ifjú és leány.

Most élik a multat, a szépet s csodást
Mely előre küldi messze a varázst
Aranysugárt vonva fehér fejekre
— S öreg ajkról száll majd szép multról mese.

Aba Ildikó
gimn. IV. o. tan. Svetits.

Két kínai mese

Elmeséli: **Lili néni.**

I.

Volt egyszer egy ember meg egy asszony s azoknak egy gyűrűjük. Ez a szerencsegyűrű volt s akinek ez birtokában lehetett, annak mindig volt mit ennie. De ez az ember meg az asszony nem tudták ezt s egyszer eladták a gyűrűt. De alighogy odaadták, napról-napra rosszabbúl ment a dolguk, egyre nagyobb nyomorba jutottak s végül már azt sem tudták, honnan vegyenek száraz kenyérre valót. A kutyának meg a macskának, amelyek a házban éltek, szintén alig jutott étel, összeült hát a két állat és azon tanakodtak, mit kellene tenni.

— Vissza kell szereznünk a gyűrűt! — jelentette ki végül a kutya.

— Igen ám, — felelte a macska, — de azt egy jól bezárt szekrényben őrzik.

— Nem baj, — mondta a kutya, — te majd fogsz egy egeret és megmondod neki, hogy rágja át a szekrény falát és hozza ki belőle a gyűrűt. Ijeszd meg, hogy különben megeszed, akkor majd engedelmeskedik neked.

Tetszett a tanács a macskának s hamarosan fogott is egy egeret. El is indult vele a ház felé, ahol a szekrény állt, amelyben a gyűrű volt; a kutya meg ballagott utánuk.

Egyszerre csak egy nagy folyóhoz értek; s mivel a macska nem tudott úszni, a kutya a hátára vette és átúszta vele a folyót. A macska odavitte az egeret a házhoz, amelyben a szekrény állott. Az egér kirágta a szekrényt, amelyben a gyűrűt tartották. Ki is hozta a gyűrűt, odaadta a macskának, aztán elszaladt és örült, hogy ép bőrrel menekül.

A macska szájába vette a gyűrűt s megindultak visszafelé. A folyóparton a kutya türelmesen megállt, hátára vette a macskát és átuszott vele a vizen. A túlsó parton letette, aztán sietve indultak mind a ketten, hogy minél előbb a gazdájuk kezébe tehessék a visszaszerzett szerencsegyűrűt.

Persze, csakhogy a kutya úszni tudott, de a macska meg mászni; s bizony ő sohasem vette hátára a kutyát! Hanem ahol a kutya megkerült egy házat, ott a macska egyszerűen felmászott s a tetőre, a másik oldalon meg le s tovább ment.

Igy aztán sokkal hamarább ért haza, mint a kutya s átadta gazdájának a gyűrűt.

— Derék állat ez a macska, — szólt feleségéhez a gazda, — csakugyan meg érdemli, hogy itt tartsuk a házban s ápoljuk, mint a saját gyermekünket.

Mikor végül fáradtan megérkezett a kutya is, megszidták szegényt, amiért csatangol, ahelyett, hogy a macskának segített volna a gyűrűt hazahozni. A macska meg hallgatta a beszédet s dorombolt a tűz mellett, de nem szólt egyet sem a kutya érdekében.

Erre megharagudott a kutya és ráugrott a macskára, de az elmenekült előle. Azóta halálos ellensége a macskának a kutya és el nem megy mellette, hogy meg ne kergesse.

II.

Volt egyszer három nővér. A legidősebbik egy orvoshoz ment feleségül, a középsőnek egy tudós lett a férje, a harmadik meg — pedig ő volt a legszebb és legokosabb — egy földművest választott.

Boldogan is élt a férjével, csak a két nővére meg azoknak a férjei nem szívelhették sehogysem a sógorukat.

Mikor egyszer valamennyien összegyűltek a lányok szüleinél s megkínálták őket süteménnyel és borral, az orvos meg a tudós mindenáron csúfot akartak űzni sógorukból.

Azt mondták hát, hogy ez a poharazgatás igen unalmas ilyen módon; inkább úgy kellene csinálni, hogy mindenki faragjon egy verset. Benne legyen ez a négy szó: „levegő, föld, asztal, szoba" és rímeljen is, meg értelme is legyen. Akié a legrosszabb vers, az három pohár bort köteles kinni egymásután.

Az első, aki megszólalt, az orvos volt:

A légben száll a sasmadár,
Földön legel a birkanyáj.
Az asztalon, ha kedvem tartja, írhatok,
Szolgáló mossa szobámban az ablakot.

Másodiknak a tudós mondta el a mondókáját:

Galamb repül a légen át,
Földön a vad ütött tanyát.
Irat hever az ember íróasztalán.
Kitakarítja szobámat a szobalány.

Most a földműves következett volna, de az csak húzódozott, vonakodott, a többiek meg annál jobban noszogatták. Végül nem tudta magát kivonni a játék alól, szegény, hát felállt és nyögve, akadozva, szégyenkezve kidadogott négy sort:

A levegőben — ólomgolyó repül
A földön — lopakodik a tigris.
Az asztalon hever — az olló.
A szobába behívom — a bérest.

— Pompás! Ragyogó! — kacagtak a sógorai. — Nagyszerű költő lett volna belőled! Hiszen ezt nemcsak hogy rímbe nem szedted, de még értelme sincs! Az ólomgolyó nem madár, hogy repüljön és ugyan mi keresni valója van a béresnek a szobában! Az istállóban van a helye meg az udvaron! Semmi értelme az egésznek!

— Dehogynem! — sietett az ura védelmére a legifjabb nővér, aki eddig a függöny mögül hallgatta a kötődést. Van annak értelme, csak ti nem vagytok elég okosak hozzá:

— Az ólomgolyó a levegőben megöli a ti madaraitokat; a tigris felfalja a birkanyájat csakúgy, mint az erdő apró vadjait. Az olló az asztalon éppen alkalmas lesz szétszabdalni a ti tudós irataitokat, ujságtokat, könyveteket; a béreslegény pedig — nos, Istenem, a béres majd válogathat, hogy a szolgálót, vagy a szobaleányt vegye-e feleségül!

— Jól beszéltél, sógorasszony! — adta meg magát az orvos — igazad nincs más hátra, mint hogy mi igyuk meg a három pohár bort. Az uradat meg nem bántjuk többé. Egy családban elég, ha az egyik embernek van esze!

Az én cicám

Az állatok közül nagyon szeretem a macskát.

Az én cicám két éves, szürke-fehér színű sárga foltokkal. Kis pisze orra, szép hosszú bajussza és hamis szeme van. Mikor látja, hogy jó hangulatban vagyok, szinte mosolvogna s nagyokat pislant, mintha örülne az én jókedvemnek. Ilyenkor aztán tanítgatom különféle ügyességekre. Ilyenkor bizony sokszor alaposan elfárad s akkor az ölembe veszem, hogy pihenjen. — Amíg én kézimunkázom, addig ő mesél az ő nyelvén sok-sok szépet, amit azonban nem értek meg, csak sejtem, hogy engem akar szórakoztatni.

De nemcsak azt érti meg, hogy szomorú vagy vídám vagyok-e, hanem ha mondok neki valamit, szót fogad. Ha az asztalon van a tej vagy a hús, nem mer hozzányulni, mert látja, hogy nem az ő tányérjában van az. Nem csinál sok kárt, csak néha lekaparja az ajtóról a festéket, de szegény kénytelen, mert a nyávogását nem halljuk meg, ha be akar jönni a szobába és így már csak szeretetből is megbocsátjuk neki ezt.

Farkas Margit.

A magyar paraszt

Mikor a magyar parasztról írok, hazám egyszerű, becsületes, munkás, földműves népére gondolok.

Ez a magyar paraszt közepes nagyságú, barna bőrű ember. Keze, melyvel az eke szarvát fogja, megkérgesedett. Homlokán mély barázdákat szánt a gond. Vajjon miből vesz kis csizmát a gond, Vajjon miből vesz kis csizmát a Jancsinak, kendőt a Juliskának? Mint a föld népe az időjárás szeszélyétől függ a kenyere, ezért vallásos, templombajáró. Ennek következménye, hogy előljáróit tiszteli, becsüli. Nyilt, egyenes az esze. Az ifjúság szilaj, de az öregje nyugodt megfontolással végzi dolgát. Nem irigy, nem kívánja a másét, de a magáét sem hagyja. Mint katona a legkitűnőbb. Fegyelmezett, józan, a parancsnak engedelmeskedő. De sohasem érzi magát szolgának és azt sem tűri, hogy más bántsa az önérzetét. Érzelmeit szereti dalba önteni. Munka közben is dalol, dalol akkor is, ha harcba készül. Ott bátran ontja vérét és kockáztatja életét szülőföldjéért. Minden rög drága kincs neki. A magyar paraszt a nemzet jövője.

Végtelen nagyra becsülöm és tisztelem parasztságunkat. Nélküle kevesebé érne a nemzet. A szörnyű trianoni igazságtalanság után a nemzeti újjászületést a magyar paraszttól várhatjuk.

Mayer Noémi.

Sündisznó

A sündisznónak lába négy.
Ne kérdezd tőle: Hová mégy?
Maga sem tudja. Érdekes,
Mindenütt bogarat keres.

Ha meglát egyet, mint a szél,
Rohan s a bogárhoz ér.
Bekapja. Éles kis foga
Ropogtat, mint máskor soha.

A sündisznó tüskéje száz.
Ha hozzányulsz, hát jól vigyázz.
Megszúrja könnyen a kezed
Őt símogatni nem lehet.

De ha látja, hogy szeretik,
És mogyoróval etetik,
Tüskéjét nem borzolja fel.
Elébed fut, megáll, figyel.

De nemcsak a kis állat él
A tüske fegyverrel, ha fél.
Mindenki tüskét rejteget
S akkor dobja el magától,
Ha szeretik, ha már lehet

Két fegyenc kalandos módon megszökött az ördögszigetről, de elfogták őket és visszaszállították a szigetre.

Bostonban kutyakiállítás volt. Öt kéthónapos kis buldoggot, melyek egy fajtából valók, alaposan megfürösztztték és a képen látható módon szárították őket.

Az én édesapám

El-elnézem édesapám magas, redős homlokát, fényes fekete haját, amely halántékán már őszülni kezd, jóságos, fáradt szemét, erős vonalú száját. Szomorúan látom, hogy arcán mind mélyebb-mélyebb barázdákat szánt a gond, vonásait megkeményíti az élettel vívott küzdelem.

A vad hajszában, melyet a kenyér után folytat, elvesztette arcának derűs kifejezését és helyét a szigor foglalta el. Ez csak akkor enyhül át derüs mosolyba, ha gyermekeire néz. Szürke ruhájában, fényes fekete cipőjében, vagy télen csizmájában kimért léptekkel jár az utcán.

Külseje szinte visszatükrözi azt az egyenességet, becsületességet, ami fő jellemvonása az édesapámnak. Bátor, semmitől vissza nem riadó lelkével, mint kőszirt áll ellent az élet viharos ostromának.

Életének rengeteg állomása volt már, de mindenütt csak emberfeletti munka árán tudta családját felszínen tartani. És most, amikor betegen, megtörten elérte 45. életévét és annyira megérdemelné a pihenést, most sincs egy perce sem, amikor ne nyomná lelkét a gond, vagy bánat.

Korán reggel felkel — sokszor láztól piros arccal — és csak későn este fekszik le ismét, fáradtan, egy napi megfeszített robot után. Soha nem lankadó szorgalommal küzd értünk. Nyolc embernek Isten után vára, védelmezője. Ha közelében vagyunk erőt vesz rajtunk az a jóleső biztonságérzet, amelyet csak olyan ember mellett érezünk, aki minket legjobban, legönzetlenebbül szeret a világon.

Ilyen ember az én édesapám. Ha ránézek büszkeség tölt el és hálásan csókolom meg jóságos, dolgos kezét.

Scher Ibolya,
Női Felső Ker. Isk. I. B. évf.

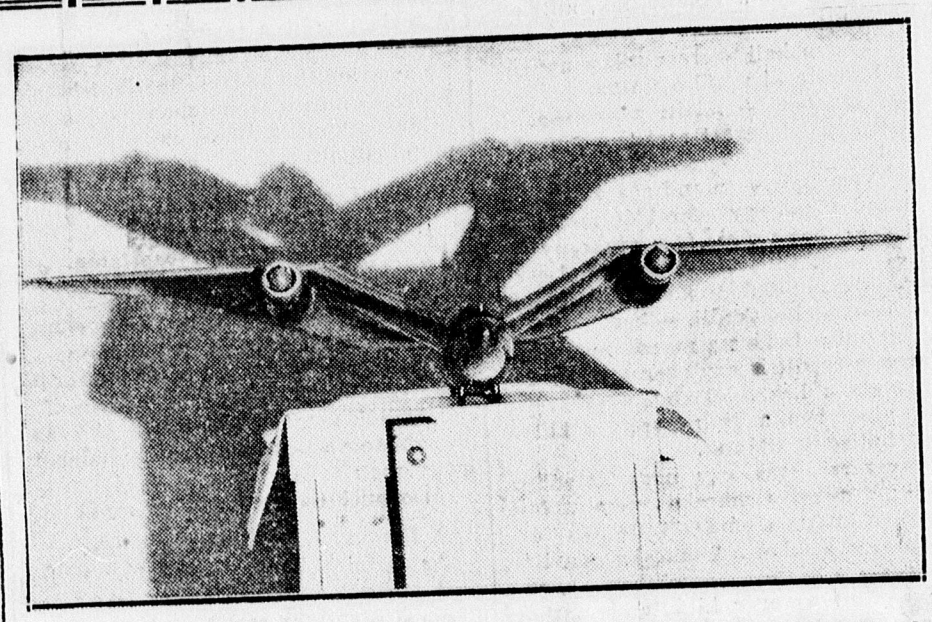

A legújabb tipusu angol repülőgép modellje, amelynek összeállítását és szerkezetét a legnagyobb titokban tartják.

Debrecentől Miskolcig

Bináth Éva I. B. ker. isk. tan.

Végre elérkezett a várva-várt vakáció. Robog velem a vonat Miskolc felé.

Debrecen határát elhagyva előtűnik a magyar pusztaság. De ez nem kopár, sík terület, hanem az áldott magyar buza jó termőföldje. Itt-ott csoportokban látszik a nyáj, a gulya, a ménes. A kis pulik alig győzik összeterelni a rengeteg állatot. De mi ez? Már nem szaladnak a fák, nem tűnik el a gulya, ménes... Megállt a vonat. A kis állomáson idegen arcok. Már alig várom, hogy tovább rohanjon a végtelen rónaságon. Végtelennek gondoltam a pipacsokkal, búzavirágokkal övezett Alföldet. De ott, távolból valami különösen szép, kék szín tűnik elő. A tokaji hegysor. Még csak puszta kékséget látni, de már elővillan a kis falu templomtornya és a hegy lábánál, mint egy kis ezüst szalag, a Tisza folydogál. Ezt a szép vidéket meg kell örökíteni. Munkába lép a kis fényképezőgép. Egy pillanat és a hegy a lemezre került. Nem messze innen már aratnak. A hullámzó búzatenger pillanatok alatt eltünik az aratók kaszája nyomán. Víg énekszó mellett rakják egymásra a kévéket. A vonat ismét megállt. Eltüntek a gyönyörű képek. Miskolcon vagyunk.

Boldogan csókolom meg testvéremet és igéretet kértem és kaptam arra, hogy nem csak látni fogom a miskolci hegyeket, hanem a csodaszép kilátóból is gyönyörködni fogok a körülötte elterülő vidéken.

A híres regény

Ezt a kis történetet apukától hallottam, akkor történt meg, amikor még ő is iskolába járt.

Egyik magyar órán a tanár úr kiadta a rendeletet, hogy a következő órára mindenki olvassa el valamelyik neves író egyik híres regényét. Pl. Jókaitól az „Arany ember"-t vagy „A fekete gyémántok"-at.

Elérkezett a magyar óra, melyen be kellett számolni az olvasottakról. A tanár úr végig nézett az osztályon és megakadt a szeme egy kis fiun, aki az előtte ülő háta mögé bujt, hogy valahogy fel ne szólítsák. De a tanár úr éles szeme észre vette és felszólította.

— No, Pali — kérdezte tőle — olvastál-e regényt?

— Olvastam, tanár úr kérem — felelte a kérdezett.

— Címe? — ostromolta tovább a tanár úr.

— Rózsa Sándor! — vágta ki büszkén a kis fiú.

— Ró-zsa Sán-dor?! — kérdezte a magyar nyelv jeles oktatója, de úgy, mint aki nem akar hinni a fülének.

Az elképedés első pillanatában egy párszor végig simította szürkülő haját, aztán belevágta magát öblös karosszékébe s végül pedig — mikor egy kissé már magához tért nevetni kezdett. Az osztály erre nekibátorodva követte a jó példát. Nevetett mindenki, még a nap is az égen s a virágok is az intézet kertjében, nevessünk hát mi is.

Harró Margit,
Dóci gimn. III. o. tan.

Szilveszter Szoboszlón

Zimankós téli délután van. A máskor kihalt, varjak károgására is visszhangzó utca most gyermekekkel van tele. Az egyik kezében karikást tart, a másiknak nyakába van kötve egy kolomp, vidáman igyekeznek a piac felé. Kövessük mi is őket.

A főtéren már emberek sokasága tolong s mikor a kivilágított toronyban harangozni kezdenek, fülsiketítő lárma, csergetés, kolompolás támad.

A csillagszórók százai mint egy-egy pillanatra feltűnő üstökös repülnek s hullanak alá. Mások az ostorok végére erősítik őket s forgatva tűzkígyókká változnak át. A merészebbek nem érik be ezzel, hanem petróleumot vesznek szájukba s meggyujtva kifújják.

De miért van e gyülekezés? Egyszerű a magyarázat, régen a törökvilágban Szoboszló népét bekerítették, a maroknyi élelmiszerben is fogytán lévő nép egy nagyszerű ötlettel mentette meg magát. Éktelen lármát csaptak, mire a törökök azt hitték, hatalmas sereg van a falak mögött s jobbnak látták elrobogni. Ennek az emléke ma is él.

Fél óra mulva a harangok elhallgatnak, a zsivaj lassanként szünni kezd s már csak egy-egy távoli kutyaugatás hallatszik.

Kiss Irén,
Női Felső Ker. Isk. I. B. évf.

Imre bácsi postája

Kedves Imre bácsi!

Itt küldök megint egy kis irást. Ha jó, akkor tessék szíves lenni közölni a „Gyermekek Debreczenjé"-ben. Ne tessék haragudni, hogy ilyen soká jelentkezek, de mostanában sok volt a tanulni valóm, meg aztán gondolatom sem volt.

Nekem nagy bajom, hogy nehezen találom meg azt a témát, ami kedvemre való. Üdvözlettel Harró Margit Dóci gimn. III. oszt. tan.

E heti könyvjutalmat **Kiss Irén, Bináth Éva** és **Scher Ibolya** nyerték. — Könyvjutalmukat átvehetik lapunk kiadóhivatalában szerdán délután 4—5 óra között.

Legolcsóbb
füszer és gyarmatáru
beszerzési forrás
Grünberger és Glück
füszer és gyarmatáru nagykereskedés
Debrecen, Csapó u. 18. szám.
Telefon 24-75.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

Egy-két ravasz sor is akad

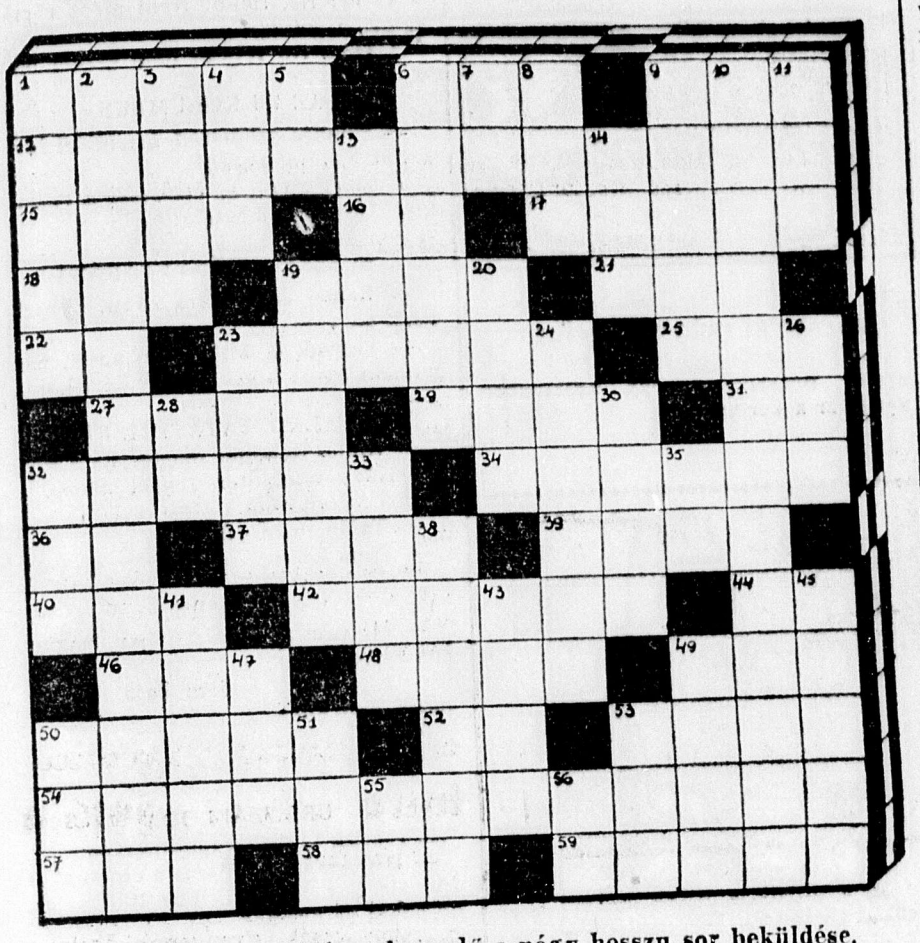

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszu sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Kíván, akar.
6. Kerek szám.
9. Légy üdvözölve!
12. Orosz regényíró.
15. Magyar város.
16. Lejegyez.
17. Kis csirkéi vannak.
18. Kereszttel emelt zenei hang.
19. Vissza: igecsalád.
21. Kérdőszó.
22. A jószívű igéje.
23. Királyháza (?????!!!!).
25. Méhlakás.
27. Nyaral.
29. Izes, cukros.
31. A molybdän vegyjele.
32. Exotikus állat.
34. Beszél a tenger (?????!!).
36. A kertben van elfoglalva.
37. Női név.
39. Vissza: pl. piros.
40. Szerb.
42. 400—402 között Itá[illegible]a megszállva.
44. Képző: -ve párja.
46. Időhatározó.
48. Díszes.
49. Arab főnök neve előtt áll ez a szócska.
50. Tisztít.
52. Bárány — románul. (Tessék beírni: oi!)
53. Magyar szobrász. (Búsuló juhász.)
54. Iskolatipus.
57. Olk.
58. Női név.
59. Állati lakóház.

Függőleges sorok:

1. Görög betű.
2. Az első magyar nyomdász (1781—1844), a nagyenyedi nyomda felállítója.
3. Görög hadisten.
4. Jöjj velem!
5. T. S.
6. Nyalánk.
7. Papirmérték.
8. Zsák — á nélkül.
9. Művészeti tanulmányok.
10. Delej (?????!!).
11. Ez nagyszerű — népiesen.
13. Német kikötőváros.
14. Vissza: nem is visz!
19. Konyhanövény.
20. Szintén — latinul.
23. Gesztenyéből készül.
24. Szépségéről híres ifjú [illegible] mitológiában.
26. Nap — latinul.
28. 501 — Rómában.
30. A népdal szerint a buzabúzás te[illegible] szi".
32. Lakat.
33. Felém, feléd . . . !
35. M. Z.
38. Tor.
41. Házi állatok.
43. Német író.
45. Iz.
47. Labda a kapuban.
49. Bőrből készül.
50. Accusativussal járó latin prepozició.
51. L. G. L.
53. A Tisza egyik mellékfolyója.
55. Idegen kettős magánhangzó.
56. Vissza: most pedig, — a jövő heti viszontlátás reményében búcsúzom tőled, óh nyájas rejtvényfejtő.

BETŰREJTVÉNY

K

Csak ugy mondom . . .

. . . lapunk 1937 október 24., 31. és november 7. számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Halvány sejtelmem sincs róla?

Csak úgy mondom
Erzsébetváros
Csajághy Laura
Bohógyi Gedeon

Hol is olvastam csak? Reviczky Gyula: Imakönyvem.

Költészet: A büntetés már ennek irgalom. (Katona József: Bánk bán.)

Betűrejtvények: 1. Főkötő, 2. Sinautó, 3. Parádé.

Egyik nehezebb . . .

Tordai hasadék
Emeletes házak
Turóci medence
Kapásnövények

. . . mint a másik:

Papaver rhoeas
Cervus elaphus
Talpa europaea
Pavo cristatus

Hiba van a kréta körül . . .

Dolores del Rio
Hunyadi Sándor
Dorothy Lamour
Ziegler Sándor

Vajh' ki ő? Richelieu Armand Jean Du Plessis.

Hol is olvastam csak? Ady Endre: Két asszony.

A bölcsek és a nő (I): A szív sohasem ráncosodik meg! (Madame de Sévigné mondása.)

Szótagrejtvény: Nürnberg.

A nyertesek neveit, — már egy héttel a megjelenés után, — a „Hírek" között közöljük. — Szelvényt mellékelni kötelező!

Tudnivalók: A rejtvények beküldésének határideje: péntek este 6 óra. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: REJTVÉNY.

Vajh' ki ő?

1712-ben született. Kalandos, könnyelmű ifjúkor után Párisban telepedett le. Ellentétek között, hányódó, egyensúlyt vesztett különc egyéniség volt, akinek lelki életében az értelem s akarat rovására túltengett az érzés és a képzelet. Deista, aki minden tételes vallást elvet, de áligazságait érzelgő páthosszal, sziporkázó szellemességgel, megtévesztő szofisztikával adja elő. Ezért volt hatása végzetes arra a korra, amelyben mint filozófus és író működött s amely Franciaország legszerencsétlenebb éveinek előestéje volt. Joggal tekintik őt a francia forradalom és a modern vallástalanság egyik legfőbb előkészítőjének. Bölcseleti és politikai műveken kívül két érzelgős regényt is írt (Az új Heloise, Emil); mind kettőben merészen újszerű nevelástani, vallási és politikai elveit fejtegeti és ezzel a modern vallástalan és filantropista pedagógia elméleti megalapítója. Főelve a természetszerűség. Ideálja az a „természetes ember", ki a környezet és a kultúra befolyásától mentesen fejlődik. Azért azt kívánja, hogy a gyermeket hagyjuk magára s így az első nevelés negatív legyen. Vallásra se neveljünk senkit 18 éves koráig. Az államot „Contral Social" (Társadalmi szerződés) című politikai művében merőben önkéntes társadalmi szerződésen alapulónak tartja, nem a természetjog következményének. Szerinte minden jognak egyedül a nép, az emberi akarat a természetes forrása. 1778-ban halt meg.

KI EZ?

Hol is olvastam csak?

„Szenvedve, küzdve és lemondva élni...
Nem legnagyobb rossz börtön és halál,
Az igazságban ne szünjünk meg reménni:
Egy-egy nagy eszme még utat talál.
A költészet, bár törve égi szárnya,
Még fönnen száll, még folyvást tenni hív;
Ha ijeszt is a kétség rémes árnya,
Szenvedj, remélj, higyj, lelkesülj, te szív!"

A találékony professzor

(Detektív iskola.)

Valljuk be az igazat, dr. Protekciós Petur, egyetemi professzor álmos volt. Megnézte az óráját. Pontosan 5 óra volt. Márpedig este 8 órakor előadást kellett tartania a Bogarászok Egyesületében a »cserebogárláb mint csemege« címen.

Ismétlem, hogy a professzor álmos volt. Az előadásig aludni is akart. Azonban nem volt vekkerórája, ami felébreszthette volna. Csupán egy üveg szódavíz állott az asztalon és egy falióra, amelyen a mutatókat két kolonc mozgatta.

A professzor szeme felvillant. A következő pillanatban cselekvéshez látott, majd a karosszékben, amelyben eddig ült, nyugodtan aludt. Este fél nyolckor felébredt és megtartotta az előadást a »Bogarászok Egyesületének« mély okulására.

Hogyan oldotta meg a felkelés problémáját?

Betürejtvények

1.

J L

2.

T
H

3.

R F

4.

FL —I

5.

+
Z

6.

H A

20. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY

Név

Foglalkozás:

Pontos cím:

LUDAS MATYI

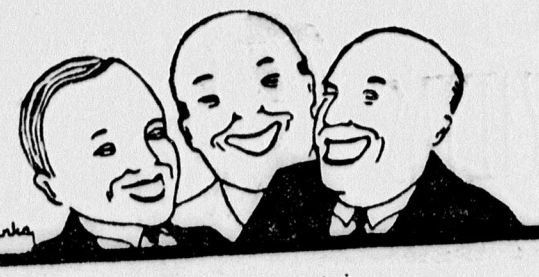

BUGYI SÁNDOR

debreceni fuharos levele a rigi jó cimborájához, csepűfalvi Pozkorja Imréhez.

Erőt, egissíget, bíkessíget kívánok néked ides egykomám. Csak kipzeld mán, a multkor belípek a Pukkantó kocsmába, hát mán akkor ott iddogált a kancsi Kovács meg a szíp órú Burai. Engem is mekkínáltak. Elfogattam. Csergedeztettük oszt a Kirisztus virit belé, mer én is rendeltem ennyihány lirit, még pedig veres bort, mer mán akkor is nagy háborúság vót, nemcsak a kínák meg a japánok közt Ázsiába, hanem az ivószoba bal szílsö sarokasztalánál is. Ugyancsak dütögettík a vendígek a világ sorját, azut nemsosákára egymást is.

Én persze a bíkessíget azonnal helyre akartam állítani, akkire való nízve a lőcsöt gyengédeden közzéjök repítettem. Erre még jobban megboiondultak oszt karba azt ordították, hogy te bitang Ferencvárosi, pedig én egyet se ruglam közzülök alsövínyen, se fonákul nem hajtogattam magamat feléjek, mégis meg akarták a húsomat kóstolni. Na, de az igaz ember nem veszhet el, így oszt az én áldáz ellensígeimet is minél hamarébb a székek és asztalok alá dugdosták az én hüsíges cimborájaim. Kisőbb még az uccára is kipakoltuk űket, hogy a firiss lebegő ájer használjjik nekik.

A szabad lebegő ájer jóvoltából oszt olyan szípen magukho jöttek, hogy mesmeg az ázsiai vírontásra kerítettík a sort, de mindig megszólítottak engem, ha aszontam, hogy a kínákat verik a japánok. Aszonták, hogy Kína országnak a neve, oszt akki abba az országba lakik, a csakis kínai, így oszt én ne beszíjjek kínákrúl.

Mondok: hát tik mír beszíltek japánokrúl, hisz Japán is csak ország, oszt akki abba lakik, a csakis japáni lehet, nem japán.

Na erre az okos beszídemre megfordult bennök a bornyú oszt belátták, hogy igasságom van.

De abba a szempillantásba mán én láttam be aztat, hogy mégis csak nekik van igasságuk, oszt attúl kezdve én is csak kínaiakrúl beszíltem, nem kínákrúl.

Még hozzá én a legszebb kínairúl keztem nekik magyarázni, mán hogy tunniillik a Csang kai sek kínai tábornok takaros felesígirűl, akki megtette azt a viccet, hogy mikor a firjit elfogták a lázadó katonák, repülögépre ült, egyenesen a lázadók közzé repült, ott jól felpofozta azoknak a vezérjit, a firjit meg eccerűen kiszabadította, oszt mesmeg a hadsereg élire állította. Na hát e mán nyő, ha nyőszemily kell. A lázadók csak nagyot níztek, oszt meghunyászkodva csúsztak ennek a bátor asszonnak az apró lábai elé. Megjegyzem, hogy az a takaros és bátor menyecske szíp is ám, azír hogy sárga, de olyan szíp, hogy te is sárgaságba esnél írte, ha meglátnád. Máskülönben itt hejjbe nállunk a ferencvárosiak olyan csúnyán rugdosták a laptát, meg a Bocskai játíkosokat, hogy a hajam szála még ott is az égfelé akart meredezni, ahun kopasz vagyok. Meg oszt az a fonák hajlongás, akkit vígbe vittek! Na megájjatok, gondoltam magamba, csak mennyek fel még eccer Pestre, majd megmutatom én nektek, hogy Faraday ángol fizikus úrnak mikínt mutatott a nyeregdörzsölő fertája dé betűt. Na mer nekem aszongyák, hogy ennek a Faraday ángol tudósnak a nevit úgy kell kimondani, hogy Fara dé. Hát ezt akarták ük jelkípesen bemutatni.

A lőcsöm feje pászojjik a mutatványukra.

Mejjhez hasonló jókat kívánok oszt vagyok hüsíges cimborád Bugyi Sándor.

MÉZESHETEK

— Mi az Jonny? Két héttel ezelőtt nősültél meg és máris vendéglőben etkezel, egyedül ? . . .

— Igen, a feleségem egész nap el van foglalva. Főzőiskolába jár.

A JÓLNEVELTSÉG NETOVÁBBJA

— Nagyon köszönöm, hogy kiment uram. Bocsánat, hogy kesztyüben nyujtom a kezem.

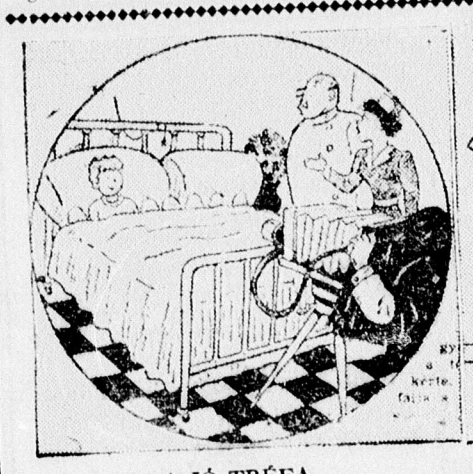

A JÓ TRÉFA

— Csak egy gyerek az övé, a többit kölcsönkérte, hogy megtréfálja a terjét.

A KIS SZORGALMAS

— Hallom, Londonban nyaraltai. Megtanultál legalább angolul?

— Hogyne, nagyon szép előrehaladást tettem egy angol gyárosnál.

BIZONYITÉK

— Látod, hogy a hajóknak is lábuk van. A bácsi most fogta ki az egyiknek a cipőjét . . .

ALBÉRLETI SZOBA

— Rémes állapotok ezek Vogelfreundné. Meddig fog még csöpögni a mennyezet?

— Mivagyok én: egy időjós?

Csak egy mosolyt

CÁFOLAT

A férj lázálmában megkérdi:

— Hol vagyok? Az égben? A felesége válaszol:

— Nem fiacskám, én itt vagyok melletted . . .

NEM ÉRTI

— Szervusz, barátom! Amikor utoljára láttalak, öt évvel ezelőtt, sokkal elegánsabban voltál öltözve.

— Érthetetlen! Pedig most is ugyanaz a ruha van rajtam.

DE ÉJJEL IS ALSZIK . . .

— Hány órát alszik ön naponta? — érdeklődik az orvos.

— Hát úgy három-négy órát, doktor úr.

— Bizony, az nem sok és önnek elég?

— Hogyne, hiszen éjszakánként végigalszom mozdulatlanul az én nyolc órámat.

PAPIRÜZLETBEN

— Kérek ceruzát.

— Puhát tetszik, vagy keményet?

Keményet. Felszólító levelet akarok írni.

MEGMAGYARÁZTA

— Milyen ember az urad?

— Olyan, mint egy könnyű tüdőcsúcshurut. Az ember elélhet vele száz évig is.

ÁLLATKERTBEN

Az őr: Hé, fickó! Nem mész rögtön az oroszlántól?

A srác: Ne féljen, nem eszem meg!

AZ UJ KOLUMBUS

— Mondja szomszéd úr, miért hívja a fiát Kolumbusnak?

— Mert ő volt az első, aki a rádiónkon Amerikát megtalálta.

BÜSZKE A KÖNYVTÁRÁRA

— Remek könyvtára van. Büszke lehet rá .

— Vagyok is, különösen azért, mert minden egyes kötet kölcsönkért könyv.

FOGLALKOZTATÁSTÓL FÜGG

— Anna, imádom magát. Este maga az első gondolatom, reggel magáé az utolsó sóhajtásom.

— Talán megfordítva?

— Nem kérem, én éjjeli őr vagyok.

AMULETT

— Mi van az amulettjében, nagyságos asszonyom?

— Egy fürt a férjem hajából, szomorú emléknek.

— Hát meghalt a kedves férje?

— Nem. Csak kopasz lett.

URI SZÁLLODA

A vendég kiabál a londinerre:

— Disznóság! Kitettem a cipőmet az ajtó elé és nemhogy kipucolták volna, de hozzá se nyultak.

— Óh, uram, — mondja a londiner, — akár az erszényét is kitehette volna. Itt nagyon tisztességes személyzet van.

KIEGYEZÉS ÖTVEN SZÁZALÉKRA

— Nagyságos uram, szegény világtalan vagyok, tessék adni húsz fillért!

— De hiszen maga lát az egyik szemére!

— Jó, hát tessék tizet adni.

KRITIKA

— Milyen gyönyörűen énekel ez a tenorista. Látni rajta, hogy a hang a szívéből jön!

— Igen, csakhogy egy kis kerülőt csinál az orrán keresztül.

FIGYELMES FÉRJ

Feleség: Ma éjjel egy isteni gyöngysorról álmodtam. Egyébként, ha elfelejtetted volna, holnapután lesz a születésnapom.

Férj: Remek! Kapsz tőlem egy álmoskönyvet.

VASUTI SZERENCSÉTLENSÉG

— Volt már részed vasúti katasztrófában?

— Igen.

— Meséld el, hogy történt?

— Egyszer az alagútban megcsókoltam egy nő papáját.

A SZOMSZÉD

— Miért olyan hangos a szomszédja?

— Folyton önmagával beszélget, de süket a szegény.

ELSŐ OSZTÁLYU TANULÓ

— No, hogy tetszik a tanító bácsi, kisfiacskám?

— Hazudós ember. Tegnap azt mondotta, hogy négy meg öt az kilenc. Ma pedig azzal jött, hogy három meg hat az kilenc.

A Debreczen rádióműsora

november 14-től november 20-ig

VASÁRNAP, NOVEMBER 14.

BUDAPEST I. 9: Unitárius istentisztelet a Kohány-utcai templomból. — Prédikál Csiki Gábor dr. lelkipásztor.
9.45: Hírek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi templomból. A szentbeszédet mise közben P. Bangha Béla S. J. mondja. Énekel a templom énekkara Harmat Artur vezényelésével. Előadásra kerül: Deák-Bárdos Gy.: Szent Ignác mise. Gregorián korál. Harmat Artur: De profundis. Orgonál Kereszty Jenő.
11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Magócs Károly kerületi központi lelkész. Énekszámok a Dunántuli Énekeskönyvből: 2., 425., Himnusz és 290. Orgonál Zalánfy Aladár. Karének: Gumpelzhaimer Ádám (1559 1625.): Oh mért ily sok szenvedés. Énekel a Lutheránia Vegyeskar Kapi-Králik Jenő vezényelésével.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — Gluck-művek. Gluck halálának 150. évfordulóján. 1. Alceste-nyitány. 2. G-dur szimfónia (két kürt és vonószenekearra). 3. Balett-szvit (I.). 4. Airs de balett (II. szvit.).
Szünetben kb. 13.05: „Mindenünk az anyanyelv." Laczkó Géza előadása.
14: Hanglemezek.
14.50: A magyar—svájci válogatott Európa-Kupa labdarugómérkőzés második félidejének közvetítése az FTC pályáról. Beszélő Pluhár István.
15.50: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Szikla Adolf. 1. Ketelbey: Perzsavásár. 2. Urbach: Ábránd Schubert műveiből. 3. Beck Ferenc: Magyar jövő — induló.
16.20: „A szakoktatási intézmények munkásságának eredményei." Suhajda Jenő m. kir. gazdasági tanár előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
17: Ketter Ernő zongorázik.
17.30: „Az Alföld hajdani gyapjugazdálkodása." Hankó Béla dr. egyetemi tanár előadása. (Közművelődési előadássorozat.)
18: R. Matolcsy Margit magyar nótákat énekel, kiséri Farkas Béla és cigányzenekara. Dalok: Balázs Árpád: Nagy Gábornál muzsikálnak; Kárpát Zoltán: Az én bús szerelmem (Melháné szövege); Garami: Bementem a patikába (Herodekné szövege); Murgács: Minden nagy örömnek (Domokos G. szövege); Hlatky Endre: Ezt az utcát, hogyha járom; Taresay: Vásárhelyi híres promenádon; Thegze—Gerber Miklós: Sargul már a kukoricaszár (Kunéry szövege); Rácz Pali: Lehullott a rezgőnyárfa; Dankó Pista: Búsan szól a kecskeméti; Édesanyám nem tudok elaludni (népdal); Hubay: Minek turbékoltok (Szaboleska szövege); Lehár: Volt nincs fene bánja; Ha te turnád amit én; Szentirmay: Tíz pár csókot egyvégből.
19: „Fölszáll a köd." Tóth László dr. elbeszélése.
19.30: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.
20.15: Sporteredmények.
20.30: „Londontól—Bánfalváig." Hangjáték. Irta Ásguthy Erzsébet és Simer Miklós. Rendező Csanády Gy. Személyek: Bánfalvy Péter — Dénes György; Bánfalvy Éva — Eszenyi Olga; Kecskés János, II. hordár — Pethes Ferenc; I. hordár, II. kalauz — Nagy Sándor; I. kalauz, Kocsis, Vámőr — Benkő Bálint; II. sofför — Varga Imre; Koresmáros, I. sofför Pataky József.
21.25: Hírek.
21.45: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos.
22.45: Közvetítés a Metropol-kávéházból. Virány László jazzenekara játszik, Gáthy László énekel.
23.30: Az Ostende-kávéház 24 tagu cigánygyerek-zenekara muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11.30: Szalonötös.
14.50: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Szikla Adolf.
16.20: Hanglemezek.
18.30: „Két költő." Csuka Zoltán és Fodor József verseikből adnak elő.
19: A rádió szalonzenekara.
19.30: „A versenysakk." G. Réthy Pál előadása.
20.15: Balázs Gyula dr. magyar nótákat zongorázik.
20.40: Hanglemezek.
21.45: Lóversenyeredmények.
RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAS 3 hívójeles adón, 19.52 méteres hullámhosszon, 15.370 kilociklusos 15—16 óráig, a HAT 4 hívójeles adón pedig 1—2 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Leipzig 19.10: Wagner: Rienzi, opera. Szófia 19.30: Carmen, opera. Svájci dal. 20.45: Léner vonósnégyes. Bukarest 20: Angot asszony leánya, operett. Stockholm 20.30: Mozart: Szöktetés a szerályból, opera. Berlin 20: Verdi: Álarcos bál. München 20: Gluck: A megesalatott kádi és Orpheus és Euridike.
TÁNCZENE: Luxemburg 19, Riga 22, Hamburg 22.30, Bécs 22.30, Berlin 22.30, Deutschlandsender 22.30, P. Parisien 23.05, Strasbourg 24, R. Paris 24.

HÉTFŐ, NOVEMBER 15.

BUDAPESTI. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Huszármulatság — csárdás (ifj. Berkes Béla és cigányzenekara). 2. Michaelis: Török őrség (Béres Alfréd és zenekara). 3. Mach-Jecheutek: A kis vadász — indulófox (Tempó fuvószenekar). 4. Fuesik: Téli viharok — keringő (Bécsi Bohém zenekar). 5. Linack: Hűségben egyesülve — induló (Nagy fuvószenekar).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Gazdálkodás jobbágyokkal 1837-ben." (Felolvasás.)
10.45: „A pénz a közmondásokban." Irta Szitnyay Jenő (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — dőjárásjelentés.
12.05: Csóka Feri és cigányzenekara.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Domány Sári és Sárdy János, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Diákfélóra: „Gróf Zrinyi Miklós: Szigeti veszedelme." Fábián István dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Láttad-e már Kolozsvárt?" Passuth László dr. előadása.
17.30: Mikulai Gusztáv jazzenekara.
18.25: „Rádió a rádióról."
18.40: „Lelki előkészületek az eucharisztikus világkongresszusra." Mihalovics Zsigmond dr. tb. kanonok előadása.
19: Hanglemezek.
19.40: 19.40: „Régi orosz költők." Iványi Pám István előadása hanglemezekkel. A verseket Kovács Ernő mondja.
20.15: Budai Dalárda. Vezényel Endre Béla. I. Régi madrigálok. Nádasdy Kálmán „Társas Énekek" c. gyüjteményéből. a) Clemens non Papa: A kedveshez; b) Pecci: Hűség; c) Ismeretlen német szerző. Virágom, virágom; d) Ismeretlen spanyol szerző: Menyecske; e) Brechtel: Menyegzős ének. II. a) Kodály: Huszt; b) Farkas Ferenc: Rekrutasor; c) Vaszy Viktor: Gyászkendő; d) Vásárhelyi Zoltán: A csárdában.
21: Hírek.
21.25: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Otto Wartisch, a gothai állami szinház főzeneigazgatója. 1. Reger: Változatok Mozart egyik témájára. 2. Wartisch: Partita zenekarra.
Szünetben kb. 22: Időjárásjelentés.
22.40: „Amitie intellectuelle Franco—Hongroise." Jacques de Lacretelle, a Francia Akadémia tagjának előadása. Bevezetőt mond Wimpffen Iván báró.
23: Hírek német nyelven.
23.05: Rácz József és cigányzenekara muzsikál az Erzsébet királyné szállóból.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 19: Német nyelvoktatás.
19.25: „A kulcs bosszuja." Végh Istvánné csevegése.
19.45: Hanglemezek.
20.20: Hírek.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Strasbourg 18.15: Lévy zognoramüvész játéka. Boroszló 19.10: Gluck: A megesalatott kádi, opera. Beográd 20: Opera. Bécs 21.35: Le Corona, opera. Droitwich 21.05: Est a királyi pár jelenlétében. Közreműködik a budapesti rajkózenekar.
TÁNCZENE: Königsberg 20, London, 23.50, Hilversum 23.50, Luxemburg 23.55, Kalonburg 23.05, R. Paris 23.30.

KEDD, NOVEMBER 16.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Kraul Antal Magyar díszmenet — induló (2. h. gy. ezred zenekara). 2. Labitzky: A pásztorleány álma (Ilja Livsakov zenekara). 3. Strauss János: Egyiptomi induló (Paul Godwin zenekara) 4. Kálmán: Marica grófnő — keringő (Walter Fenske nagyzenekara). 5. Lincke: A szerelem szigete — induló (Fúvószenekar).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Amikor a Hamletet bemutatták a Nemzetiben." Irta Szentgyörgyi Elvira. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgáat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: A rádió szalonzenekara. — 1. Amadei: Szerelmi dalos szvit. 2. Náday Béla: Szerenád. 3. William: Sevillában. 4. Blon: Bécsi zene (Rőserl und Ringerl). 5. Leopold: Egyveleg bécsi népies dallamokból. 6. Huszka Jenő: Álmok, átmok — dal. 7. Mya Tamás: Táncintermezzo. 8. Perényi Géza: Bál után. 9. Poldini: Mese — Egyszer volt. 10. Kaskel: Apró farsangi zenekének.
Közben kb. 12.30: Hírek.
Közben kb. 13.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízálásjelentés.
13.40: Egyetemi Énekkarok Énekegyesse. Tagjai: Udvardy Tibor, Földényi János, Arany Sándor és Balla Károly.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Asszonyok tanácsadója." Arányi Mária előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Munka és élet a parasztbirtokon." Éber Ernő dr. előadása.
17.30: Radics Béla és cigányzenekara.
18.15: „Japán gazdasági problémái." Káldor György dr. előadása.
18.45: A Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Cherubini: Lodoiska — nyitány. 2. Wagenseil: D-dur szimfónia. 3. Pancse Vladigerov: Vardar — rapszódia. 4. Nováki László: Scherzo. 5. Weiner: Magyar szvit.
20: Kis szinpad. Két egyfelvonásos vigjáték. Rendező Kiszely Gyula. — 1. „A tigris." Vigjáték 1 felvonásban. Irta Edmund Brisebarre. Forditotta Moly Tamás. Személyek: Raphael — Uray Tivadar; Aurélia — Tasnády Ilona; Francois — Matány Antal; Clapotte — Mester Ilona. 2. „Évforduló." Vígjáték 1 felvonásban. Irta Nóti Károly. Személyek: Domokos — Uray Tivadar; Agnes — Tasnády Ilona; Bikfalvy — Matány Antal; Inas — Gáti József.
21.25: Hírek.
21.50: Hanglemezek.
Közben kb. 22: Időjárásjelentés.
22.30: Wanda Luzzato hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor.
23.10: Kalmár Tibor és jazzenekara játszik a Baross-kávéházból. 1. 1. Warren: September in the rain — slowfox. 2. v. Pál Imréné: Miért nem ír? — tangó. 3. Szlatinay: Te hozzád elszegődöm — foxtrot. „Az én lányom nem olyan" c. filmből. (Fürredi szövege). 4. Zerinváry Andor: Várom magát — slowfox. 5. Fehér I.: De szép egy május (Ilniczky szövege) (ének). 6. Kalmár Tibor: Akkor maga nem ismer engem — slowfox. II. rész. 1. Huszka Jenő: Ezeréb (hegedűszóló). 2. Kun László: Sivár buckó tetején (ének). 3. Kalmár Tibor: Hogy mondjam meg néked (ének). 4. Erőss Béla: Ne gondold, hogy az a tavasz. 5. Magyar László: A szívemet elástam.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.20: Radics Béla és cigányzenekara.
18.45: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
19.15: Francia nyelvoktatás.
19.50: Hírek, ügetőversenyeredmények
20.10: Rauchwerger Lívia zongorázik.
20.50: Hanglemezek.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Frankfurt 19.10: Magyar hangverseny. Svájci al. 19.55: Berlioz: Faust elkárhozása, opera. Hamburg 19.50: Cassado csellózik. Erna Berger énekel. Hilversum 20.55: Szimfónikus hangverseny, Jarmila Novotna énekel. London 21.45: German: Tom Jones, opera. Luxemburg 21.30: Traviata.
TÁNCZENE: Leipzig 20, Bécs 21.50, Berlin 22.30, Olasz műsor III. 22.25, Kalundborg 23.40, München 23.

SZERDA, NOVEMBER 17.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek 1. Rácz Zsiga —Kádas György: Rácz Pali: a) Nem, nem, nem; b) Kék a buzavirág; c) Kopogós a csizmám; d) A faluban nincs több kislány — csárdások (Rácz Zsiga és cigányzenekara). 2. Lederer: Baba-játékok (Xilofon művészzenekar). 3. Lepe: Gallito — pasodoble (Királyi alabárdosok zenekara). 4. Ivanovici: Kis csolnakom a Dunán lengedez — keringő (Berlini filharmónikusok). 5. Lindemann: Tücsök-induló. (Fúvószenekar.)
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Leonardo da Vinci meséi." Irta és a meséket fordította Tasnády-Kubacska András dr. (Felolvasás.)
10.45: „Híres bakonyi várak." Irta és felolvassa Fónyad Ernő.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi temp-

lomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Uj Pátria hanglemezek.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.305: Lendvai Jóska és cigányzenekara.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.45: Az Operaház előadásának ismertetése.
16: Az Operaház előadásának közvetítése. „Traviata." Dalmű négy felvonásban. Szövegét ifj. Dumas Sándor „A kaméliás hölgy" c. színműve után irta Piave. Fordította Lányi Viktor. Zenéjét szerezte Verdi. Rendezte Rékai András. Vezényel Failoni Sergio. Személyek: Valery Violetta — Osváth Julia; Bervoix Flóra — Diósi Edit; Annina — Egerszeghy Gitta; Germont Alfréd — Rösler Endre; Germont György — Farkas Sándor; Gaston — Sárdy János; Duphel báró — Vitéz Tibor; D'Obigny marquis — Komáromy Pál; Grenvil orvos — Szomolányi János; Szolga — Mally Győző; Főkomornyik — Ney Hugó; Inas Gaál József.
I. felv. után kb. 16.40: Hírek.
II. felv. után kb. 17.40: Hírek.
Előadás után kb. 19.15: „A 100 éves Gyilkos tó", dr Gaál István muzeumi igazgató előadása.
19.45: A rádió szalonzenekara. 1. Hubert: Kövérek díszmenete. 2. Eilenberg: Mandolin szerenád. 3. Járay István: Virág és pillangó. 4. Farkas Ferenc: Két jazztanulmány. 5. Moszkovsky: Szerenád. 6. Székely—Bertha: Magyar rapszódia. 7. Urbach: Részletek Bizet műveiből. 8. Siklós Albert: Valse Alice. 9. Gershwin: A férfi, kit szeretek (The man I love).
21: Hírek.
21.20: Közvetítés az Öreg diófa-étteremből. Hegedüs Gyula és cigányzenekara muzsikál.
22.10: Időjárásjelentés.
22.15: Az Operaház tagjaiból alakult zenekara. Vezényel Rajter Lajos. 1. Händel—Harty: Bevezető és rigaudon. 2. Beethoven: II. szimfónia. 3. Jaques Larmanjat: A műlovarnő. 4. Dohnányi: Szimfónikus percek.
Közben 23: Hírek olasz és francia nyelven.
23.30: Garai György és jazzenekara játszik az Emke-kávéházból.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.45: Olasz nyelvoktatás.
19.20: Tánclemezek.
20.20: „Hurcolkodás." Feleky Klára csevegése.
20.50: Lóversenyeredmények.
RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilociklusson 1—2 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Bécs 19.25: Gluck: Alcesta, opera. Ljubljana 19.50: Opera. Stuttgart 19.30: Wagner: A bolygó hollandi. Bruxelles 20: Dohnányi-művek. Frankfurt 20: Beethoven: Fidelio.
TÁNCZENE: Stockholm 22, Bécs 22.30, London 22.30, Oslo 23, Kalundborg 23.10, Deutschlandsender 23: Luxemburg 24.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 18.

BUDAPEST I. 6.45: Torna
Utána: Hanglemezek. 1. Erkel Ferenc: Hunyadi induló (Az Operaház zenekara, vez. Rékai Nándor). 2. Lindsay: Kisha — intermezzo (Nagy Skala zenekar, vez. Mayrhauser). 3. Woitschach: Vidám vándorok — induló (fúvószenekar és éneknégyes, vez. Weitschach). 4. Komzák: Müncheni keringő (Berlini mandolin és lant zenekar, vez. Henze). 5. Lübbert: Heléna-induló. (Nagy fúvószenekar, vez. Wotschach).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Balatonfelvidék." Irta és felolvassa dr. Kecskés Tibor.
10.45: „Ókori levelek szélhámosa." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Magyar Tamás hegedül, zongora kísérettel. 1. Viotti: a-moll hegedűverseny. 2. Vieuxtemps: d-moll scherzo. 3. Paganini: E-dur etüd.
12.45: Hírek.
13: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Ganne: Lotharingiai induló. 2. Lehár: A pesti nők — nyitány. 3. Beck Ferenc: Orgonavirágzás — keringő. 4. Lincke: Amina — egyiptomi szerenád. 5. Millöcker: Részletek a „Koldusdiák" c. operettből. 6. Armandola: Balettszvit. 7. Strauss János: Polka és csárdás a „Pázmán lovag" c. operettből.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Teához valók." Vizvári Mariska előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Méhészeti tanfolyam III. rész." Valló Árpád m. kir. gazdasági tanácsos, méhészeti főfelügyelő előadása (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
17.30: Zenés részletek a „Broadway Melody 1938." c. filmből.
18.05: „Hongkong." Geszty Julia előadása.
18.35: Türr István fuvolázik, zongorakísérettel. 1. Brickdale—Corbett: Legenda. 2. Fürstenau: Változatok Bellini egyik témájára.
19: A rádió külügyi negyedórája.
19.15: Lipóczky József magyar nótákat énekel, kiséri Vidák József és cigányzenekara. Dalok: Befogom a lovam (népdal); Révffy Lajos: Holló lovam lábanyomát; Kubányi: Tulipános csárdás (Vig szövege); Kádas György: Fehérselyem, csipkésszélű; Pápai Molnár Kálmán: Fehércsipkés ablakodnál; Nádor József: Sarkantyus csárdás; Pete Lajos: Nem való bokréta; Thegze-Gerber Miklós: Ha én gazdag lennék (Selymesi szövege) Kiskutya, nagykutya (népdal); Fráter Loránd: Azt beszélik a faluba; Ellötték a jobbkaromat (katonadal); Dóczy József: Darumadár útnak indul.
20.15: „Csokonai, a tanult lángész." Szabó Lőrincz előadása. A verseket Simonffy Margit mondja.
20.55: Hírek.
21.15: Dohnányi Ernő III. Beethoven zongoraszonáta-estje. 1. Esz-dur, 7. mü. 2. cisz-moll (Sonata quasi una fantasia) (Holdvilág szonáta).
22: Időjárásjelentés.
22.05: A Mária Terézia 1. Honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. 1. Boieldieu: Párisi János — nyitány. 2. Strauss János: Északi tengeri képek. 3. Figedy: II. magyar szivt. 4. Chopin: A-dur polonaise. 5. Liszt: Nagy kromatikus galopp. 6. Fabriani: Venezia — olasz induló.
23.15: Szabó Kálmán jazzbármasa játszik a Belvárosi-kávéházból.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 17: Hanglemezek.
18.35: Angol nyelvoktatás.
19.15: Munkásfélóra.
19.45: „Porosz szemmel Mária Terézia udvarában." Német Andor korrajza.
20.15: A rádió szalonzenekara.
22: Hírek, ügetőversenyeredmények.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Bécs 19.30: Nagy Strauss-est. Brno 19.30: Janacsek: Jenufa, opera. Kalundborg 20: Patáky Kálmán és Erika Rokyta énekelnek. Bach: H-moll mise. Bruxelles II. 21: Strauss O.: Varázskeringő. Olasz I. 21: Boito: Mefistofele, opera.
TÁNCZENE: Leipzig 22.30, Deutschlandsender 23, Droitwich 23.15.

PÉNTEK, NOVEMBER 19.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. a) Dóczy József: Magas a kaszárnya; b) Dankó: Nem vagyok én uri családból való; Gémdaru, gémdaru — csárdások (Magyari Imre és cigányzenekara). 2. Michaelis: Erdei kovácsmühely (Beka vonószenekar, vezényel Dobrindt). 3. Sousa: A kapitny — amerikai induló (Berlini filharmonikusok). 4. Hall: Szelek násza — keringő (Lóránd Edit zenekara). 5. Müller: Albert: A 18-as huszárok díszindulója (Nagy fúvószenekar).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „A Szózat költőjének hétköznapjai." Irta Papp Miklós.
10.45: „Rosszlátású tanulók." Irta Csapody István dr. egyetemi r. k. tanár. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: A József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Tóth I.: Nemzeti lobogó — induló 2. Nagy Béla: Hungária — nyitány. 3. Waldteufel: Szirénvarázs — keringő. 4. Kliment: Bécsi dalesokor — egyveleg. 5. Pazeller: Kék mámor — humoreszk. 6. Seregi: Babaszanatóriumban. 7. Fucsik: Firenzei induló.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Eugen Stepat balalajka-zenekara.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Diákfélóra: „Emlékezés Boszniára. Irta dr. Wehner Józsefné. Utána: Ifjúsági közlemények.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Rácz Zsiga és cigányzenekara.
18: Sportközlemények.
18.10: Tánclemezek.
18.10: „Imre tisztiszolgám, a nyelvművész." Kardeván Károly csevegése.
19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.
19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. 1. „A cremonai hegedüs." Dalmű 2 képben. Szövegét irta Coppée és Beauclair. Fordította Ábrányi Emil. Zenéjét szerzette Hubay Jenő. Vezényel Fleischer Antal. Rendezte ifj. Oláh Gusztáv. Személyek: Ferrari Taddeo — Vitéz Tibor; Tanítványai: Filippo — Losonczy György; Sandro — Sárdy János; Giannina, leánya — Tamás Ilona; A podesta — Szomolányi János. A hegedűszólót Szentgyörgyi László játsza. 2. „Csizmás Jankó." Táncos mesejáték 3 képben. Szövegét irta dr. Clementis Ervin. Zenéjét szerzette és vezényeli Kenessey Jenő. Rendezte, táncait tervezte és betanította Harangozó Gyula.
Az I. rész után kb. 20.40: Hírek.
Utána kb. 22.05: Időjárásjelentés.
Kb. 22.10: A rádió szalonzenekara.
Közben 23: Hírek angol nyelven.
23.20: Rácz Béla és cigányzenekara muzsikál a Scala-étteremből.
0.05: Hírek, külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.20: Gyorsírótanfolyam.
18.50: Hanglemezek.
19.35: „A veréb." Nyáry Andor elbeszélése.
20.05: Hírek.
20.30: Hanglemezek.
21: Jávor Sándor jazzenekara játszik a Dunapalota-szállóból.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Bukarest 19.35: Opera. Varsó 20.05: A négy házsártos, opera. Bruxelles 21: Peer Gynt. Szófia 21.05: Cár és ács opera. Stockholm 21.45: Mozart: Figaro házassága.
TÁNCZENE: Varsó 22.15, Frankfurt 22.30, Bécs 22.20, Luxemburg 24.

SZOMBAT, NOVEMBER 20.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Ábrahám: Harmincketted baka vagyok én — indulófox (Sebő Miklós). 2. Beil: Bélakalakodalom — intermezzo (Feska Jenő zenekara). 3. Holzmann: Tüzelj! — induló (Tengerésztüzérezred zenekara, vezényel Wolge). 4. Kojoho Csuki: Virágálom Uenoban — japán keringő (Bécsi Bohém zenekar). 5. Jarek: Deutschmeister — induló (Fúvószenekar).
Kb. 7.20. Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Pakots József elbeszéléseiből: Mizantropia." (Felolvasás.)
10.45: „Mit nézzünk meg?" A Szépművészeti Muzeum Székely Bertalan képeit ismerteti Bakay Margit. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Simenszky Valéria zongorázik, Sz. Molnár Alice hegedül, zongorakísérettel.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Hárman mesélünk." Közreműködik: Harsányi Gizi, Lakatos Elly és Miletics Iván.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Élőhang vagy gépzene." Zakariás Janos postafőmérnök műszaki előadása.
17.30: A rádió szalonzenekara. 1. Lavotta Rezső: Magyar változatok. 2. Byford: Kedvtelések. 3. Bäsque: Elefántok parádéja. 4. Billi: Serenata al Vento. 5. Vincze Ottó: Song. 6. Coates: A tamariszkuszfa alatt.
18: „Az angol és a dédapja." Szerb Antal dr. előadása.
18.30: Lakatos Vincze és Lakatos Gyula cigányzenekara.
19.15: „Olaszország küzdelme az önellátásért." dr. Futó Mihály előadása.
19.45: „Gül Baba." Zenés színjáték 3 felvonásban. Szövegét Martos Ferenc, zenéjét Huszka Jenő irta. Kiséri a Budapesti Hangversenyzenekar. Karnagy id. Stephanidesz Károly. Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: Gül Baba — Dalnoky Viktor; Leila — Dobay Livia; Zulejka — Csatai Janka; Kucsuk basa — ifj. Toronyi Gyula; Fatime — Dinnyéssy Juliska; Gábor diák Laurisin Lajos; Mujkó — Kiss Ferenc; Mujkóné — Komlóssy Ilona; Zülfikar — Kompóthy Gyula; Budai bíró — Pintér Imre; Főzarándok — Béthey Lajos; Börtönőr — Kertész Lajos; Gyerek — Böszörményi István.
21.55: Hírek, időjárásjelentés.
22.20: Kertész Miklós jazzenekara játszik a Spolarich-kávéházból.
22.50: A Budapesti Korcsolyázó Egylet —S. C. Rissersee csapatainak jégkorong mérkőzése. Közvetítés a műjégpályáról. Beszélő Pluhár István. (Viaszfelvétel.)
23.20: Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál, Kubányi György énekel a Ketter-étteremből.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 17: A rádió szalonzenekara.
18.45: A földmivelésügyi Minisztérium mezőgazdasági félórája.
19.20: Lakatos Vincze és Lakatos Gyula és cigányzenekara muzsikál.
19.50: „Angliai mozaik." Dodinszky Gizella utirajza.
20.15: Hírek.
20.40: Hanglemezek.
RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilociklusson 24—1 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Stockholm 16: Károlyi Gyula zongorázik. Bécs 19.25: Szimfónikus hangverseny. Zágráb 20: Opera. Prága 20: Hangverseny.
TÁNCZENE: Lahti 21.10, Riga 21.15, Hamburg 22.30, Prága 22.30, Kalundborg 23.15, London 23.30.

Mátkapároknak és ujházasoknak

Sok szerencsét kivánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK a legolcsóbban kaphatók GRÓSZ JENŐ DIVATÁRUHÁZÁBAN. PIAC-UTCA 51.

Jobb olcsóbb ASZMANN üridivatcikkei.

Fényt és hangulatot vesz otthonába, ha GULYÁS CSILLÁR-RÁDIÓ SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL PIAC-U.59. TELEFON: 52-19

LEGNAGYOBB Üridivat és kalapraktár WERNER PIAC-U.70.

NE FŐZZÖN OTTHON olcsóbb, ízletesebb a SZABÓ FÉLE MAGYAR KONYHA · SAS-UTCA 3.

Gyomron át szivhez az ANGOL KIRÁLYNŐ veret.

Kézimunka fonál, cérnáru a legolcsóbb PIKÓnál KOSSUTH-U. 4.

CONBTÓL Mindent megtalál KONTSEK KORNÉL divatházában KOSSUTH-U. 1.

JEGYGYŰRŰK, JEGYEKSZEREK legnagyobb választékban HALÁSZ ékszerésznél

Fürdőszövet különlegességek rendkívül olcsó árban kaphatók MIKÓ POSZTÓ-KERESKEDŐNÉL PIAC-U. 4.

Piac-u. 37. Cipőkülönlegességek Magocsai Nagy Sándornál

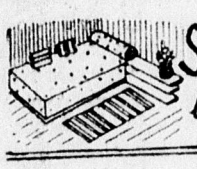

Szántó Zsigmond kárpitosmester bútorcsarnoka Piac-u. 81.

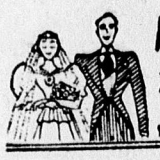

Művészi fényképek leszállított árban, takarósság könyvecskére is TÖKÉS ILONA MŰTERMÉBEN · CSAPÓ-U. 1.

KEZTYŰT FŰZŐT SCHON SÁNDORTÓL PIAC-U. 14. CSAPÓ-U. SAROK

KONYHAEDÉNYEKET TÓTH GYULÁTÓL Városházépület.

SZŐNYEG, ÁGYTERITŐ, Függöny A LEGOLCSÓBB HORN REZSŐNÉL KOSSUTH-U. 19.

IZLÉSBEN ÉS OLCSÓSÁGBAN IBOLYA VIRÁGCSARNOK VEZET KOSSUTH-U. 2. TELEFON: 17-61

Szines-, gyapjufonal és háztartási cikkek KONTSEK GÉZÁNÁL

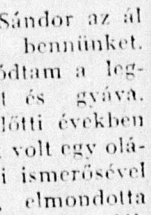

BÉRAUTÓT elegáns kocsit elkegyzésre, eskuvőre, keresztelőre SZIKSZAYTÓL rendelen. FERENC JÓZSEF ÚT 60. TELEFON: 12-45

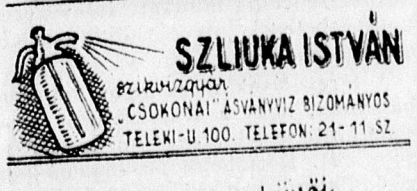

SZLIUKA ISTVÁN szikvizgyár „CSOKONAI" ÁSVÁNYVÍZ BIZOMÁNYOS TELEKI-U. 100. TELEFON: 21-11 SZ.

ILLATSZERT kölnit, pudert, PAPP LAJOS illatszertárából Kossuth-u. 1.

Legszebb esküvői és alkalmi frizurák RAMMINGERNÉL SZENT ANNA-U. 10.

Pénz nélkül boldogság nincs, keresse fel a KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-EGYLETET. KOSSUTH-U. 8.

Legizlésesebb magyarországi és alkalmi csokrok ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN Kossuth-u. 3.

TORTÁKAT SANTHA KÁROLYTÓL HATVAN-U. 1.

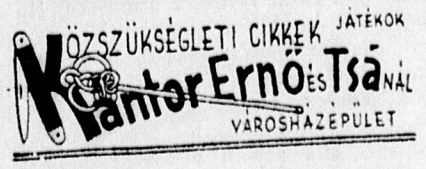

JÓZSZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTÉKOK Kántor Ernő és Tsa NÁL VÁROSHÁZEPÜLET

Mint egy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál.

Thúróczy István világszenzációt jelentő pokolgépes összeesküvésének története

Megdöbbentő részletek az összeesküvők munkájáról, elárulásáról és szörnyű szenvedéseikről

Thuróczy István Debrecenben hozzákezdett élettörténete megirásához

Szombaton temették el nagy részvét mellett *Thuróczy* István ny. máv. tanácsost, akinek személye nemcsak a magyar közönség előtt volt ismeretes, hanem ismertették a világlapok is, viselt dolgait. Ő volt ugyanis annak az összeesküvésnek a vezetője, melynek célja volt felrobbantani *Ferdinánd* román királyt és zavart okozni Romániában.

Az összeesküvőket árulás leplezte le és maga Thuróczy is a románok kezébe került. Elítélték 10 évi fegyházra. Nyolc év után szabadon engedték és átették a határon. *Thuróczy* István 1930 augusztus 25-én nyilatkozott Debrecenben az összeesküvésről és a lelepzés utáni kálváriájáról. Nyilatkozatában a következőket mondotta:

Összeesküvés és pokolgép készités

Elhatároztam, hogy megölöm a román királyt és több társammal *Balázs* Ignáccal, *Pallagi* Lajossal és *Kmoskó* Sándorral beszéltem meg a tervet. Én magam

csináltattam egy olyan pokolgépet, melyet sem azelőtt, sem azután nem csináltak.

A merényletet 1922 szeptemberében akartam végrehajtani a bukaresti lóversenytéren, melynek megnyitásán a királyi család mindég részt szokott venni.

A pokolgép a királyi páholy alatt lett volna elhelyezve és ott robbant volna fel.

Minden elő volt készitve a merényletre és egyik társam *Kmoskó* Sándor, aki *Bellmond* gróf álnév alatt élt Bukarestben versenyistálló létesitésén fáradozott és bejáratos volt a legjobb körökben, ahol úgy tudták, hogy angol gróf. Szivesen látták és már-már úgy állt, hogy bemutatják a királynak is. Minden világnyelvet tökéletesen beszélt Kmoskó és jól játszotta a gróf szerepét.

Pokolgép a zöldséges szekéren

Augusztus utolsó napjaiban én és Balázs átmentem román megszállt területre és Nagyváradon vártuk, hogy Pallagi Lajos a pokolgépet utánunk hozza. — Az összeesküvésről tudomást szereztek az oláhok és a határon sok csendőr, rendőr és detektiv várta már *Pallagi* Lajost, hogy elfogják a pokolgép szállitmányával. Pallagi azonban igen ügyesen átjutott mégis a határon és érintkezésbe lépett *Kerezsi* kertésszel, akinek a nagyváradi káptalan birtoka mellett volt kertészete. Ez a Kerezsi mindég rendelkezésére állt Pallaginak és akkor is segitette.

Zöldséggel megrakott szekerére vette fel Pallagit és a zöldségek közé rejtett pokolgéppel elindultak, hogy a városba bejussanak.

Sikerült a Körös hídjáig eljutni, de a hídon egy *Lukács* nevü oláh rendőrkém, aki ismerte régebből Pallagit, felismerte és elfogta. Ez a Lukács a magyarok fogságából került át a románokhoz.

Lukácsot kettős kémkedés miatt halálraitélték a magyarok, de egy transzporttal az oláhok kicserélték.

Lukács vad gyülölettel vetette rá magát a magyarokra és állandóan azokra vadászott, akiket magyar területről ismert.

Az oláhok szörnyen kinozták a kezükbe került Pallagit és

a kinzásoktól ájult ember öntudatlanul elárulta nevünket.

A nagyváradi detektivek és rendőrkémek tüvé tették értünk a várost engem és Balázst akkor fogtak el, amikor a bukaresti gyorsra ültünk fel, hogy elhagyjuk Nagyváradot. Autón vittek el bennünket a rendőrségre, ahol

nyolc napig kinoztak, majd Bukarestbe szállitottak el.

Ott tudtuk meg, hogy milyen módon értesültek a románok az összeesküvésről.

A szószátyár álgróf

Bukarestben Kmoskó Sándor az ál Bellmond gróf árult el bennünket. Ebben az emberben csalódtam a legjobban. Szószátyár volt és gyáva. Kmoskó, aki a háború előtti években élt Angliában és ott együtt volt egy oláh val, örömében, hogy régi ismerősével találkozott Bukarestben, elmondotta neki, hogy mire készülünk. Az oláh azonnal jelentést tett a rendőrségnek és így elfogták Kmoskót és minket is.

Elfogták Bereczki Sándor és Lengyel Károly vasútasokat, akiknek az ekrazitot kellett volna utánunk szállitani Bukarestbe.

Bukarestben napokon át szörnyű módon kinoztak bennünket. A spanyol inkvizicióhoz hasonló kinzókamrákban. Azt akarták tudni, hogy milyen része van a merénylettervben a magyar kormánynak és milyen felkelés készül Erdélyben.

Nagyon megijedtek és felkeléstől tartottak nemcsak Erdélyben, hanem Besszarábiában is.

Letartóztatásunkkal kapcsolatban rémhirek kerültek forgalomba és valósággal féltek a román fővárosban. Hat hónapi vizsgálati fogság után 1923 február 16-án tárgyalta ügyünket a hadbiróság. Tiz napon át tárgyalták. Én megmondottam ,hogy egyéni vállalkozásom volt az összeesküvés és nem válogattam az eszközökben a románok elleni harcomban. Megmondottam azt is, hogy a magyarok soha nem nyugodnak bele abba, hogy Erdélyt elvegyék a románok.

„Vesztettem, kegyelmet nem kérek"

A tárgyaláson derekasan viselkedtek társaim is, kivéve *Kmoskót*, aki denunciás módon viselkedett és a magyar kormányt is beleakarta keverni az összeesküvésbe. *Cristea* őrnagy volt az ügyész, aki a legsúlyosabb büntetést kérte. Ez az őrnagy később piszkos megvesztegetési ügybe keveredett és lefokozták, kidobták a hadseregből.

Az utolsó szó jogán én kértem a hadbiróságot, hogy társaimat mentsék fel, mert ők csak vak eszközök voltak az én kezemben. Mindent én terveztem, mindenre a pénzt én adtam, saját vállalkozásom volt.

Most vesztettem: fizetek, felakaszthatnak, de kegyelmet nem kérek a magam számára.

Rövid tanácskozás után 10—10 évi államfogházra ítéltek bennünket király elleni összeesküvés miatt. Az ítéletett tudomásul vettük, csak *Kmoskó* jelentett be fellebbezést.

Az ítélethirdetés után ünnepeltük

Nagymagyarországot.

Az ítélet jogerős lett, mert a törvények szerint magasabb büntetést nem szabhattak ki.

Elszállítottak a jillavai fegyházba, föld alatti zárkába. Jillaván tudtam meg, hogy a szegény 11 gyermekes kertészt

Kerezsit a családja előtt koncolták fel a felbőszült oláhok.

Jellemző az oláhokra, hogy az ítéletben visszaadni rendelt 80.000 leit és több ezer cseh koronát, melyet zsebemben találtak, vissza nem adták soha, elsikkasztották.

Elmondotta még *Thuróczy* annak idején azt is, hogy Pallagi, aki a krajovai fegyházban volt, szökést kísérelt meg. A szökés az ásott alaguton nem sikerült és Pallagit összetörték az oláhok.

Csonttörésekkel, megvasalva vitték a legrémesebb oláh börtönbe a Doftanába, ott tartották két hónapig, abban a zárkában, mely betonból van öntve a föld alatt és alatta zuhog egy jéghideg vizű patak. Még nyáron is valóságos fagyasztó kamra a doftani betonbörtön.

A foglyok tíz százaléka nem birja ki, belepusztul. Pallagi azt is kibírta, bár két hónapig napfényre sem vitték, egy percre sem.

A lefoglalt pokolgép rejtély maradt az oláhok előtt, nem tudták szerkezetét megfejteni és hiába kínáltak mesés pénzt a szabadulás idején is Turóczynak, nem árulta el a pokolgép szerkezetét, melyhez hasonló nincs sehol a világon.

Thuróczy élete egy regény volt, melynek fejezetei, átlag ember számára kibírhatatlan szörnyűségekben bővelkedtek. Ezt a regényt ő megakarta írni. A Vár uccza 11. számú házban hozzákezdett a nagy bollíves, öreg szobában, de a halál kiütötte a tollat kezéből. (—)

Sok az öngyilkosság

Tíz hónap alatt 204 öngyilkossági kísérlet történt. — Méreg, kötél, revolver.

A háború utáni korszakot szeretik az emberiség életének öngyilkos-korszakának elnevezni. Ha ez az elnevezés talán némileg más értelmet nyert is, de nyugodtan lehet vonatkoztatni eszerint az öngyilkosságok hatalmas számára. Mint egy borzalmas és pusztító epidemia jelentkezett az utolsó két évtizedben az öngyilkossági-láz. A halál önkéntesei egyre sűrűbb sorokban igyekeznek menetelni a túlvilág felé, alapos anyagot nyujtva a pszichiatereknek, akik szeretnek mindenre magyarázatot keresni és a rendőrségnek, melynek kartotékjain egyszerű jelentéssé válik egy emberi élet...

DEBRECEN AZ ÖNGYILKOSOK VÁROSA

Debrecenben különösen nagy számban követnek el öngyilkosságot. Budapest után statisztikailag kimutatható, hogy a hajdúság nagy városában van a legtöbb ember, aki el akarta dobni életét. Sőt aránylagosan vannak időszakok, mikor Budapestet is felülmulja e téren Debrecen.

Az ok legtöbbször ugyanaz: nehéz helyzet, válság: talán anyagi, talán lelki is... megbomlott idegek s ha mélyre akarnánk nyulni, akkor azt mondhatnánk: egy olyan emberanyag, melynek kimerült az akarata, akiket tehetetlenül dobált ide-oda a mindennapok sodra s elveszett életüknek utolsó fogódzója is.

AZ ÖNGYILKOSSÁGOK VILÁGREKORDERE IS DEBRECENBEN ÉL

Ilyen körülmények között nem véletlen az a tény sem, hogy Debrecenben élt az öngyilkosságok világrekordere is. Mert aligha lehet elképzelni embert, aki többször igyekezett volna eldobni magától a létezést, mint Szilágyi István, aki több, mint százszor metszette fel hasát, vagy szedett be valami mérget...

Szilágyi István életének nagy titka volt az öngyilkossági kísérlet. Ez az ember a maga hányt-vetett sorsával, borgőzbe fojtott, képzelt vagy valóságos fájdalmaival, csak olyankor élt emberi életet, amikor a klinikai kórterem tiszta ágyán fekhetett és rendes ebédet, vacsorát hoztak eléje. Csoda e, ha ez az útszélre vetett sorsú ember mindig visszavágyott a kórház világába, mely számára a nyugalmat, csöndet s jólétet jelentette... Ezért voltak a szüntelenül visszatérő öngyilkossági kísérletek... Szilágyi Istvánt hol egyik, hol másik utcán találták meg pár nappal azután, hogy a klinikáról kiengedték, vérző testtel, eszméletlenül... A mentők már nem kérdezték személyi adatait, kívülről tudták azokat. A klinikán pedig, mikor elbocsájtották gyógyultan, már akkor sejtették, hogy pár nap mulva ismét visszatér...

Szilágyi István azóta is kísért a debreceni utcákon, örökösen a másvilág mesgyéjét taposó életével... De figurája annyira mélyen mai, olyan véresen és igazán ennek a kornak a gyermeke, hogy érdemes volt megemlékezni róla.

TAVASSZAL ÉS ŐSSZEL VAN A LEGTÖBB ÖNGYILKOSSÁG

A legkülönösebb, hogy az öngyilkosságokat a legnagyobb számban nem a tél termeli ki, amikor a szegény emberek aránylag a legtöbbet nélkülöznek s a süllyedő egzisztenciák sorsa ilyenkor a legkétségbeejtőbb. Az öngyilkosságoknak két olyan időszaka van, amikor valóban járványszerüen, tömegesen lépnek fel: a tavasz és az ősz. Az ember, aki végig bírta a tél nélkülözéseit, a végén összecsuklik, nem birja tovább. Ilyenkor naponta három-négy öngyilkosságot jelentenek a rendőrség központi ügyeletének.

TETTÉNEK OKA...

Valamikor, a boldog békeidőkben, amikor még az olyan szomorú és tragikus dolgokat is, mint az öngyilkosság, a romantika rózsaszín köde burkolta be, a legtöbb öngyilkosság után, amelyről beszámoltak a lapok, az volt írva tettének oka: szerelmi bánat, **vagy szerelemféltés...** Egyszóval a szerelem valamilyen formában csaknem mindig benne volt.

Ezzel szemben ma a legkevesebb a szerelmi okokból elkövetett öngyilkosságok oka... Nyomor, kétségbeesés, sikkasztás, anyagi helyzet, összeszólalkozás és ezer más oka van az öngyilkosságoknak. De egyre nagyobb azoknak az öngyilkosságoknak száma, melynél kénytelen a nyomozó hatóság azt írni jelentésébe, hogy: tettének oka ismeretlen... Dehát ez sem egészen ismeretlen azért. Az ok ilyenkor a legtöbbször a huszadik század, a napok, a mi napjaink, a nehezen elviselhető napok, melyeknek súlya alatt megtörik a lélek rugalmassága. Hiszen ma olyan szörnyü terheket cipel mindenki élete... Olyan különös, mély és titokzatos tragédiák bujnak meg a legegyszerübb ember mindennapjai mögött is.

KÖTÉL, MÉREG, REVOLVER...

Még mindig ez a három módszer vezet az öngyilkosságok végrehajtásában... De a méregnél egyre gyakoribbak az altatószer által végrehajtott öngyilkossági kísérletek. Az emberek, akik egész életükben fájdalmasan és nehezen éltek, szeretnének fájdalom nélkül és könnyen meghalni... Minden évben felvetődik néhány nikotinos öngyilkosság. Ez a méreg egyike a legborzasztóbb hatásuaknak...

Az öngyilkosságok statisztikája ijesztő számokat mutat fel a rendőrség jelentéseiben. Az 1937-es év tíz hónapja alatt meghaladta az öngyilkossági kísérletek száma a kétszázat... Szomorú visszahatása ez egy még mindig nagyon nehéz kornak, melyben gyengébb az emberek lelke, mint az élet ütései.

Hatvanezer pengős költséggel fűdőbeteg gondozó intézet felállitását tervezik

Kevés a hely a fertőző szegény betegek kórházi elhelyezésére. Nagyon sürgős segitségre van szükség.

Akik figyelemmel kisérik a 130.000 lakosú Debrecen életét, szomorúan állapithatták meg azt a szörnyű versenyt, amely a tisztifőorvosi jelentésekből tükrözik és a **tuberkulózis és a rák között áll fenn.** Sajnos, a helyzet az, hogy Magyarországon még miudig mintegy 15.000 ember hal meg tuberkulózisban. Arról nincs még hozzávetőleges statisztika sem, hogy hány ember jár-kel közöttünk olyan, aki magában hordja és állandóan tovább adja a tuberkulózis bacillusait. A legelszomoritóbb, hogy bár ez a betegség kellő időben bevezetett kezelés esetén gyógyitható, mégis mivel tulajdonképen pénzkérdés a védekezés lehetősége, nagyon kevés embert tudnak megmenteni. Főleg az Alföld és elsősorban Debrecen környékének legsúlyosabb betegsége a tbc. És milyen nehéz a szükséges pénzt erre a nagy célra megszerezni.

A tbc. elleni küzdelem egyik leghatásosabb eszköze a tüdőbeteg gondozó intézetek felállítása. A tbc. túlnyomó részben a szegényebb emberek között pusztít, ha tehát felállítanak a szegények számára ilyen védő, kutat és megfigyelő intézetet, akkor nagyon sok beteget menthetnek meg a tbc. pusztításától. Debrecenben most is működik egy ilyen gondozó intézet a Meszena utcán. Ezt a város tartja fenn, de ez **sem elhelyezésénél, sem méreteinél fogva nem alkalmas az igények teljes kielégítésére.** Már hónapok óta komoly megbeszélések folynak a városházán dr. Gärtner István m. kir. tisztifőorvos előterjesztései alapján az új, modern tüdőbeteg gondozó intézet létesítéséről. Hasonlóképen tárgyalások folynak az OTI-val és az Országos Tüdőbeteg Szanatórium egyesülettel, amelynek tulajdonát képezi az Auguszta is.

Olyan tüdőgondozó intézetet terveznek, amelyben rendelő szobák, megfelelő helyiségek, kvarckészülékek, röntgen laboratórium, stb. minden szükséges rendelkezésre áll. A szegénybetegeket szakszerű gyógykezelésben részesitenék, légmell kezeléseket alkalmaznának. Még fektető csarnokot is terveznek az olyan betegek elhelyezésére, akiknek napkurára és pihenésre van szüksége.

Természetes a tüdőbeteg gondozó intézet szociális munkát is végezne, hogy a betegek jobb táplálkozását elősegítsék.

A tárgyalások most olyan irányban haladnak, hogy a szanatórium egyesület épitené fel városi támogatással a gondozót. Körülbelül 50—60.000 pengő költségről van szó. A szolgálat az intézetben munkaközösség alapján történnék.

Különösen nagy jelentősége lesz az intézet munkájának azon a területen, ahol **az ovodás, iskolás gyermekek vizsgálatát és ellenőrzését eszközlik tüdőbetegségre vonatkozólag,** továbbá nagyon fontos lesz az is, hogy az élelmiszerkereskedéssel foglalkozó üzemek alkalmazottait szintén tbc-re felülvizsgálják. A fertőzés terjedése jórészének gátat vetne ez a munka. Ha a betegség kezdetén megállapitják az élelmiszerrel dolgozókról, hogy betegek, őket kezelés alá vonják, nagyon sok ember fertőzését akadályozzák meg. Ugyancsak fontos feladat vár az új intézetre abban a tekintetben is, hogy a tüdőbetegek családjában az egészséges egyéneket a fertőzéstől megmentsék.

Ez a munka elsőrendü kötelessége és feladata a városnak és szinte csodálatos, hogy még mindig csak tárgyalások folynak ebben az ügyben, pedig olyan kérdésről van szó, amelyet nem lehet elég gyorsan és elég sürgősen megoldani. Ha valahol, itt el lehet mondani, hogy erre a célra a föld alól is pénzt kell előteremteni és gyorsabban kellene tevékenykedni, mint az égőházhoz robogó tűzoltóknak.

Az illetékesek abban reménykednek, hogy már a jövőévben sikerül felépiteni az új gondozó intézetet. Nagy segítség a küzdelemben, hogy az OTI a saját betegei gondozására nagyon szép rendelő intézetet létesitett az elmult nyáron. Még egy nagyon súlyos problémája van ennek a kérdésnek, amit minden körülmények között meg kell oldani. Ez a szegény tüdőbetegek elhelyezésének kérdése. Ez is tisztán anyagiakon múlik. Hajdu megye és Debrecen közönsége olyan óriási összegeket fizet be betegápolási pótadóba, hogy lehetetlen nem kívánni, hogy ebből a nagy összegből ezen az erősen fertőzött területen megfelelő pénzt hagyjanak vissza és megoldást találjanak a súlyosan beteg és erősen fertőző szegények elkülönítésére. A szociálpolitikai vizsgálódások borzasztó adatokat tárnak fel. Nyolc-tíz tagú család lakik egyetlen kis szobácskában és természetesen két-három súlyos tbc és mindenki szemeláttára fertőzi meg a családot.

Rendkívül kevés ágylétszám van a tbc. elleni küzdelem céljára a közkórházban, sőt az Auguszta szanatóriumban is. Az orvosok nagyon sok beteget tartanak nyilván, akiknek csak egy töredékét képesek elhelyezni.

Ma, amikor minden vonalon népi politikát hirdetnek és azt mondják, ki kell egyenliteni a különbségeket a társadalmi osztályok között, mert ez az egyetlen útja a szélsőségek és forradalmak kikerülésének, mindenkinek mindent el kell követnie, hogy a legszegényebb néposztály legveszedelmesebb ellenségét a tuberkulózist leküzdjék. Akik segithetnek, ne feledjék el, hogy a bacilusok ellen őket sem védheti meg még a kinai fal sem.

Torontáli szőnyegek
legolcsóbban
Erdélyi szőnyeghízban
P.ac u. 34.

HIRDETMÉNY

Felhivja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1937. év IV. évnegyedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozását 1937 november 15. napjáig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31713 számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető.

A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejárta után a hivatal behajtási eljárást indit.

Városi adóhivatal

Ezer pengős ruhaszámla

Érdekes hitelezési és csalási per a járásbíróságon — felmentéssel

Egy feltűnően elegáns 42 éves ny. rendőrfelügyelőt dr. **Ruttkay** Aladárt, aki jelenleg Budapesten a Mester utca 24. szám alatt lakik, vonta felelősségre a debreceni büntetőjárásbíróságon dr. **Bónyi Bertalan** járásbíró hitelezési csalás miatt.

A per előzménye még 1934-ben kezdődött. **Balázs** Mihály ismert Péterfia ucca 46. szám alatt lakó szabómester a feljelentő, aki terjedelmes beadványában a következőket adja elő.

Dr. Ruttkay Aladár rendőrfelügyelő, akit én addig nem ismertem, egy nap, 1934 január 10-én Bartha Ödön örnagy társaságában bejött üzletembe, ahol előadta, hogy **többrend ruhára van szüksége, mert nősül.** A felügyelő úr több szövetet kiválasztott, majd mértéket vettem róla. A rendelés **1002 P-t** tett ki, melyre a felügyelő úr készpénzben **300 pengőt** fizetett. Én kijelentettem neki, hogy ilyen körülmények között nem tudok hitelezni, mire ő azt mondotta, hogy egész nyugodtan hitelezhetek, mert vőlegény és **közeli házassága révén olyan heribilis hozományt kap, melyből rövidesen kiegyenlítheti a számláját.** Erre én megnyugodva leszállítottam a ruhákat és vártam a 702 pengő tartozás kiegyenlítését. Azonban hiába vártam. Később megtudtam, hogy dr. Ruttkay Aladár Budapestre költözött, anélkül, hogy engem értesített volna. Nemsokára azt is megtudtam, hogy **időközben nyugdíjazták,** mire én a belügyminisztériumba is írtam. Erre a felügyelő úr válaszolt. Irt nekem egy olyan tartalmu levelet, amelyben arra kér, hogy írjak a belügyminisztériumba egy olyan tartalmú levelet, amely szerint tévedés történt, akkor fizet. Ezután megint nem kaptam tőle értesítést. Magánnyomozót is fogadtam, mert sehogysem tudtam a felügyelő úr címét megtudakolni, mert állandóan változtatta a lakását. Azt is megtudtam, hogy a fényes parti visszament.

A járásbírósági tárgyaláson dr. Ruttkay Aladár a következőképpen védekezett a súlyos vád ellen:

— Nem vagyok bűnös, eszem ágában sem volt soha, hogy becsapjam Balázs Mihályt. Én a nősülésemmel nem vezettem őt félre, mert akkor tényleg nősülés előtt állottam. Igazat mondottam, akkor, amikor az üzletben erről beszéltem. **Nekünk rendőrtiszteknek a törvény is előírja, hogy csakis akkor nősülhetünk, ha ezáltal jobb anyagi körülmények közé jutunk.** Én akkor a Belügyminiszter úrtól nősülési engedélyt kértem, amit meg is kaptam. **Közben 1935-ben betegségem miatt nyugdíjaztak. Nekem akkor, amikor a ruhákat készíttettem 450 pengő fizetésem volt, tehát a rendelésre volt fedezetem, még akkor is, ha nem nősültem volna. Jelenleg 129 P nyugdíjat kapok, ebből tartom édesanyámat és nős öcsémet Budapesten. Tessék elképzelni, hogyan lehet ebből a csekély összegből Budapesten megélni.** Elismerem, hogy tartozom és ígérem, hogy mihelyst kedvezőbb anyagi körülmények közé jutok, ami most kilátásba van helyezve, kifizetem az adósságomat.

Dr. Ruttkay Aladár ezután írásokat adott át a bírónak. Az írások között volt a nyugdíjazási okmánya és a legutolsó nyugdíjcsekke, amely azt tanusítja, hogy most 129 pengő nyugdíjat kap.

Az iratok ismertetése után dr. Flórhidy Tibor ügyészi megbízott kijelentette, hogy **nem vállalja a vádat.**

Balázs Mihály ügyvédje szólalt fel ezután és tanukihallgatásokat kért elrendelni a bíróságtól. Azonkívül kérte a bíróságtól, hogy a bizonyítást arra is terjessze ki: **tényleg olyan gazdag nőt akart a vádlott elvenni feleségül, hogy mint mondotta az egész tartozását a mellényzsebből kifizeti.**

Dr. Bónyi bíró kijelentette az ügyvéd szavai után, hogy a per már most eldönthető és a bizonyítás kiegészítési kérelmet mellőzte, ami miatt a sértett képviselője semmiségi panaszt jelentett be.

Rövid szünet után dr. Bónyi Bertalan bíró kihirdette az ítéletet, amely szerint **dr. Ruttkay Aladár ny. rendőrfőfelügyelőt felmentette a hitelezési csalás vádja alól.** Igen érdekes az ítélet indokolása. Már a tárgyalás előtt megállapította bíróság, hogy **ennél a pernél büntethetőséget kizáró ok forog fenn, amennyiben elévült a per. A tett elkövetése 1934 januárban történt, míg a feljelentés az ügyben csak ez év augusztusában tétetett meg. A vétség elévülési időtartama három év.** Itt is ez történt. De felkellett menteni a vádlottat mondja az érdekes indokolás további része már azért is, mert a vádlott bebizonyította a mai tárgyaláson, hogy nem követett el hitelezési csalást, mert abban az időben a vádlottnak 450 pengő fizetése volt és a megrendelés összege nem haladta tul a fizetőképességét. Azt is bebizonyította a tárgyaláson a vádlott, hogy jogosan használta azt a kifejezést, hogy gazdagon nősül, mert a rendőrtiszteknek a törvény előírja, hogy csak olyan nőt vehet el feleségül, akinek tekintélyes hozománya van.

Az ítélet kihirdetése után Balázs Mihály fómagánvádló kijelentette, hogy nem nyugszik meg az ítéletben. Mire a bíró kioktatta, hogy hiába fellebbez, mert az elévülés megtörtént és azt a törvényszék is akceptálni fogja. Ellenben polgári uton próbáljon perelni tovább. Balázs, annak ellenére, hogy a vádlott a tárgyaláson kijelentette kizetési készségét, polgári úton perel tovább.

Szabadstilusu cirkusz

Az elmult héten hangzatos plakát és röplapreklámozás mellett egy kis csoport professzionista birkózó mutatkozott be városunkban. A Fővárosi nagycirkuszban lezajlott szabadstilusú birkózó »világbajnokság« »elhullottjai« voltak ezek, akik jobb szerződés hijján Debrecenben próbáltak babérokat (vagy inkább pengőket) aratni. Azoknak, akik a kirakatokba kitett, mintegy száz darab fénykép és a sokatigérő reklámok varázsától elkapva s valami különleges sportesemegére szomjazva elmentek megnézni ezt a »bemutatót,« szinte megbotránkoztató »élvezetben« volt részük. Debrecenben amúgy sem igen van talaja az ilyesminek, de ezekután 10 évre elvették annak a néhány száz embernek is a kedvét az ilyen »sport« látványától, akik rászánták magukat és pénzüket ennek a megtekintésére. Komolytalan, sportszerűtlen, közönséges cirkuszi kóklerkedés volt és megérdemelten söpörte csufos bukásba vállalkozásukat a közönség felháborodása.

Nem, hiszen nem is kívánta senki, hogy egymás kezét, lábát kitörjék, vagy hogy verjék agyon egymást, de az a »testvéri és kollégiális« bánásmód, ahogy egymást ijesztgették és tapogatták, az felül mult minden várakozást. Átlátszó, olcsó trükkökkel dolgoztak és minden stilus és technikai tudás nélkül való tologatás közben igyekeztek egymást kilökni, lerúgni a dobogóról, hogy aztán lent a padlón »vad« dulakodásba kezdve adják a »bősz« ellenfeleket. Ilyen hangulatkeltő »akciók« után harsogó derültséget keltett amikor két nagyapakorban lévő, tekintélyes pocakkal rendelkező öregúr, fogcsikorgatva és szemforgatva, fújva és szuszogva, de azért roppant óvatosan, ügyelve egymás testi épségére, vívta »vad és izgalmas mérkőzését.« Mulattató, de egyben felháborító volt, amint a mázsán felüli birkózóbajnokok egy, egy levegőbe csapott ütés és rugás szelétől is két métert repülve, békaként terültek el és nyögve szinlelték a »sulyos ütés« hatását.

Nemesoda, ha erre a kóklerkedésre kitört a botrány és a közönség hatalmas fütty és pfujkoncertet rendezve követelte a sportszerű, komoly birkózást.

Ennek, de főként az amatőr birkózóegyesületek keleti kerülete épp jelenlevő elnökének erélyes hangú fellépésének, ki mint a város törvényhatósági bizottsági tagja is élesen tiltakozott az ellen, hogy Debrecenben a birkozósportot ilyen komolytalan cirkuszi mutatványokkal lejárassák, meg is lett a hatása, mert a következő párok már érdemesebb munkát végeztek.

Azonban a komolytalan cirkuszkodás hire eredményesebb volt, mint a további röpcédulás reklám és harmadnap este a teljes érdeklő ócstelenség következtében már az előadást sem lehetett megtartani. Kár volt ilyen komolytalan és lelkétlenül üzletics vállalkozással a szabadstilusú birkózás amúgy sem valami népszerű sportját így lejáratni és kár azért a néhány tehetséges fiatal birkózóért, akik ilyen cirkuszi stilussal teszik tönkre sportkarrierjüket.

(rasi)

KÖNYV

„Eljött hozzám a mult"

Vitéz Soltészné Guldán Olga verseskönyve.

Finom asszonyi lélek tükröződik vitéz **Soltészné Guldán Olga** verseiben, melyeknek egyrésze éppen lapunk hasábjain jelent meg, elismerést keltve az olvasóközönség széles rétegeiben.

Most legszebb verseit csokorba kötve önálló kötetet adott ki, vitéz Soltészné Guldán Olga. Mint valami lehelet finomságú valenciai csipke hatnak a kötetnek minden részlete. Nem lázadó érzések, nem egetverő indulatok, hanem csöndes vágyak, halk rezignáció, tiszta szerelmi líra hanghullámai csendülnek meg ezekben a versekben. Ezüstesengő lágy hangjai visszhangzanak a sorokban, melyeket a költőnő kiforrott formaérzékkel, finom technikával fűz össze. A kötet címét nyujtó vers egyik gyöngyszeme a költőnő irodalmi munkásságának, de pompás technikájával és ötletes formájával kitünik „Azt akarnám" kezdetü vers, csendesen bús a „Poéta sors" cimü sikerült költemény. Ám a sorban következő versekben is új és új szépségeket fedezünk fel. Bár legtöbbje szerelmi költemény, még sem válik unalmassá, mert mindegyik versnek azért külön szine van, mintahagy mindegyik virág más-más színü.

Sikerült műdalok, hallgatók, csárdás sanzon és magyar nóták egészitik ki a verskötetet. Látjuk, hogy a zeneszerzők versengtek vitéz Soltészné dalaiért melyek szinte csábitják megzenésitésre a muzsikusokat. A magyar motivumokat is sok izléssel használja a költőno és sikerült alkotások közé tartoznak ezek a magyar dalok. Kár, hogy a kötet külső kiállítása nem felel meg belső tartalmának és értékének.

ASZLÁNYI KÁROLY:
„HÉT POFON"

Az a fanyar, csufolódó, tökéletes humor, amelynek Aszlányi Károly egyik legtehetségesebb művelője, olyan ritka, mint a fehér holló. Nem csoda hát, hogy a „Hét poton"-ból világfilmet készített a berlini UFA, nem kisebb sztárokkal, mint Willy Fritsch és Lilian Harvey. Az sem csoda, hogy ezt a filmet harsogó nevetés-orkán kisérte végig, egész Európán. De az már valóságos csoda, hogy milyen tökéletes, nagyarányú és fordulatos regényt teremtett Aszlányi Károly a bosszúállás és a felsült méltóság, a megesütolt nagyképüség elemeiből. Csupa vidámság és könnyedség a regény — de ugyanakkor böleseleti magja is van, mint Aszlányi Károly minden irásának. Megjelent a NOVA 2 pengős kiadásában.

ROBERTS:
ARIZONAI LOVASOK

A városi ember megújuló érdeklődését a vadnyugat romantikus tájai felé csak fokozni fogja Robertsnek ez a regénye, amely mesteri meseszövésével sorozatunk egyik legnagyszerübb kötete.

Modern függönytartók
legolcsóbban
Erdélyi szőnyegházban
Piac u. 34.

Uj és megszünt iparok

— **Iparok forgalma.** Uj iparok: Balogh Imre gyümölcs, déligyümölcs, tőzelék, tojás kereskedés, Tóth Imre szatócs, vitéz Trencsényi Zsigmondné szatócs, K. Nagy Antal őszeres, Sóvágó Antal gőperejű bérkocsi, Rubleczky Sándor szatócs kereskedés, Berki József rövidáru és rőfös kereskedés, Zsuggyel Józsefné sz. Sajtos Erzsébet koresma, Gál Béla élőállat kereskedés, Magyar Andrásné sz. Bareza Erzsébet gyümölcs, déligyümölcs, zöldségfélék, baromfi és tojás kereskedés, Papp Ágoston gyümölcs, zöldségfélék, baromfi és tojás kereskedés, Szabó Zsuzsánna élővirág és ezekből készült csokrok árusítása, özv. Csernus Józsefné telephelyről fuvarozó gőperejű bérkocsi. — Megszünt iparok: Ábrahám Erzsébet és Benner Dezső nőidivat kalapkészítő, Guttmann Hermannné gyümölcs, déligyümölcs stb. kereskedés, Mátyás Pál női, férfi, konfekció cipő, szövetkeresk. Kiss Lajos cipész, Klór Józsefné szatócs, Pallag József és Sóvágó Antal gőperejű bérkocsi, Szabó Imréné szatócs, Nagyházi Gábor tojás, baromfi, zöldség keresk., özv. dr. Barna Lászlóné vágott baromfi és vad kereskedés, Rácz István asztalos, Forgács Zoltán órás.

Debrecen sz. kir. város adóhivatalától. 44960/1937. aü. szám. **HIRDETMÉNY.** Felhivja a városi adóhivatal azokat a földhözjuttatottakat, akik a Debrecen sz. kir. várostól megváltott Külső és Belső Ohat pusztákból juttatott földek birtokában vannak, hogy a 2000/1937. M. E. sz. rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 600/1937. P. M. sz. rendelet alapján elkészitett végleges megváltási árkiszámitási kimutatások a városi adóhivatal birtoknyilvántartási ügyosztályában (Városháza I. em. 28. szoba) 1937. évi november hó 15-től 1937. évi nov. 30-ig bezárólag a hivatalos órák alatt közszemlére vannak kitéve. Az érdekelt földhözjuttatottak 1937. december hó 1-től számitott 15 nap alatt esetleges felszólalásaikat előterjeszthetik. **Városi adóhivatal.**

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A pulyka tenyésztése és értékesítése

Minden szükségleti cikk értékesítésénél a piacon mutatkozó kereslet és kínálat egymáshoz való viszonya szabja meg nemcsak az árakat, hanem azt is, hogy mikor mi adható el egyáltalában. Ezen közgazdasági tételt már nagyon régen ismerték és míg a kereskedelem, ipar mindenkor szem előtt tartja ezt, addig a gazdák nagyon gyakran figyelmen kívül hagyják a kereslet követelményeit és saját belátásuk, vagy megítélésük szerint cselekednek.

Ez állapítható meg a baromfi értékesítésénél is, jóllehet különféle szervek útján igen sok figyelmeztetést s jótanácsot kaptak már eddig is az érdekeltek. Nem mondjuk, hogy minden eredmény nélkül, de a gazdák tulnyomó többsége nem vett arról tudomást, vagy nem akarta azokat megszivlelni. Pedig elsősorban a saját érdeke ellen vét minden termelő gazda, ha nem azt a minőséget, baromfit tenyészti, amelyet a felvevő piacok kívánnak és nem akkor értékesíti azokat, amikor annak ideje elérkezett.

Mindezt csak általánosságban tartottuk szükségesnek elmondani, mert hiszen részletesen minden baromfifajtára vonatkozóan könyvekre terjedően le lehetne írni. Ezúttal csak a pulyka értékesítésével és tenyésztésével kapcsolatban akarjunk az érdekelteknek néhány hasznos figyelmeztetéssel szolgálni.

A pulyka kifejezetten karácsonyi idénycikk, mert tömegesen csakis ekkor lehet értékesíteni Angliában. Magyarország az elmult esztendőben is az Angliába exportáló országok között az első helyet foglalta el nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is. Ez azonban nem azt jelenti, hogy nálunk az ország minden részében egyformán jó minőségű pulykát tenyésztenek, sőt éppen Keletmagyarországon még nagyon is sok tennivaló volna az egységes és keresett minőség tenyésztésére való áttérés megszervezése érdekében.

Ugyanígy nem jelenti azt, hogy miután a pulyka karácsonyi cikk, tehát azt közvetlenül karácsony előtt kell a piacra vinni. A pulyka kiszállítása rendszerint már november 15—20-ka között szokott megkezdődni és december 10—14-ike között fejeződik be. A novemberben kezdődő szállítások alkalmával a külföld elsősorban a *jérce pulykát* keresi, mert az ilyenkorra már kifogástalan minőségű, tehát ha ebben az időszakban a kereslet első sorban jérce pulyka iránt van, ennek oka kizárólag ebben keresendő és nem kell semmiféle más csalafintaságot a háttérben keresni. Viszont november végétől kezdve már a bakk-pulykát is keresik, sőt, december 5-től már a 6—8 kg-os bakk pulykák a legkeresettebbek. Ilyen beosztásban kell tehát a pulykát a piacra vinni.

Nyomatékosan felhívjuk azonban a gazdák figyelmét arra, hogy a pulykát az értékesítést megelőző leg legalább 3 héten át *bőségesen kell kukoricadarával táplálni*, jól lehet már korábban is gondoskodni kell a megfelelő takarmányozásról A rosszúl takarmányozott pulyka már szemre, messziről megállapítható és miután a hivatalosan megállapított minimális árakon alul nem szabad az exportőröknek vásárolni, viszont a minimális ár elsőrangú minőségre vonatkozik, nagyon könnyen megtörténhetik, — hogy a selejtes pulykát semmi áron sem fogják megvásárolni. A jól etetett pulyka súlyban gyarapodik és bőségesen megfizeti az elfogyasztott tengerit.

Helytelen eljárás és a gazdák érdeke ellen van az is, hogy a pulyka tulnyomó részét december első felére halasztják, abban a reményben, hogy akkor érik el a legmagasabb árat. Talán emlékezetes még a mult évi nagy áresés, amikor a november végi 1.60-as ár lecsökkent egészen 1 pengőig. Ettől eltekintve is minél jobban összetorlódik a felhozatal, annál inkább fenyeget egy hirtelen bekövetkezhető áresés, éppen ezért tanácsos, hogy a pulykák egyik felét november, második felét december első hetében értékesítsük.

A gyümölcsfák trágyázása

A gyümölcsfák trágyázása már a telepítésnél kezdődik, hogy azután később mennyi trágyát adjunk a fának és milyen időközben, ez mindig attól függ, milyen erőben van a talaj, ha gyengébb a talaj, minél nagyobb mennyiséget és sürübben adjunk hozzá, akár minden esztendőben, vagy két vagy három esztendőnként. Minél erőteljesebben fognak a fák fejlődni, annál előbb fognak gyümölcsöt, termést szolgáltatni. A fák erőteljes fejlődése pedig attól függ, hogyan táplálju.k. Amely gyermeknek táplálása szegényes, az gyenge marad; amely malacnak vagy más jószágnak kicsi korától kezdve gyenge a tápláléka, abból sohasem lesz erőteljesen kifejlett testű jény. Így vagyunk a gyümölcsfákkal is. Táplálni kell azokat, akkor lesz eredmény!

Először is tisztában kell lennünk azzal, hogy a gyümölcsfáknak mi a tápláléka. Ez többféle lehet, de semmi szín alatt nem lehet olyan anyag, melyet a gyümölcsfa gyökerei, a gyökérsüveg feloldani, felszívni és a sejteken keresztül átszürni nem képesek. Példának vegyünk egy hasonlatot magunkról: mindenki szereti mondjuk a disznókörmös paszulyfőzeléket, mely vízből, paszulyból, zsírból, lisztből, sóból, vöröshagymából, disznókörömből készül. Ha ezeket az anyagokat egy tálba összekeverem és kitálalom, tessék megenni. Ki fogja azt megenni? Benne van pedig minden, ami szükséges, de nincs megfőzve, nincs alkalmas módon elkészítve, hogy megehessük azt, illetve, hogy testünk táplálására alkalmas legyen. Éppen így vagyunk a növényekkel is a trágyázást illetőleg, ha együtt is van minden kellék, de nincs megfőzve, illetve alkalmassá téve a gyökerek által való felszívásra, nem tudja azt a növény felvenni, felhasználni. Ha egy csomó szalmát összekeverünk állati ürülékkel és azt gyümölcsfa vagy szőlő trágyázására használjuk, csak bemocskolt szalmát adunk. De, ha ez a keverék áterjesztődik és különböző módon, savát, borsát megadom, abban az esetben a növény táplálására alkalmas lesz, mert a gyökér növényzete fel tudja szívni azt.

Például elszórhatom én a szuperfoszfát műtrágyát, évek mulva is nagyrészben ott találom azt a rögök közt, de ha feloldottam igen bőséges meleg vízben és úgy öntöttem a növény vagy gyümölcsfa tövére, azonnal felszívhatja. Minél tökéletesebben fel van oldva, annál könnyebben szívódhatik a gyökereken keresztül a sejtekbe, sejtfalról sejtfalra és a növény testébe.

Célszerű olyan trágyatelepet létesíteni, melyből nem távolodhatik el a trágya leve, tehát nem csupán gödröt ássunk, hanem betonfalacskával béleljük ki. Minden héten seperjük fel az udvart, az így összegyült szemetet, kemencéből a fahamut, a baromfiak s galambok,, sertések trágyaanyagát mind szedjük össze, a szalmakazlak körül betaposott szalmát gereblyézzük ki, a faleveleket, fatörmelékeket, meszet keverjük közé, úgyszintén szuperfoszfátot, péti sót, kálit, ezt azután forgassuk többször meg. Ez a trágyatelep bemelegszik, áterjed, ha azután meg is öntözzük, meg is tiporjuk egy párszor, tökéletesen átérett táplálékot adhatunk a növényeknek. Gyümölcsfának, szőlőnek, muskátlinak, rózsának, mindenféle növénynek egyenlően alkalmas ez a trágya, de csak akkor vehető fel, ha azt sok öntözéssel feloldjuk. Ha ilyen trágyával trágyázzuk meg gyümölcsfáinkat, abban az esetben tökéletes trágyázást fogunk végezni, mert ezeket a trágyaanyagokat gyümölcsfáink teljes mértékben képesek lesznek felszívni, felhasználni.

A gyümölcsfák, különösen a virágzás alkalmával igen sok nitrogénanyagot igényelnek. A virágzás idejében célszerű a gyümölcsfákat hígított trágyalével is erősen meglocsolni, hogy pótoljuk a nagymennyiségben elhasznált nitrogén trágya anyagát a gyümölcsfánál, mert később is a gyümölcs fejlődésénél a nitrogénre igen nagy szüksége lesz a fának. Kívánatos, hogy hígított trágyalével öntözzük meg a gyümölcsfát a gyümölcs fejlődésének idejében is. Minél erősebben öntözzük tiszta vízzel is a fákat, annál tökéletesebben fognak kifejlődni azok gyümölcsei. Ezért fejlődik szépre a gyümölcs a Tisza hullám térein, ahol hetekig állanak a fák vízben s víz alatt.

Nemcsak ilyenkor igényelnek nagyobb mennyiségű táplálékot a gyümölcsfák, de akkor is, amikor a fafejlesztéshez a talajból felvették, felszívták a különböző ásványi és növényi elkorhadt tápanyagot. Amikor a levelek befejezték áthasonító, asszimiláló munkájukat — mint említettem — következik a felvett, feldolgozott tápanyagnak egyenletes szétosztása, hogy abból minden levél, rügy, farügy, minden termőrügy, minden vessző, minden törzssejt, minden gyökérsejt a megfelelő szükséges mennyiséget helyes, igazságos elosztásban megkapja. Ez a folyamat megkezdődik nyár közepén, tehát akkor szintén célszerű trágyalével megöntözni a fák töveit, hogy minél gazdagabban jusson minden sejtbe a kész, alkalmas, feldolgozott tápanyagból melyből tovább fejlődnek a termőrügyek, bennük elkészülnek a virágok, a szirmok, a porzó szálacskák, a színes szirmok, maga a gyümölcs és minden egyéb, ami benne rejlik. De tudjuk, hogy ez a folyamat belső életfolyamat, kívülről ez nem látható. Ez a folyamat egész télen át tovább folytatódik, nem fejeződik be, ezért szükséges a talajt az őszi permetezés után megforgatni, megásni, darabosan, rögösen, hogy az fagyjon át, porhanyódjon meg, mert a talajban is igen sok ásványi anyag rejlik, mely csak akkor szívódhat fel, ha megfelelő nedvesség és oxigén által feloldódik, tehát kell, hogy a talaj átfagyjon, a rögök közé minél több nedvesség, napfény, eső és hólé juthasson, hogy ezen ásványi anyagokat minél nagyobb mennyiségben feloldhassa.

Ilyen munka után tavasszal vígan indul meg a fa fejlődése, a rügy fakadása, valamint ez ez esztendei termés fejlődése.

Már a gyümölcsfaoltványok beszerzésénél meg kell győződni, hogy nincs-e az elültetendő oltványokon valamilyen rovar, vagy gombakártevő. Ezek a kártevők természetesen később is, a jó szomszédoktól áttelepülhetnek még akkor is, ha a legfigyelmesebb gondozásban részesítjük gyümölcsfáinkat. Áttelepülhetnek a mi gyümölcsösünkbe ezen rovarkártevők, azonban, hogyha a gyümölcsfáinkat ilyen gondozásban részesítjük, talaj előkészítését és a trágyázást kellőképen megadjuk, mint ahogyan azt elmondottam, abban az esetben a gyümölcsfák testi fejlődését igen erőteljessé tettük s a kártevők ellen képesek lesznek legnagyobb részben megküzdeni.

Czapáry Bertalan.

A lomb elföldelése

Lombhullás utáni időben a gyümölcsösben legalább akkora területen, amilyet a gyümölcsfa elfoglal, fel kell ásni a talajt, de lagalább 30 centiméter mélyen, hogy a földre hullott lomb jó mélyen kerüljön a föld alá. Ezzel a földet is javítjuk, de sok kártevőt ezzel a földeléssel már elpusztítunk. A felásott részt nem kell elgereblyézni, hagyni kell rögösen a téli csapadék alá, hogy minél mélyebben hatoljon be a talajba a nedvesség.

A komposz készítése

A komposztrágya igen jó talajjavító s különösen kerti vetemények, virágok alá használható. A komposztrágyát azonban nem szabad, mint sok helyen csinálják, gödörben készíteni, mert a korhadásnak a legfőbb tényezője a levegő, víz és meleg nem érvényesülhet maradéktalanul, már pedig ha egyik is hiányzik, nincs rothadás és akkor megszenesedik a felhalmozott lomb és nem rothad el, nem ad jó trágyát. Rendes korhadás folyamán jó tevényt kapunk a komposztteleprő1. A megpenészedett, szenesedett halom már értéktelenné válik. A legjobb módja a komposztkészítésnek az, ha a talaj felszínén rakjuk a halmot egy méter, másfélméteresre és a tetejét földdel beszórjuk.

A kisgazdák nem helyeslik azt a módszert, melynek értelmében a kukoricaszárát alászántani kell. Az a tapasztalat, hogy a nyersen talajba forgatott kukoricaszár, úgy mint a nyersen alászántott szalma terméscsökkenést okoz. Jobb megoldás a kukoricaszárat trágyaszaporításra felhasználni.

Függönyök
legolcsóbban
Erdélyi szőnyeghézban
Piac u. 34.

Debrecen sz. kir. város Polgármesterétől.

48.596—1937. II.

HIRDETMÉNY

Értesítem az érdekelt gazdaközönséget, hogy a hortobágyi nyári legeltetés az eddigi gyakorlatnak megfelelően *ez évben november 25-én, lovakra és szarvasmarhákra nézve, juhokra és birkákra pedig december hó 1-én megszűnik. Ezen időn túl a Hortobágyon semmiféle jószág nem legelhet.* Juhok és birkák közül is csak azok maradhatnak a Hortobágyon, amelyeknek tulajdonosai téli hortobágyi legeltetésre hajtócédulát váltottak és azt december hó 1-ig a mátai biztosi teendőkkel megbízott hortobágyi állatorvosnak bemutatják.

A juhok és birkák téli legeltetését Erzsébet naptól azaz november hó 19-től engedélyezem, a Debreceni Juhtartó Gazdák Egyesületének kérelme folytán azonban hozzájárulok ahhoz, hogy a juhföldön és a hármasi járáson kitnlévő juhok és birkák november hó 1-től kezdve a Disznóföldre hajtassanak.

Hajtócédulát a városi számvevőség ad ki nov. hó 15-től kezdve I. em. 11. sz. szobában.

A téli legeltetés legfeljebb 1938. évi február hó 15-ig tarthat.

Legeltetési díj azon állatok után, melyek a folyó évben a Hortobágyon legeltek, darabonként 30 fillér, azok után pedig, amelyekre nyári legeltetésre hajtócédula nem váltatott, tehát csak téli legeltetésre mennek ki a Hortobágyra, darabonként 50 fillér. Tekintettel az ez évi szaporulatra, kétszerannyi juhra, illetve birkára váltható 30 filléres árban hajtócédula, mint amennyire a nyári legeltetésre váltatott.

Hajtócédulát csak az kaphat, akinek 1936. évről, vagy azelőtti időről hortobágyi legelőbér hátraléka nincs.

Az Ökörföldre juhokat, vagy birkákat hajtani egyáltalában nem szabad.

Figyelmeztetem a gazdaközönséget, hogy a legeltetéssel kapcsolatban esetleg előforduló bármiféle visszaélés miatt az elkövetők ellen a kihágási eljárást haladéktalanul folyamatba fogom tétetni. *II. Polgármester.*

HIRDETMÉNY

Értesítem az érdekelt lótartó gazdaközönséget, hogy a m. kir. debreceni állami méntelep parancsnokság Debrecen város területén a kancák törzskönyvelését f. évi november hó 24-től 27-ig terjedő 4 nap minden nap d. e. 8 órai kezdettel a Baromvásártéren a régi VII. sz. cédulaház helyisége előtt tartja meg.

Felkérem a lótartó gazdaközönséget, hogy úgy a már betörzskönyvelt, mint a betörzskönyvelni szándékolt kancáikat azok csikóival és a csikót igazoló fedeztetési jeggyel a fenti 4 napon belül vezessék elő a Balmazújvárosi út felől a Baromvásártérre, tolódás elkerülése végett a következő sorrendben: az „A"-tól „G" betűig, az ezen betűkkel kezdődő vezetéknevű gazdák f. évi november hó 24-én, a „H"-tól „L" betűig bezárólag november hó 25-én, az „M"-tól „R" betűig bezárólag f. hó 26-án és az „S"-től „Zs" betűig bezárolag az ezen betűkkel kezdődő vezetéknevű gazdák f. hó 27-én vezessék elő kancáikat, azok csikóival együtt. Miután pedig a mult években a gazdák igen nagy része nem váltotta ki a párosítási jegyet a gazdasági egyesülettől, így f. évben minden gazdának a kancánként 1 P párosítási díjat a kanca elővezetése, vagyis a törzskönyvelés alkalmával a helyszínén kell kifizetnie.

A Halápon törzskönyvelni szándékozó lótartó gazdákat értesítem, hogy miután a Lótenyésztési Főosztálytól vett értesítés szerint az igényelt ménpótlást a méntelep nem kaphatja meg, a Halápon felállítandó fedeztetési állomás kérdésessé vált, tehát az ott törzskönyvelni szándékozó gazdák is Debrecenbe vezessék elő kancáikat.

Végül értesítem a gazdaközönséget, hogy a törzskönyvelés alkalmával a helyszínén be kell mondani, hogy kancáját Debrecenben vagy a Hortobágyon óhajtja-e fedeztetni.

Gazdasági tanácsnok.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala.

49.500—1937. adó.

HIRDETMÉNY

Felhivja a városi adóhivatal a házbirtokosokat, hogy a birtokukban levő házak után az 1938. évre szóló házbér bevallási ívet f. évi november hó 1. és 30. között terjedő hónapban a hivatalos órák alatt, délelőtt 8—12 óra között a városi adóhivatal III/a kivetési osztályánál (Városháza nagyépület I. emelet, számvevőségi folyosó 26. sz. ajtó) a következmények terhe mellett nyujtsák be.

A bevalláshoz szükséges előírt nyomtatvány ürlapok — bevallási ívek — /ugyancsak a fent megjelölt hivatali helyiségben az előállítási ár (10 bérleményig szóló 6 fillér, azon felüli nagyobb darabonként 12 fillér) megtérítése ellenében szerezhető be.

Figyelmezteti a városi adóhivatal a házbér bevallás adására kötelezett háztulajdonosokat vagy haszonélvezőket, illetve zárgondnokokat, hogy a bevallási ív benyujtásának elmulasztása a kivetendő 1938. évi házadó utáni 5 százaléskos, illetve 10 százalékos bírság előirását vonja maga után.

A házbér bevallási ívet minden egyes akár adómentes, akár nem adómentes házról, valamint a bérbeadott, ingyen átengedett (majoros) tanya épületekről is, külön-külön kell kiállítani és beadni.

A bevallás kitöltésénél a helyiségek számának részletes beállításán és azok használója nevének, foglalkozásának pontos feltüntetésén kívül lényeges kellék, hogy abba az 1937 november hó 1-i állapot szerinti egész évre átszámított összes bért (készpénz, természetbeni, vagy ellenszolgáltatás, átalakítási költség stb.), — tulajdonosnál, vagy ingyen átengedett helyiségeknél pedig annak egész évre átszámított haszonértékét még az érdekelt bérlő elismerő aláírása előtt pontosan beírja, a kiállításért szintén felelős vallomást tevő.

Az üresen álló helyiségeket, még ha azok már előzőleg külön voltak is írásban jelentve, — lehetőleg az előző évi vallomási ív sorszáma alatt feltétlenül be kell állítani és értékelni is kell. Viszont a vallomási ívbe üresnek beállított bejegyzés a külön írásbeli bejelentést nem pótolja adótörlés szempontjából.

Városi Adóhivatal.

HIRDETMÉNY

A burgonyatermelők és kereskedők figyelmébe.

A m. kir. Földmüvelésügyi Miniszter úrnak a burgonyarák és kolorádóbogár, valamint a burgonyatermesztést veszélyeztető egyéb betegségek behurcolásának és elterjedésének megakadályozása céljából 128.483/1937. IX. 4. szám alatt kiadott körrendelete alapján közlöm az érdekeltekkel, hogy

burgonyarák:
Németországban, Lengyelországban, Hollandiában, Svájcban, Dániában, Csehszlovákiában, Belgiumban, Franciaországban, Ausztriában, Angliában, Finnországban, Norvégiában, Svédországban és Danzig szabadállamban;

kolorádóbogár:
Északamerikai Egyesült Államokban, Franciaországban, Belgiumban, Németországban (Saarpfalz és Dél Rheinland), Hollandiában és Svájcban;

burgonyamoly:
Dél-Európában, Algirban, Kaplandban Kaliforniában, Ausztriáliában, Azor szigeteken, Tasmániában és Uj Zeelandban;

burgonya földibolha pedig Észak Amerikában fordul elő.

Debrecen, 1937 november 8.

Polgármester.

Zománcozott tűzhelyek
háztartási cikkek legolcsóbban
Bészler Lajosnál
Piac-utca 17.

SZABADI ÁDÁM

REGÉNY

IRTA:
SZALACSY RÁCZ IMRE

14

— Akarsz valamit? — kérdezte hanyagul a tiszt és közben kinézett az ablakon, ezzel is jelezte azt, mennyire unja az efféle szolgálati ügyeket.

— Azt akarom jelenteni, hogy bevonultam az üteghez!...

— Úgy, — mondta kedvenc szavát, — hát te beméltóztattál vonulni!...

— És eddig hol méltóztattál csavarogni?...

— Meglátogattam beteg édesanyámat!...

— Úgy, hát ez mindenesetre kedves, de az eljárást már megindítottam ellened. Egy heti késés, ez nem beszéd. Egyszerüen le fogunk csukatni! Elvégre az még se járja, kérlek alássan, hogy ma már holmi kis önkéntesek is egyszerüen »mir-nix, dir-nix« önkényesen szabadságot adnak saját maguknak. Szigorú példát kell statuálni, ma, mikor különben is tele van az ország lógós katonákkal! — harsogta olyan tiszta lelkiismerettel a százados, mint aki ebben a percben jött haza harminc hónapos frontszolgálatról, hogy közé üssön a lógosoknak...

— Rendben van százados úr, bár édesanyám valóban beteg volt, — hajtotta le Szabadi Ádám a fejét.

— Lári, fári, ti mindig tudtok valami elfogadhatónak látszó kifogást!...

— Százados úr, az én szavamban ne tessék kételkedni, — húzta ki magát Szabadi Ádám, — tessék, csukasson be, büntessen meg, de a szavam szent, különösen akkor, mikor beteg anyámról beszélek!...

— No, no kérlek alássan, nem kell azért kakaskodni, különben se kételkedem a szavadban és kikérem magamnak, hogy engem felelősségre vonj. Egy heti szigorított fogság a büntetésed, aztán szedd, vedd a sátorfádat, áthelyeztettünk Désre!...

— De hiszen engem tűzérnek soroztak! — hült meg Szabadi Ádámban a vér, mert tudta, hogy Désen nincsenek tűzérek.

— Sajnálom, későn vonultál be, helyed betöltöttük. Az irataid megkapod a tűzmestertől edakint, szervusz, kamerdá! — intett fölényesen a százados és Szabadi Ádám úgy fordult ki az irodájából mint névadó őse a Paradicsomból.

— Kár, borzasztó kár, önkéntes úr, hogy késni tetszett, — mondta a tűzmester őszintén, — bizony, itt tovább lehetett volna húzni az időt, — kereste elő az iratokat.

— Mondja, tűzmester úr, nem lehet itt semmit csinálni, nem lehet rajtam segíteni!...

— Már nem, könkéntes úr. A létszám betelt, talán egy másik pótütegnél esetleg, de addig szolgálni kell a gyalogságnál!

— Ki intézi ezeket az ügyeket?

— Ma mindent a minisztérium intéz, önkéntes úr. Protekció kell, legalább egy ezredes... Csak legalább két nappal előbb jött volna önkéntes úr!...

— Mikor töltötték be a helyem!...

— Tegnap érkezett meg a százados úr öccse!...

— Hogyan, az öccse? — intett keserű mozdulattal a százados ajtaja felé Szabadi Ádám.

— Úgy van, önkéntes úr, az öccse. Annak idején a sorozásnál sehogy se sikerült idehozni az öccsét, most aztán kapóra jött ez a hely, tegnap jött haza Pestről a százados úr és már hozta is magával a testvérét!... De Isten őrizzen meg, nem azért mondom, önkéntes úr, semmi képpen nem azért mondtam...

— És hogy hívják a százados urat?...

— Ez törvényes dolog, önkéntes úr... — Nincs mit kezdeni, ön késett. Felekán százados úr törvényesen járt el...

— Tehát Felekán?

— Felekán Oktáv...

— Román?

— Dehogy, kérem, hát hogy tetszik olyant gondolni, csak a neve olyan románós. Jó magyar ember ez, kérem és milyen összeköttetései vannak, képviselők, miniszterek... De nem is volt a fronton!... Most is kibújt, kérem, Setán János, a képviselő csinálta meg neki az öccse ügyét... Nincs itt mit kezdeni, önkéntes úr, mire elintéznék az ügyét, már régen a fronton lesz...

— Mi lesz a büntetésemmel?...

— Tudja mit, önkéntes úr, nem vesszük bele, vagy azt talán még se lehet... belevesszem, hogy már letöltötte, hiszen elég büntetés már az áthelyezés is...

— Isten áldja meg, tűzmester úr, lehet, hogy még találkozunk, — nyújtotta Szabadi Ádám a kezét.

— Adja Isten, hogy itt találkozzunk, önkéntes úr, — fogta meg két kézzel a tűzmester az Ádám kezét.

Mikor kifordult Szabadi Ádám a kaszárnya kapuján, érezte, hogy csúful, gaiádul megcsalták, kijátszották, becsapták, de érezte tehetetlenségét is a kitünő összeköttetésü századossal szemben, aki most játszotta a magyart, de egészen biztos, hogy kitünő összeköttetéseit is nemzetiségi alapon biztositotta magának.

Kedvetlen, elkeseredett volt és iassan ballagott ki a szennyes kis szerémségi város állomására.

Hajnalak hajnalán érkezett meg Désre.

Két, három ember lézengett az álmos, háborús nyomorúság képét magán viselő állomáson, míg a távolabb fekvő város köd alá bújtan aludt. Két cigarettavégre vadászó katona ténfergett be a váróterembe az egyiket megkérdezte Ádám:

KÖZGAZDASÁG

A Magyar Leszámitoló Bank székházat vásárolt Debrecenben

Mint ismeretes, a Magyar Leszámitoló Bank megvásárolta a Piac ucca 10. számu bérházat és fiókhelyiségeit Piac u. 44. alól ide helyezte át. Ugy pénztártermeit, mint egyéb hivatalos helyiségeit a legmodernebben rendezte be.

A Magyar Leszámitoló Bank debreceni fiókja már eddig is vezetőszerepet játszott Debrecen s az egész Tiszántul közgazdaságának életében, most, hogy itt Debrecenben székházat vásárolt, bizonyára még jobban kiván belekapcsolódni közgazdaságunk vérkeringésébe.

A fiók vezetőségében is változás állott be és pedig az Intézet igazgatósága dr Tamás György igazgatót bizta meg a fiók vezetésével. Biztosra vesszük, hogy az uj igazgató — az ő uri egyéniségével, előzékenységével, szakképzettségével — ki fogja érdemelni ügyfeleinek bizalmát és szeretetét. A központnál szerzett tudását nemcsak az intézet, de ügyfeleinek érdekében is fogja gyümölcsöztetni.

TERMÉNYTŐZSDE.

A készárúpiacon a búza ára nem változott, a forgalom megcsappant, rozsnál kötés nélkül az árakat 10 fillérrel leszállították. Árpa változatlan. Az ótengeri 10 fillérrel olcsóbb lett.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.50—21.00, 78 kg 20.80—21.30, 79 kg 21.05—21.50 80 kilós 21.20—21.60. — Felsőtiszai 77 kg 20.40—21.00, 78 kg 20.70—21.30 79 kg 20.95—21.50, 80 kg 21.10—21.60 rozs pestvidéki 18.40—18.85, rozs más származású 18.55—18.80, takarmányárpa elsőrendü 16.50—17.00, középminőségü 15.75—16.25, sörárpa kivaló 21.00—23.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 18.50—19.00, zab elsőrendü 16.70 16.80, középminőségü 16.60—16.70, — tengeri tiszántúli ó 13.80—13.90, új 11.20—11.40, korpa 12.60—12.75, 8-as liszt 14.50 —15.00 P mázsánként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza 19.40—20.00 pengő mázsánként, rozs 17.00—17.50, árpa 15.50—16.00, ó szemes tengeri 12.40—12.60, új szemes tengeri 10.00—10.20, csöves tengeri 7.50—7.60, lucrena 6.00—7.00, széna 4.00—4.50, szalma 1.40—1.50, here 5.00—5.50, cukorrépa 2.00—2.20 takarmányrépa 1.40—1.60, fehér tök 2.20—3.00, tökmag 23.00, napraforgó

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér. Vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetése díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

Házasság

26 éves
vidéki tisztviselő nőül venne nálánál fiatalabb intelligens lányt, kinek földingatlana, vagy kész pénz hozománya van. Leveleket „Diszkrét" jeligére a kiadóba. 1981

Alkalmazást nyer férfi

Ügyes
kereskedősegédek, rőfös textil és cipőszakmából sajátkezü ajánlatukat küldjék a kiadóba. — „Áruház" jeligére. 1814 11 14.

Ügynök,
szatócs és fűszerszakmában jól bevezetett, helyi és vidéki tevékenységre jelentkezhet — „Sport" cipőkrém vegyipari üzem, Homokkert Szabó Kálmán ucca 55. Telefon: 27—02. 1856

Részes kertészt
tavaszra keresek, 15 hold földhöz. Csak biztosítékkal birók jelentkezzenek. Szarvasmarhákat legelőre vállalok. Geréby, Deák Ferenc u. 13. szám. 1889

Lakást kap
házi munkáért megbizható keresettel biró fiatal házaspár. Kígyó utca 10. sz. Jelentkezés délután. 1941

Órássegéd
azonnal felvételetik. Oláh Imre Hajduböszörmény Kálvintér, Kossuth u. sarok. 1894

Kereskedősegéd
italmérésbe felvételetik. Dénes, Cegléd u. 22. 1933

Konvenciós
cselédet keresek családost, jelentkezni lehet hétfőn délelőtt. Bethlen u. 72. 1976

Fiatalember
kiszolgálónak italmérésbe felvételetik — Dénes, Czegléd u. 22. 1992

Füszeressegéd
fiatal Szabó Ernőnél felvételetik, Gázgyár u. 4. sz. Jelentkezni ott a lakáson. 1961

Tanár
vagy **egyetemi hallgató,** keresztény, jó debreceni összeköttetésekkel rendelkező jelentkezzék 2—3 napi jól dotált kulturmunkára **vasárnap délelőtt** 10—11 között **dr Tóth** igazgatónál, a Bika szálló kávéházában. 1995

Kocsis
és béres konvencióra és majoros felvételtik Jókai u. 36. 1999

Kifutó
jó magaviseletü fiu felvételtik Altmann szücs, Miklós u. 2. 36

Gazdaságba
kocsis, aki fejni tud, konvencióra felvételtik. Cim a kiadóban. 60

Komenciós
majorost keresek, Csemete ucca 10. 59

Bádogos tanuló
fizetéssel felvételtik, — Gebauer Károly Rt. Híd ucca 10. 62

Kifutófiút
azonnal felveszek, kerékpározni tudó előnyben. Paál, Késes ucca 72. szám. 77

Alkalmazást keres férfi

Középkorú
ember megbizható, állást keres vagy könnyebb munkát. Cim: Keleti sor 1-b. Vargakert. 1934

Mezőgazdasági
és okleveles lópatkoló kovács ajánlja magát urasságba. Cim a kiadóban. 1923

Orakönyvelést,
irodai munkát szerény dijazásért vállal. Cim a kiadóban. 1937

Jómegjelenésü
agilis üzletember aquizitiós munkát vállal vidéki megbizásokat elintéz, vasúti bérlet hozzájárulásért. Jelige: „Bérletem van". 76

Alkalmazást nyer nő

Jó vasonduláló
segédleányt 15-ére felveszek. Cim a kiadóban 1787

Bejárónő
megbizható, hosszabb gyakorlattal felvételtik, Csapó ucca 88. 1915

Bejárónő
jó bizonyitvánnyal felvételtik. Külsővásártér 5. sz. 1956

Főző
mindenes jó bizonyitványokkal felvételtik. — Piac utca 24. III. 3. 1942

Megbizható
perfekt főző mindenes leányt vagy asszonyt keres Vörösmarty 5. 1938

Kifutó
leányt iskolamentest felveszek. Szent Anna utca 39. füszerüzlet. 1910

Két
kis gyermek mellé huszonötéven felüli református gondozónőt keres Kiss Lászlóné, Postafiók 33. Vásárosnamény. 1985

Kifutó
leányt felveszek. — Simonffy u. 2. Kézimunkaüzlet. 1988

Jól
főző tiszta mindenest keres uricsalád 15-re. Cim a kiadóban. 1984

Lakást
adok házimunkáért. — Varga utca 6. Eladó vas kályhák. 1979

Perfekt
gyermekgondozónő, ki kisebb házimunkákban is segédkezik, felvételtik Hüvelyes utca 9. 1975

Házimunkára
jónevelésü 14 éves lányt keresek. — Jelentkezés délelőtt Erzsébet 84. 1974

Hosszabb
gyakorlattal megbizható jobb mindenest felveszek, azonnal. Diószegi ut 14. 1970

Mindenes
bejáró azonnal felvételtik. Fehér, Kálvin tér 13. II. 1969

Ügyes
fiatal varrónő fölvételtik Vitárius füzőkészitő, Kossuth u. 2. 1966

Szoptatós
dajkát keresek. Kassa ut 29. F. épület 35. sz. d. u. 1—3-ig. 7

Kiszolgálóleány
cipőüzletbe, kezdő is lehet, ki nem iskolaköteles fölvételtik — Csapó 18. 8

Mindenes
főzőnőt hosszu bizonyitvánnyal felveszek **azonnal** Bathyányi ucca 17. I. 5. 10

Mindenes
bejárónő egész napra azonnal felvételtik — Bethlen ucca 23. sz. Hoblné. 11

Ügyes
varrólányt, szabósegédet azonnal felvesz Beregi, Ferenc József ut 49. II. em. 20

Mindenes
bejárónő felvételtik Simonffy u. 5. em. jobbra. Jelentkezni 9 után 18

Bejárónő
bizonyitvánnyal reggel 7—12-ig, délután félháromtól estig — koszt nélkül felvételtik. Kálvin tér 13. II. kapu, I. em. Jelentkezés reggel 8—10-ig 25

Himzőnők,
toledózónók jelentkezzenek Piac ucca 59. II. emelet, II. lépcső. 34

Bejárólány
felvételtik, Csapó ucca 72., jobbról első ajtó. 70

Mindenes
főzőnőt felveszek, 15-re Hunyadi ucca 14. szám első emelet. 71

Főzőmindenest
megbizhatót, tisztességeset, hosszú bizonyitvánnyal keresek, 15-ére Mester ucca 33. 40

Kifutóleányt,
nem iskolakötelest, tanulólányokat felveszek, „Emmy" szalon, Piac ucca 79. 55

Deutsches
Fräulein mit bescheidenen Ansprüchen auf 1-sten, december gesucht. Ajtó ucca 11.

Bejárónőt
délelőttre keresek, Szappanos uccára. Jelentkezés: Piac ucca 22. III C negyedik ajtó. 57

Fiatal
bejárónőt, aki parkettet kefél napi párórai munkára felveszek. Nyil u. 34. sz., füszerüzlet. 66

Ügyeskezü
lányok szőnyegszövödébe felvételnek. Rövid kiképzés után fizetés. Montiezredes ucca 14. 82

Alkalmazást keres nő

Jó házból való
leány, jól süt, főz. Elmenne úriházhoz, vidékre is, házvezetőnőnek. Szives megkeresést a kiadóba „Kitanult cukrász" jeligére. 1908

Ügyes leány,
háztartásban megfelel. Özv. ref. tanitónőhöz elmennék, lehetnek ketten. Első elemitől legfelsői is tanit. Sürgős ajánlatot kiadóba „Szolid" jeligére. 1922

Házvezetőnőnek
elmennék másfél éves kis fiammal magános úrhoz vagy urasszonyhoz, vidékre is. „Kezdő" jeligére. 1935

Csecsemő
szoptatását elvállalom, vidékre is elmennék. Nyáriné, Péterfia u. 38. 1999

Csecsemőgondozónő
kitünő bizonyitványokkal ajánlkozik úriházhoz, pusztára is Cim a kiadóban. 16

Ajánlat

Poloskairtás
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Kígyó u. 5. 419 11 15

MEGNYILT
a **Bableves-csárda,** újonnan átalakitva. — Uradalmi fajborok, hideg- és meleg ételek. — Szives pártfogást kér Karika vendéglős, Kút ucca 124. 81

Tükrök
előszoba, fürdőszoba, varró szalonokba, hibás tükrök ujra ónlese, üvegesiszolás, üvegezés olcsón vállal. Nagyvárad u. 15 sz. (Telefon: 22-96) 866 cv

Arcránceképződés
megakadályozására vizlágyitó, túlzsirozott szappan, kitünően felszivódó, ártalmatlan lanolinkrém, Földesnél, (Vigmozi bejárat).

Varrógép,
kerékpár, vétel, eladás, csere, kölcsönzés, javitások. Varrógéprészek. Használt varrógépek is kaphatók. Eisenberger, Csapó ucca 101. 1553 12. 5

Ágysodronyok,
vaságyak, mosdók, ruhafogasok, gyermekágyak, kályahvédők, s lábtörlők, Ottónál, Rákóczi u. 13. 1588 12. 6.

Varrógépet
kerékpárt veszek, eladok, kölcsönzök, alkatreszek kaphatók, javitások jótállással, — Eisenberger, Csapó u. 101. szám. 120. 12. 5.

Gyári maradékban
legszebb ujdonságok csoda olcsón, dr Révesznél, Piac ucca 42. Pannonia udvarban. 55+

Hálók,
ebédlők, combinalt szobák, iróasztalok, székek, asztalok, szezlonok, bőrgarnitúrák, konyhabutorok, egyes butordarabok olcsón. Széchenyi 6. 61+

Bármilyen
órát jótállással javitok. Uj órák olcsón kaphatók. Borbély Gyula, — Kossuth ucca 4. 115+

Családi ház,
Erzsébet uccán, jókarban, olcsón eladó. Értekezni: dr Nyiri, Deák Ferenc ucca 6. 465—

LELA
zománctüzhelyek a legtökéletesebben sütnek, főznek, szénfütésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levencsik Lajos tüzhelyüzeme, Arpád tér 17 87+

Kézzel
kötött pulóverek összeállitását, bolyhozását s alakitását vállalom — Kálmánné, Piac ucca 89. szám. 1539

Bácsinénál,
övek, kesztyük, retikülök olcsón és szépen készülnek. Átalakitást, javitást vállalok. Halköz 6. 83

Zománctüzhelyek
szép szinekben, kályhák, körösövke, hősugárzók, üstök, üstházak kéményforgók nagy választékban, Nagy vasüzletében, csapókanyar 41

Férfi strapa zokni P -·38
Benyáts-Áruház

Bőrkabátfestés,
cipő, retikül stb. villanygéppel festi Nagy Károly, Batthyány ucca 10. szám. 56

Több
kisebb nagyobb házingatlan (bérházak és családi házak) igen előnyös feltételek mellett kedvező áron eladó. Magyar Általános Takarékpénztár fiókja, Piac u. 81. 148+

Kereslet

Hetenkint
vadászatra keresünk kétlovas kocsit, egész napra, kocsist élelmezzük. Bérmegjelöléssel ajánlatokat kérjük „Vadászat" jeligére a kiadóhivatalba. 1006 11. 14

Spirea
bokrokat, élősövénynek keresek megvételre. — Cim a kiadóban. 1966

Belvárosban
üzlethelyiséget, vagy raktárhelyiséget keres Hónig, Vár ucca 7. 1887

Vadász urak
figyelmébe. Minden nemű és mennyiségű frissen lőtt vadat a legmagasabb napi áron vásárol Varga Gáborné vadkereskedő. Délelőtt Simonffy utca 1. sz. sátor, délután Árpád tér 4. sz. 1936 11 20

Érett trágyát
10 szekérig, megvételre keresek. Bethlen ucca 57. szám. 75

Élelmiszer ital

Uj tisztviselő étkezde
Péterfia ucca 48. alatt megnyilt. A legjobb, legizletesebb házikoszt biztosítva. Olcsó árak. 1829

Déligyümölcs,
fajalmák, citrom, füge, gesztenye stb legolcsóbban Czeglédinél, Csapó utca 35. Viszonteladás. 815 11 21

Bor
saját termésű ó 50, új 40 fillér. Csonka utca 18. 1967

Tejet
napi 25 litert vsezek. Étkezde. Rákóczi u. 9. 1983

Ujlétai
saját termésü fajborok ó és új rizling 40 fillér, Barna ucca 10. 17

Ujlétai fajborok
Tóby József pincészete ajánlja ó és új borait, nem festve, nem édesitve. Isten ahogyan megadta, hordóból mérve. Kadar 44 fillértől. Árpád tér 5. 58

Vérszegényeknek
gyomorbetegeknek legjobb gyógyszer Tokaji asszú asztali bor 70 fillér, Vár ucca 2. 1572 12. 5.

Teljes ellátás

kellemes lakás
finom koszt, Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949 10. 1

Oktatás

Korepetitor
negyedik elemista zsidó tanulóhoz, ki hegedült is korepetál, felvétetik, Nyugati ucca 2. 42

Társ

Hatezer
pengővel aktiv résztvétellel kereskedelmi vállalatba társulnék. Teljes című levelekre reflektálok. „Kereskedő" jeligére kiadóba. 1926

Pénzestárs,
jól jövedelmező üzletbe kerestetik. Ajánlatok „Betétkönyvfedezet" jeligére leadni. 38

Elsőrendü
szabónő iparral rendelkező társulna nagy ismeretséggel rendelkező egyénnel. Cim a kiadóban. 64

Iroda

Kétszoba,
fürdőszobás lakás, — irodának, rendelőnek alkalmas, azonnalra kiadó. Piac ucca 75. szám alatt. 27

Hangszer

Zongora,
harmónium hangolását, javítását helyben és vidéken — külföldi praxissal, — vállalja a városi zenede új hangolója. Széchenyi u. 66.

Zongora
(kereszthuros) ebédlőbútor, harmonium, épületfa, parkett eladó. — Széchenyi u. 66. 129

Rádió

Philips rádió
gyári készülék olcsón eladó. Busi utca 17 sz. 1972

Bútor

Ebédlőbútor
mahagóni jó állapotban olcsón eladó. Mikszáth utca 4. Lajos király térnél. 1946

Alig
használt teleháló és szalongarnitura eladó. Péterfia 48. sörcsarnok. 1947

Modern
uj dióhálók meglepő olcsón eladók. Péterfia utca 52. 1952

Garantált
féregmentes teli háló olcsón eladó. Meszena [illegible] 1959

Hálószoba,
modern, sötét, megbizásból eladó. Csapó u. 16. szám. 37

Puhafa
asztal, kis szekrény eladó. Kovács ügyvédnél, Piac ucca 28. C. 53

Autó, motor kerékpár

Eladó
egy 6/30 PS. Steyer Type XII. üzemképes autó Barna ucca 3 1855

Schevrolet
teherautó széjjel szedve darabonként eladó. Bónis, Hatvan u. 31. 1927 12 14

Vegyes

Ingyenes
telelésre szarvasmarhát elvállalok. Értekezni Kádár dülő 28. 1872

10 darab
marhát elvállalok téli teleltetésre. Teleki 63. 1955

Marhát
teleltetésre 15 darabig vállalok. Faragó ucca 11. 1964

Grafológusnő
mult, jelen, jövőről felvilágosit. Fogad Széchenyi ucca 43. 1965

„Daphnia"
a legtökéletesebb **haleleség** legolcsóbban kapható, Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, tiszántúli kirendeltségénél, Hunyadi ucca 13. 67

Tüzelő anyagok

Prima
borsodi szén 2.60 P. — Grünfeldnél, Hatvan u. 21. szám. Telefon: 29-82. 1448 12. 3.

Diófa
és más gyümölcsfatörzsek eladók. Ujkert, Lehel utca 16. 1949

Koksz
van eladó porosz kőszénből. Füvészkert u. 20. sz. 1951

Tüzifa
bükk dorong, vékony dorong és puha tüzifát vagon tételekben állandóan szállitok. Friedmann Aladár, Sátoraljaujhely Justus u. 22. 1849

Átadó üzlet vendéglő

Biztos megélhetés
25 éve fennálló fűszerüzlet. Korlátlan italméréssel, jogfolytonossággal, konkurrencia nélkül, szép lakással, istállóval, egész udvarral átadó. Cim a kiadóban. 1845

Étkezde,
forgalmas helyen azonnal átadó. Cim a kiadóban. 1897

Vendéglő-
helyiség berendezéssel azonnal kiadó Péterfia u. 55 1989

Nagyjövedelmű
közismert italmérés, elutazás miatt átadó. — Csak pénzzel rendelkezők cimét kérem „Jó jövő" jeligére a kiadóba. 9

Üzlethelyiség
átadó, Csapó ucca 18. Érdeklődni házfelügyelőnél. 35

Átadó
központon, 30 éve fennálló jól bevezetett és nagy vevőkörrel rendelkező fűszer, csemege és italárú üzlet „Betegség" jeligére a kiadóhivatalban. 72

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Vendéglő,
forgalmas uccában, olcsó bérrel kiadó azonnal átvehető. Cim a kiadóhivatalban. 1884

Szép nagy
üzlethelyiség kiadó. — Szent Anna ucca 41. 22

Püspöki palotában
udvari bolthelyiség kiadó. Értekezni lehet Kálvin tér 17. alatt, a gazdasági gondnoki hivatalban. 65

Kiadó
kitünő kis üzlet, belvárosban (cipésznek, s trafiknak, szabónak) havi 18 pengőért. Értekezni: Péterfia 48. sz. Tóthné. 49

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy szoba, konyhás lakás előszobával, december 1-re. Barna utca 2-b. 1943

Kiadó
egy szoba, konyha, spájz december 1-re, Eötvös 65. 1940

Utcai
egy szobás konyhás lakás kiadó. Busi utca 20. szám alatt. 1990

Kiadó
december elsejére egy szoba, konyhás lakás, Salétrom ucca 18. 1998

Egy
szoba mellékhelyiségekkel december 1-re kiadó Erzsébet u. 65. 33

Egy szoba,
uccai lakás, magánosnak, vagy házaspárnak, azonnalra, Zsák ucca 11. szám. (Jókai uccánál). 79

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
2 szobás komfortos tiszta lakás, Baranyi u. 42. Baros utcából nyilik. 1982

Kettőszobás
tiszta lakás kiadó — Kalotaszeg u. 8. (Bejárat: Böszörményi ut 3. Zelingernél. 43

Kiadó
magános kettőszobás lakás. István út 70. Értekezhetni délelőtt 10—1 óráig. 49

Kétszobás
lakás mellékhelyiségekkel, december hó elsejére kiadó. Könyök ucca 8. szám. 12

Kétszobás,
konyhás lakás, decemberre kiadó. Arany János ucca 6. 68

Kiadó lakás háromszobás

Püspöki palotában
3 szobás, fürdőszobás lakás december hó 1-től Apaffy ucca 129. alatt háromszobás, fürdőszobás lakás, azonnalra kiadó. Értekezni lehet: Kálvin tér 17. alatt, ref. egyház gazdasági gondnoki hivatalában. 65

Kiadó lakás nagyobb

Május elsejére
kiadó Kossuth ucca 34. egy teljes komfortos ötszobás lakás. Értekezni Dóczy J. ucca 10. 1891

Burgondia 16.
hatszobás modern ház, olcsón eladó. Értekezni Lavotha, Attila tér 6. 26

Uccai
három-négy, esetleg öt-hat szobás comfortos lakás május 1-re kiadó Rákóczi u. 35. 32

Lakást keres

Villalakást,
bútorozva, téli időnyre tisztiházaspár keres. — Irásbeli ajánlatot „Villalakás" jeligére. 54

Butorozott szoba

Különbejáratú
bútorozott szoba, fürdőszoba használattal, két személynek kiadó. József kir. herceg ucca 14 1903

Kiadó
egyszerü butorozott kis szoba Borz utca 19. sz. Mester utcára nyulik. 1953

Kapualatti
különbejáratu csinosan bútorozott utcai szoba, fürdőszobahasználattal kiadó Simonffy 38. 1889

Utcai
különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadaó. Monti ezredes utca 17. sz. 1921

Kiadó
egyetemhez közel kis bútorozott szoba. Poroszlay ut 37. földszint. 1936

Kis
elegáns butorozott szobát keresek Piac utcán vagy Nagyállomás közelében. „Fürdőszoba" jeligére. 1631

Udvari
különbejáratú bútorozott szoba kiadó. Rothermere ucca 8. szám, a Kollégium mellett. 47

Uccai
bútorozott szoba, esetleg előszobával is kiadó. Bethlen ucca 20. 45

Butorozott
uccai szoba belvárosban ellátással azonnal kiadó Dömb 14. 14

Butorozott
uccai szoba külön kijárattal azonnal kiadó Honvéd ucca 15. 30

Butorozott
szoba kiadó azonnalra Rothermere 25. 2-ik ajtó. 15

Uccai
bútorozott szoba kiadó. azonnalra, József kir. herceg ucca 24. 2

Különbejáratú
bútorozott szoba, azonnalra olcsón kiadó, Rákóczi ucca 35. 31

Különbejáratu
butorozott szoba esetleg ellátással kiadó. Simonyi ut 11-a. 1950

Kiadó
butorozott szoba esetleg két személynek Csapó utca 19. balra. 1987

Elegánsan
bútorozott különbejáratu szoba kiadó. — Bethlen ucca 40. 80

Ingóságvétel

Jóállapotban
lévő Juksz—Reksz billiárdot veszek. Repülőtéri vigadó. Vékony. 1928

Boroshordót,
méhkaptárt veszek. Homok u. 72. 1905

Perzsabundát,
keveset használtat veszek. Telefon: 22—10. 23

Ingóság eladás

„Zephir"
6 lyuku kályha, jó állapotban, olcsón eladó. Megtekinthető a kiadóhivatalban. 1500 vv.

Hat
ebédlői bőrszék, előszobai tükrös ruhafogas eladó. Piac 63. 945

Női bunda
bárányból jókarban levő eladó. Barna utca 2-b. 1944

Vaskályha
samottal bélelt kőszén fafütésre alkalmas, eladó. Bundi 9. 1918

Keveset
használt világos cserépkályha 65 pengőért eladó. Izsó utca 4. 1907

Zephir
kályha 8 lyuku, használt 20 pengőért eladó. Domokos Lajos u. 6. 1006

Női bunda
rövi s hosszú és egy szövet kabát eladó. Piac u. 77. II. 1708

Eladó
kedvező fizetési feltételekkel — város alatt kövesut szélen 26 holdas tanyásbirtok. — Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1978

A Szepesen
7 hold szántóföld eladó. Értekezni lehet Szappanos u. 20. 1986

BALÁZS ANDOR
INGATLANFORGALMI IRODA · RÁKOSI JENŐ-U. 5.

Házak a város minden részén, minden árban.

Földek tanyás és tanyátlanok, fekete s homoki részen, minden nagyságban.

Házhelyek és gyümölcsösök, villatelkek eladásra előjegyzésben.

Díjtalan tájékoztatás.

Ingatlanvételhez pénz kölcsönök. 46

Szép
kombinált szoba berendezés eladó Teleki u. 13. fszt 3. 1957

Eladó
férfi télikabát, keményfaágy, vaságy, ócska cserép, tégla, Pacsirta ucca 15. 1995

Női télikabát
(fekete) eladó Töhötöm u. 24. (A)

Jókarban
levő férfi átmeneti kabát, ruha, kifogástalan asztalkonyha eladó. Cim a kiadóhivatalban. Megtekintés 9—11 közt. 1971

Télikabát
alig használt, férfiruhák eladók. Magoss György tér 1. Nagy Zsigmond férfiszabó. 1968

Férfi télikabátok,
öltönyök kitünő állapotban olcsón eladók József kir. herceg ucca 27., keresztépület. 1960

Tömör
sárgaréz petróleum függőlámpa 12 pengőért eladó Domokos Lojos u. 6. 2007

Eladó
szép női báránybunda olcsón és selyem paplan. Faragó u. 7. III. ajtó. 1958

Extra köpeny
ó karban levő, eladó. Ágárdy u. 15. 1991

Télikabát
rövid szőrmebéléssel és felöltő eladó. Péterfia u. 17. 1993

Egy
sóntött vaskályha és egy 100 literes káposztáshordó eladó. Erzsébet u. 97. 1480

Vaskályhák
rannak eladók. Csonka u. 20. 1973

Eladó
női karikahajós central bobin, szivarhajós, cipész hosszukaros varrógépek olcsó áron. Rakovszky 5. 2000

„Soffőr"
bunda, egy koresmai puld, 20 drb hajlitott szék eladó Vámospécsi vámház. 1

Juhászbunda
eladó Kar ucca 11. 4

Eladó
kis Zinger varrógép olcsón Maróthy Gy. ucca 28. 6

Gyönyörü
ebédlő olcsón eladó Hunyadi ucca 17. sz. földszint. bal. 13

Berakott
barna csempés szép tűzhely eladó. Mester ucca 33. szám. 39

Perzsabunda
használt állapotban olcsón eladó. Mektekinthető délelőttönként Péterfia 39. 21

Kutszivattyu
használt olcsón eladó Rakovszky u. 3. 25

Télikabátok,
szaxofon, tárogatók, hegedük, — eredeti festmények eladók. Horváth, Csapó 4. 28

Singer
női varrógép alig használt eladó Rothermere huszonhárom, első ajtó. 19

Eladó
fémcsiszológép, vizeskösörű, gyorsfúrógép, segédmotoroskerékpár, nagyobb méretü vasablakok, autogénhegesztőfelszerelés, nagy riktplatni, Honvéd ucca 42. 63

Eladó
portál 4 méter hosszú, két kirakat és ajtóval, vasredőnnyel. Értekezni „Kis-Debrecen" építkezésnél. 61

Egy vadonatúj
frakk eladó. Hajó ucca 8. sz. Király. 84

Gazdasági eszközök

Kutfurást
javítást olcsón vállal. Kutszivattyuk eladók. Kiss Lajos kutfuró Jánosi 7. 1929

Deszka,
gerenda, féláron cserép tégla legolcsóbban, — Andrássy út 8. 78

Gazdasági terméynek

Szőlőoltványok
kiváló csemege fajták, téli körtefacsemeték, igen jutányosan beszerezhetők. Erdeklődni gyógyszertár, Piac ucca 50. szám alatt lehet. 1909

Gyökeres szőlővessző
eladó átlagban 7 fillérjével Afuz Ali, Erzsébet királyné, Szőlőskertek, Csabagyöngye, Saszla, Hatvan utca 32. 1895

Magas törzsü
oltott pöszméte kapható Boldogkert Epreskert u. 11-d. 1939

Eladók
szép nagy ribizlibokrok olcsón. Honvédtemető ucca 29. 1978

Négyéves
magastörzsü oltott pöszméte-csemete, nagy mennyiségben eladó. — Fehértói, Dégenfeld tér. 73

Bakóczy László
ingatlanforgalmi irodája

Werbőczy ucca 8. Járásbíróság mellett. Saját ház.
Telefon 28—26.

ELADÓ HÁZAK:

A Kollégiumtól pár percre Bethlen utca végénél utcai négyszobás összkomfortos teljesen alápincézett kimondottan urilakás, továbbá külön háromszobás urilakás kitünőkarban — nagy telekkel, teljesen befásítva, parkirozva, elköltözés miatt potom tizenötezerért vagy talán még olcsóbban is.

Hatvan utca Kishegyesi út végénél biztos megélhetést nyujtó soképületes ház korcsmaval, füszerüzlettel, trafikjoggal haláleset miatt potom áron, kedvező részletfizetésre is.

Hatvanutcai kertben Gohér utca 2. számú 2 szobás fürdőszobás bájos kis családi ház gyümölcsössel hétezerért.

Bezerédi utca 20. számú ház ezerötszáz négyszögöl kitűnő földdel, kertészetnek különösen alkalmas, haláleset miatt sürgősen eladó hatezerért.

Csillag 89. számú kitűnő karban levő családi házat hatezer pengőért, — Székely utca nyolc számú ötlakásos ház a Kassai ut jobb oldalán kevés előleggel részletre.

Kut 114. háromlakásos családiházat olcsón eladjuk.

István ut 56. számú kettő szobás és mindenféle mellékhelyiséggel bőven felszerelt családi házat potom négyezerkettőszázért közbejött váratlan fordulat miatt igazán sürgősen elakarjuk adni.

Földek, házak, telkek szőlők a legnagyobb választékban. 5

Eladók
nagyszemü oltott pöszmétefák. István ut 5. 1920

Magastörzsü
pöszméte 25 fillértől, s ribizlibokor 5 fillértől eladó. Kórház ucca 7. 29

Eladó házhely

Szotyori telepen
320 négyszögöl üres telek eladó. Lengyel ügyvéd, József kir. herceg ucca 6. 74

Padlások lomtalanítása
közben talált felesleges holmiját hirdesse meg az
Apróhirdetések
között. Minden holmijára vevőt talál.

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka k. kg	0.85—0.95	Kacsa k. kg	1.00—1.15
Liba s. drb	4.00—6.20	Tyúk párja	4.20—5.55
Liba k. kg.	1.10—1.30	Jérce párja	3.00—3.80
Kacsa s. drb	1.50—2.20	Csirke párja	1.00—3.20
Kappan és csirke kilója	0.90—0.95	Tojás drb	0.10—0.12
		Tojás kilója	1.80

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója	0.60—0.80	Birsalma kg	0.70—1.02
Apró alma	0.32—0.44	Dió kilója	0.60—0.65
Körte kilója	0.75—1.10	Citrom drb	0.07—0.12

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma kilója	0.12—0.16	Karfiol drb	0.10—0.40
Fokhagyma	0.40—0.50	Kalarábé drb	0.02—.05
Czékla kilója	0.05—.06	Petrezselyem, sárgarépa csomója	0.08—0.12
Burgonya rózsa kilója	0.07—0.08	Bab száraz kg	0.24—.28
vegyes kilója	0.04—.06	Retek drb	0.02—0.03
Fejeskáposzta drb	0.10—0.20	Tök drb	0.30—0.50
Kelkáposzta drb	0.04—0.10	Spenót s sóska csomója	0.02—0.04
Sav. nyúkáposzta kg	0.22—0.26	Saláta feje	0.04—0.05
		Zöldhagyma cs.	0.05—6
		Gomba csomója	.8—.10
		Zöldtengeri csöve	.2—3

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kilója	.42	Rozs kenyér kg	0.26
Félbarna kenyér kg	.38	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér kg	0.34		

LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg	0.37	Búzadara kilója	0.44
Búzaliszt 0-ás kg	0.36	Rozsliszt kilója	0.30
Búzaliszt 2-ős kg	0.34	Korpa kilója	0.12 fillér.
Búzaliszt 4-es kg	0.32		

Közműves
villatelkek, 25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén villamos megállóhoz közel, rendkivül előnyös ár- és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók. Felvilágositást ad: délután 5—7 óráig dr Csányi Farkas Attila ügyvéd Werbőczy ucca 12. 1575 vv

A Déry téren, a muzeum szomszédságában cca 150 négyszögöl épitésre rendkivül alkalmas telek olcsó áron és előnyös feltételek mellett eladó. Magyar Általános Takarékpénztár fiókja, Piac ucca 81. szám.

2500 pengőért
belvárosban, a libakerti Viola ucca 17. szám alatti villatelek, 40 darab termő gyümölcsfával, szivattyús kúttal s drótkerítéssel eladó. Az épitkezési engedély megvan. Szent Anna u. 33. szám. (R)

Eladó ház

Szabad kézből eladó a Füvészkert ucca 16. számu ház beépitett része rendkivül olcsó áron, igen kedvező fizetési feltételek mellett. Magyar Általános Takarékpénztár debreceni fiókja, Piac u. 81. szám.

Adómentes
kertes ház kevéssel átvehető, többi részletfizetés. Budai Ézsaiás 60. 1939

Eladó
két szoba, konyha mellékhelyiség. Olajütő 45. 1932

Belvárosban
ötszobás komfortos — szép családi ház tizenötezerért eladó. Mátéingatlaniroda. Blaháné 14. sz. Rendőrpalotával szemben. 1894

Aki
a Faragó u. 14. sz. házat kérte szeptember hónapban, jelentkezzék. 1924

Eladó
az Árpád-térnél Homok utca 132. számu modern ház. 1931

Haláleset
miatt elfogadható árért eladó a Faragó u. 14. sz. ház. 1925

Eladó
a Csokonai utca 29. sz. ház. 1962

Mindenféle
fajalmák legolcsóbban a Déligyümölcsecsarnokban, Piac ucca 7.
1883 4. 12.

Eladók
városi, telepi, kertségi, házak, tanyásföldek, házhelyek, konyhakertészeti földek, szőlők, havi részletre is. Kölcsönöket folyósit, betétekre magas betétkamatot ad a Debreceni Gazdák Bankja, Kossuth utca 17. 1977

Nagyerdőnél
Kardos uccán 3 szobás adómentes családiház bankteherrel eladó, Deseő, Piac u. 89. sz. 1997

Ez a ház eladó
Szabó Kálmán ucca 20 b. Bővebbet Nagyvárad ucca 31. szám, Székgyár. 3

Központban,
családiház eladó, vagy kiadó, azonnal elfoglalható. Megtekinthető köznap 2—4 óráig. József kir. herceg ucca 18 69

Eladó föld

Eladó föld
20 hold kiváló homok, Fancsikán, Kondoroshoz közel eladó. Kovács Baranyi ucca 20. 1843

Eladó földek
Kismacs 60. sz. tanya 18. hold, 30 darab gyümölcsfával, 4 hold lucernával, a Veréb dülőben 10 hold. Értekezni József kir. herceg u. 59. 1919

Bellegelőn
45 holdas, homokon 15 20, feketén 20 holdas s tanyásbirtok eladó. Máté ingatlaniroda, rendőr palotával szemben. 44

Eladó föld,
Ondódon, Fáy dülőben, három hold, búzával bevetve. Kölcsey ucca 15 50

Szováti úton
48 hold föld, több parcellákban eladó, továbbá eladók házhelyek a Monostorpályi úton. — Bővebbet dr Simon ügyvédnél, Piac ucca 81. 48

Eladó állatok

Pedigrés
szálkásszőrü német vizsla, betanított, eladó. — Dalmi Tibor utca 8. sz. Nyulas. 1954

Gyönyörüen
fejlett fiatal fajtiszta bronzpulykatojók darabja 10 P, kakasok darabja 15 pengő, decemberig kakasoknál több darab vételnél árengedmény, Soádné uradalmi intézőné, — Aradványpuszta, Szabolcsmegye. 52

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.